

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ANNUAL REPORT

2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Η ΑνΑΔ ΚΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ	4	THE HRDA AND ITS MISSION
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	5	ORGANISATION CHART
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	6	RESPONSIBILITIES
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ	8	BOARD OF DIRECTORS AND OTHER OFFICIALS
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	9	APPRECIATIONS
ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	10	MESSAGE FROM THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS
ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ	12	A FEW WORDS FROM THE DIRECTOR GENERAL
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	14	TRAINING AND DEVELOPMENT OF HUMAN RESOURCES
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑνΑΔ ΕΡΓΑ	18	SCHEMES CO-FUNDED BY THE EUROPEAN SOCIAL FUND AND THE HRDA
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	21	ENHANCEMENT OF QUALITY ASSURANCE SYSTEMS
ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ - ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΑνΑΔ	23	HRDA'S SPECIAL PREVENTION SCHEME – ACTION PLAN
ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΑνΑΔ	28	PROMOTION OF GREEN SKILLS IN THE ECONOMY OF CYPRUS - HRDA'S SPECIAL ACTION PLAN
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2016	30	TABLE OF TRAINING PROGRAMMES 2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	31	EUROPEAN TOOLS FOR VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	35	RESEARCH AND DEVELOPMENT
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	44	EFFECTIVE GOVERNANCE
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 2016	50	STAFF LIST 2016
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	54	FINANCIAL REPORT AND FINANCIAL STATEMENTS

Η ΑνΑΔ ΚΑΙ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ THE HRDA AND ITS MISSION

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ) είναι **νομικό πρόσωπο** που ξεκίνησε το έργο της το 1979. Την 1^η Νοεμβρίου 1999 τέθηκε σε ισχύ ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος αρ.125(Ι) του 1999.

Η ΑνΑΔ αναφέρεται στην Κυβέρνηση μέσω του αρμόδιου Υπουργού που, με βάση τον πιο πάνω νόμο, είναι ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Διοικείται από 13μελές Διοικητικό Συμβούλιο, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι της Κυβέρνησης, των Εργοδοτών και των Συντεχνιών.

Αποστολή της ΑνΑΔ είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου, σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς, για την ικανοποίηση των αναγκών της οικονομίας μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής του κράτους.

Για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της ΑνΑΔ, λειτουργεί το **Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού**. Κάθε εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει στο Ταμείο Τέλος που δεν θα υπερβαίνει το ένα τοις εκατό των καταβλητέων απολαβών σε κάθε έναν από τους εργοδοτούμενούς του, όπως κάθε φορά θα καθορίζεται. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρείται η Κυβέρνηση υπό την ιδιότητά της ως εργοδότης.

The Human Resource Development Authority of Cyprus (HRDA) is a **semi-government Organisation** which started operating in 1979. On 1st November, 1999 the Human Resource Development Law 125(I)/1999 came into force.

The HRDA reports to the Government through the competent Minister who, according to the above law, is the Minister of Labour, Welfare and Social Insurance. It is governed by a 13-strong tripartite Board of Directors, comprising government, employer and trade union representatives.

The HRDA's mission is to create the necessary prerequisites for a planned and systematic training and development of Cyprus's human resources, at all levels and in all sectors, for meeting the economy's needs within State socioeconomic policy.

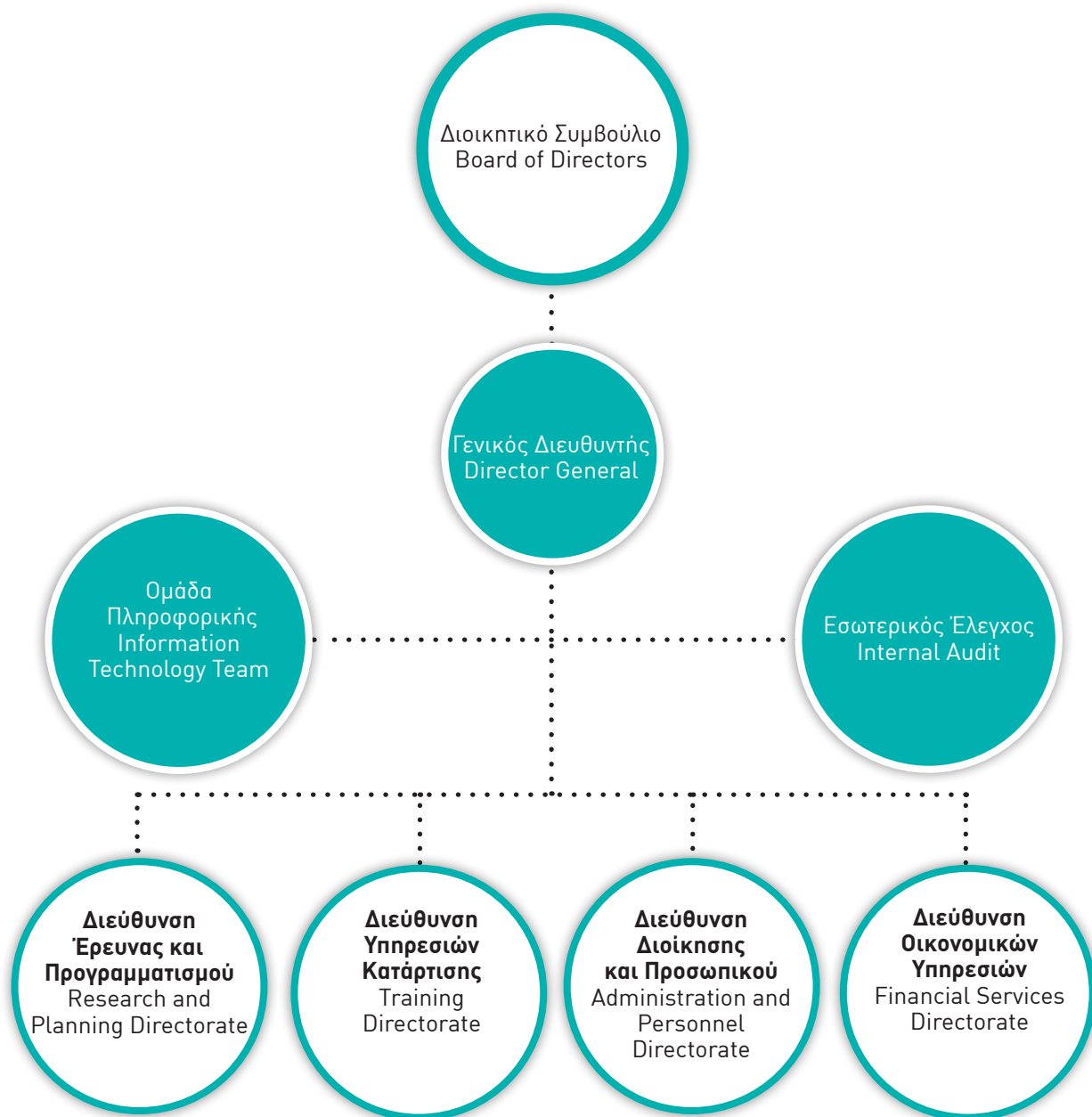
For the accomplishment of its mission and in order to be able to exercise its competences and powers, the HRDA is funded by the **Human Resource Development Fund**. Every employer is obliged to pay to the Fund a Levy not exceeding 1% of the emoluments of each employee as may be specified from time to time. The Government is exempted from this obligation.

Ζέτα Αιμιλιανίδου
Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Αρμόδια για την Αρχή

Zeta Emilianidou
Minister of Labour, Welfare and Social Insurance
Competent for the Authority

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ
ORGANISATION CHART

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ RESPONSIBILITIES OF DIRECTORATES

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

- Στρατηγικός Προγραμματισμός ΑνΑΔ
- Ετήσιοι Στόχοι ΑνΑΔ
- Καθορισμός προτεραιοτήτων κατάρτισης
- Τάσεις και προβλέψεις αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης
- Απολογισμός και αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της ΑνΑΔ
- Μελέτες για συστήματα και υποδομές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Ειδικές μελέτες για το ανθρώπινο δυναμικό

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

- Προδιαγραφές κατάρτισης
- Σχεδιασμός και Υλοποίηση δραστηριοτήτων κατάρτισης
- Σχεδιασμός αναλυτικών προγραμμάτων
- Αξιολόγηση κατάρτισης
- Ενίσχυση υποδομής κατάρτισης
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες στις επιχειρήσεις
- Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων
- Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης

ΟΜΑΔΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

- Υποστήριξη προσωπικού σε θέματα Πληροφορικής
- Εξέταση και αξιολόγηση θεμάτων ασφάλειας της Πληροφορίας
- Αναβάθμιση συστημάτων πληροφορικής
- Παρακολούθηση της προόδου στην ανάπτυξη των διάφορων εφαρμογών και των άλλων εργασιών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

- Διοίκηση προσωπικού
- Εργασιακές σχέσεις
- Δημόσιες σχέσεις/Δημοσιότητα
- Διεθνείς σχέσεις
- Νομικά θέματα
- Γραμματεία Διοικητικού Συμβουλίου
- Διοικητική υποστήριξη
- Αρχείο
- Σύναψη Δημοσίων Συμβάσεων

RESEARCH AND PLANNING DIRECTORATE

- Strategic Planning
- Annual Targets
- Priorities setting for training
- Trends and forecasts of employment and training needs
- Assessment and evaluation of the HRDA's schemes
- Studies on vocational education and training systems and infrastructure
- Specific studies on human resources

TRAINING DIRECTORATE

- Training specifications
- Design and implementation of training schemes
- Design of programme contents
- Evaluation of training
- Strengthening training infrastructure
- Advisory services to enterprises
- System of Vocational Qualifications
- System of Assessment and Certification of Training Providers

INFORMATION TECHNOLOGY TEAM

- IT Support
- Examination and evaluation of information technology security issues
- Upgrade information technology systems
- Monitoring of progress concerning the development of various applications and other projects

ADMINISTRATION AND PERSONNEL DIRECTORATE

- Personnel administration
- Industrial Relations
- Public relations/Publicity
- International Relations
- Legal issues
- Secretariat to the Board of Directors
- Administrative support
- Registry
- Public Procurements

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Οικονομικά και λογιστικά θέματα
- Τήρηση λογιστικού συστήματος
- Κοστολογήσεις, ταμειακή κίνηση, επενδύσεις
- Εισπράξεις και Πληρωμές
- Ετήσιος Προϋπολογισμός
- Χρηματοοικονομικός έλεγχος
- Λογιστικές αναλύσεις και οικονομικές καταστάσεις

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

- Εσωτερικός έλεγχος υπηρεσιών και λογαριασμών
- Ελεγκτικές εργασίες και έλεγχοι απόδοσης αποτελεσμάτων
- Αξιολόγηση λογιστικών και διοικητικών εργασιών
- Εξέταση και αξιολόγηση της οικονομικότητας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των διαδικασιών

FINANCIAL SERVICES DIRECTORATE

- Financial and accounting issues
- Accounts
- Costing, cash flow, investments
- Receipts and payments
- Annual budget
- Financial control
- Accounting and financial analyses and reports

INTERNAL AUDIT

- Internal audit of services and accounts
- Audit work and performance evaluation
- Evaluation of accounting and management activities
- Examination and evaluation of the economic efficiency and effectiveness of procedures

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

BOARD OF DIRECTORS AND OTHER OFFICIALS

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δημήτρης Κιττένης
Πρόεδρος

Αλέξανδρος Αλεξάνδρου
Αντιπρόεδρος, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Στέφανη Μηνά Χιώτη
Εκπρόσωπος της Κυβέρνησης

Ιωσήφ Αναστασίου
Εκπρόσωπος της Κυβέρνησης

Ηλίας Μαρκάτζης
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Μιχάλης Πήλικος (μέχρι 1/3/2016)
Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου

Μιχάλης Αντωνίου (από 2/3/2016)
Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου

Τάσος Αναστασίου
Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου

Κώστας Δημητρίου
Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο

Ντίνα Χαραλάμπους
Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Ανδρέας Μάτσας
Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου

Νίκος Νικολάου
Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου

Χρίστος Τομπάζος
Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία

Πιερής Πιερή
Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γιώργος Παναγίδης

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Μάρκος Π. Σπανός και Σία Δικηγόροι

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

GOVERNMENT REPRESENTATIVES

Demetris Kittenis
Chairman

Alexandros Alexandrou
Vice-Chairman Ministry of Labour, Welfare and Social
Insurance

Stephanie Mina Chioti
Government Representative

Iosif Anastasiou
Government Representative

Elias Margadjis
Ministry of Education and Culture

EMPLOYERS' REPRESENTATIVES

Michalis Pilikos (up to 1/3/2016)
Cyprus Employers and Industrialists Federation

Michalis Antoniou (as from 2/3/2016)
Cyprus Employers and Industrialists Federation

Tasos Anastasiou
Cyprus Employers and Industrialists Federation

Costas Demetriou
Cyprus Chamber of Commerce and Industry

Ntina Charalambous
Federation of Pancyprian Building Contractors
Associations

TRADE UNION REPRESENTATIVES

Andreas Matsas
Cyprus Workers Confederation

Nicos Nicolaou
Cyprus Workers Confederation

Christos Tombazos
Pancyprian Federation of Labour

Pieris Pieri
Pancyprian Federation of Labour

DIRECTOR GENERAL

George Panayides

LEGAL ADVISERS

Markos P. Spanos & Co Advocates

INDEPENDENT AUDITORS

Auditor General of the Republic

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ APPRECIATIONS

Από τις 2 Μαρτίου 2016, ο κος Μιχάλης Πήλικος έπαυσε να είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

Η Αρχή εκφράζει δημόσια την εκτίμηση και τις θερμές ευχαριστίες της προς τον κο Πήλικο, για τις πολύτιμες υπηρεσίες που προσέφερε κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Συμβούλιό της.

On 2 March, 2016 Mr. Michalis Pilikos ceased to be member of the HRDA's Board of Directors.

The HRDA wishes to publicly express its gratitude and appreciation to Mr. Michalis Pilikos for his invaluable services offered to the Board during his term of office.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΙΤΤΕΝΗ

MESSAGE FROM THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS, MR. DEMETRIS KITTENIS

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, κατά το 2016, στο πλαίσιο των στόχων και της αποστολής της, συμπορευόμενη με τη γενικότερη προσπάθεια που καταβάλλεται για έξοδο από την οικονομική κρίση και ανάπτυξη της οικονομίας, κατεύθυνε την πλειονότητα των δραστηριοτήτων της στα νέα αυτά δεδομένα.

Μέσα από το Ειδικό Σχέδιο Πρόληψης – Σχέδιο Δράσης της, η ΑνΑΔ εφάρμοσε δράσεις που στοχεύουν τόσο στην πρόληψη όσο και στην καταστολή της ανεργίας και απευθύνονται σε ανέργους, οικονομικά αδρανείς και εργοδοτούμενους επιχειρήσεων. Το Ειδικό αυτό Σχέδιο συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων και ευκαιριών που προσφέρονται στον τομέα της κατάρτισης, επανακατάρτισης και απόκτησης εργασιακής πείρας.

Η ΑνΑΔ στο πλαίσιο της προσπάθειας για αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης σχεδίασε σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τα Έργα για τοποθέτηση ανέργων νέων πτυχιούχων και ανέργων νέων αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις/οργανισμούς για απόκτηση εργασιακής πείρας. Τα Έργα, τα οποία εντάχθηκαν στα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ και την ΑνΑΔ Έργα της Προγραμματικής Περιόδου 2014 - 2020, έχουν ως στόχο την παροχή ευκαιριών για απόκτηση εργασιακής πείρας σε άνεργους νέους, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους, με την παράλληλη παροχή δυνατότητας σε επιχειρήσεις/οργανισμούς να αξιοποιήσουν κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό. Επίσης, η ΑνΑΔ προώθησε την κατάρτιση ανέργων σε τέσσερις ειδικότητες της ξενοδοχειακής και επισιτιστικής βιομηχανίας (Τραπεζοκόμου, Μπάρμαν, Υπαλλήλου Υποδοχής και Καμαριέρας) και εισήγαγε το νέο Σχέδιο Κατάρτισης Μακροχρόνια Ανέργων σε Επιχειρήσεις/Οργανισμούς.

Παράλληλα, η ΑνΑΔ συνέχισε τη στήριξη των επιχειρήσεων για αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού τους μέσω των πολυεπιχειρησιακών και μονοεπιχειρησιακών προγραμμάτων κατάρτισης που αποφέρουν χειροπιαστά οφέλη στις επιχειρήσεις. Πρόσθετα, εναρμονιζόμενη με την ευρωπαϊκή στρατηγική για μια πιο πράσινη και πιο ανταγωνιστική οικονομία, η ΑνΑΔ συνέχισε επίσης το Ειδικό Σχέδιο για Προώθηση των Πράσινων Δεξιοτήτων στην Κυπριακή Οικονομία.

In 2016, the Human Resource Development Authority, within the framework of its objectives and mission, in line with the general efforts made to exit the economic crisis and boost the development of the economy, directed most of its Schemes to that end.

Through the Special Prevention Scheme – Action Plan, the HRDA implemented actions which aimed at the prevention and combating of unemployment addressed to unemployed, economically inactive persons, and employees. This Special

Scheme contributes to combating unemployment through the utilisation of the opportunities provided in the areas of training, re-training and acquisition of work experience.

The HRDA, in cooperation with the Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance, within the framework of the efforts to combat the adverse effects of the economic crisis, designed Schemes to place young unemployed tertiary education graduates and young unemployed graduates of lower secondary, upper secondary and post-secondary education of up to 2 years in enterprises/organisations to acquire work experience. The Schemes which were included in the Schemes co-funded by the European Social Fund and the HRDA for the Programming Period 2014-2020, aim to provide young unemployed persons with work experience in order to improve their employability. At the same time the Schemes provide enterprises/organisations the opportunity to use the services of appropriate human resources. Moreover, the HRDA has promoted, the training of the unemployed in four areas of the hotel and restaurant industry (Waiter, Barman, Receptionist and Chambermaid) and has also introduced the Scheme for Training the Long-term Unemployed in Enterprises/Organisations.

At the same time, the HRDA continued to support enterprises in upgrading their human resources through multi-company and single-company training Schemes, which have tangible results for the enterprises. In line with the European strategy for a greener and more competitive economy, the HRDA has also continued the implementation of the Special Action Plan for the Promotion of Green Skills in the Economy of Cyprus.

Στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειάς της για βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης, συνεχίστηκε η λειτουργία του Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης, αλλά και του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων.

Οι σελίδες που ακολουθούν, αναφέρονται επιγραμματικά στο έργο που επιτέλεσε ο Οργανισμός μας κατά το 2016, για την επίτευξη του οποίου πρωταρχικό ρόλο διαδραμάτισε το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, οι συνεργάτες της ΑνΑΔ, οι εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι κυβερνητικές υπηρεσίες, η Διεύθυνση και το προσωπικό της ΑνΑΔ στους οποίους εκφράζω τις ευχαριστίες και την εκτίμησή μου.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνω στην Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κυρία Ζέτα Αιμιλιανίδου και στο Υπουργείο της, για την αμέριστη και σταθερή συμπαράστασή τους προς την Αρχή.

Within the framework of a continuous effort to improve the quality of training, the System of Assessment and Certification of Training Providers and the System of Vocational Qualifications continued their operation.

The following pages describe briefly the work of the HRDA in 2016, for the accomplishment of which a key role was played by the Board of Directors, the HRDA's partners, the Employers' Organisations, the Trade Unions, the government services, and the management and staff of the HRDA. I would like to express to them my sincere appreciation and gratitude.

I would like to express my gratitude to the Minister of Labour, Welfare and Social Insurance, Mrs Zeta Emilianidou and to her Ministry, for their constant support towards the HRDA.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...**ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ, κo ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΝΑΓΙΔΗ****A FEW WORDS...****FROM THE DIRECTOR GENERAL, MR. GEORGE PANAYIDES**

Το 2016 έχει να επιδείξει σημαντικά αποτελέσματα για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, των οποίων το όφελος αντανακλάται στην οικονομία του τόπου γενικότερα. Τα σημαντικότερα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του έτους συνοψίζονται στα ακόλουθα:

The year 2016 demonstrates significant results for the development of the human resources, the benefits of which are reflected on the country's economy in general. The most important results during the year are briefly outlined below:

- 45.568 συμμετοχές ατόμων σε 5.210 προγράμματα κατάρτισης. Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε κατά το 2016 για δραστηριότητες κατάρτισης, ανήλθε στα €22.299.104.
- 45.568 participants in 5.210 training programmes. Total expenditure on training activities in 2016 reached €22.299.104.
- Συνέχιση της επιτυχούς λειτουργίας του Ειδικού Σχεδίου Πρόληψης – Σχεδίου Δράσης της ΑνΑΔ. Στόχος του, η πρόληψη και καταστολή της ανεργίας και γενικότερα η μείωση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην απασχόληση μέσω της εφαρμογής ποικιλόμορφων προγραμμάτων κατάρτισης. Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε για το Ειδικό Σχέδιο κατά το 2016 ανήλθε στα €12.535.528.
- The HRDA's Special Prevention Scheme - Action Plan continued its successful operation. The objective of the Plan is the prevention and combating of unemployment and generally the mitigation of the impact of the economic crisis on employment through the implementation of various forms of training programmes. The total amount spent during 2016 for the Special Plan, reached €12.535.528.
- Λειτουργία Συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και την ΑνΑΔ Έργων για τοποθέτηση άνεργων νέων πτυχιούχων και άνεργων νέων αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις/οργανισμούς για απόκτηση εργασιακής πείρας, με υπολογιζόμενη συνολική δαπάνη €7.451.095 προς όφελος 601 άνεργων νέων και 1.776 άνεργων νέων πτυχιούχων. Τα Έργα άρχισαν τη λειτουργία τους από τον Μάρτιο του 2014, σε συνέχεια της εξαγγελίας από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας των μέτρων για επανεκκίνηση της οικονομίας και αντιμετώπιση της ανεργίας.
- Operation of Schemes co-funded by the European Social Fund and the HRDA, for the placement of young unemployed tertiary education graduates and young unemployed graduates of lower secondary, upper secondary and post-secondary education of up to 2 years for the acquisition of work experience in enterprises/organisations, with a total estimated expenditure of €7.451.095 to the benefit of 601 young unemployed persons and 1.776 young unemployed tertiary education graduates. The implementation of the Schemes started in March 2014, following the proclamation by the President of the Republic of measures to kick-start the economy and tackle unemployment.
- Εισαγωγή του νέου Σχεδίου Κατάρτισης Μακροχρόνια Αnéργων σε Επιχειρήσεις/Όργανισμούς.
- Introduction of the new Scheme for the Training of the Long-term Unemployed in Enterprises/Organisations.
- Συνέχιση του Ειδικού Σχεδίου της ΑνΑΔ για Προώθηση των Πράσινων Δεξιοτήτων στην Κυπριακή Οικονομία. Το Σχέδιο περιλαμβάνει δράσεις σχετικές με απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων από το ανθρώπινο δυναμικό του τόπου και απευθύνεται ειδικότερα σε επιχειρήσεις, εργαζόμενους και ανέργους. Η συνολική υπολογιζόμενη δαπάνη για το Ειδικό αυτό Σχέδιο κατά το 2016 ανέρχεται σε €1.757.465.
- The HRDA's Special Action Plan for the Promotion of Green Skills in the Economy of Cyprus continued its operation. The Scheme consists of actions supporting the acquisition of green skills by the country's human resources and is addressed to enterprises, employed and unemployed persons. The total estimated expenditure for 2016 is €1.757.465.

-
- Πιστοποίηση μέχρι το τέλος του 2016 των Επαγγελματιών Προσόντων 871 ατόμων στην Τουριστική Βιομηχανία, 676 Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης, 91 ατόμων στο Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο και 79 ατόμων στην Οικοδομική Βιομηχανία.
  - Πιστοποίηση μέχρι το τέλος του 2016 στο πλαίσιο του Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης (ΑξιοΠιστοΣυν) 192 Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και 283 Δομών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΕΚ).
  - Διεξαγωγή ερευνών και μελετών σε στρατηγικής σημασίας θέματα που υποβοηθούν στη διαμόρφωση της κατάλληλης στρατηγικής και πολιτικής στον τομέα της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Μεταξύ άλλων, ολοκληρώθηκαν οι σημαντικές μελέτες για τον Εντοπισμό Αναγκών σε Γαλάζιες Δεξιότητες στην Κυπριακή Οικονομία και για Αξιολόγηση των Επιδράσεων Σχεδίων της ΑνΑΔ.
  - By the end of 2016, 871 persons received certificates of vocational qualifications in the Tourist Industry, 676 persons were certified as Trainers of Vocational Training, 91 persons in Wholesale and Retail Trade and 79 persons in Construction Industry.
  - By the end of 2016, 192 Vocational Training Centres and 283 Vocational Training Facilities were certified within the System of Assessment and Certification of Training Providers.
  - Research and studies were conducted in issues of strategic importance helping to formulate the right strategies and policies for the development of the human resources. Amongst others, important studies were completed for the Identification of Blue Skill Needs in the Cyprus economy as well as the Evaluation of the Impact of the HRDA Schemes.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

TRAINING AND DEVELOPMENT OF HUMAN RESOURCES

Ο στόχος της ΑνΑΔ για κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού κατά το 2016 αφορούσε στην προώθηση της δια βίου μάθησης των απασχολούμενων και της ένταξης/ επανένταξης στην αγορά εργασίας των πιο ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων. Κυρίαρχη επιδίωξη των δραστηριοτήτων της ΑνΑΔ, είναι η αύξηση της απασχολησιμότητας και βελτίωση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού, μέσα σε δύσκολες συνθήκες στην αγορά εργασίας από την οικονομική επιβράδυνση των τελευταίων ετών και την προσπάθεια επανεκκίνησης της οικονομίας.

Η αναβάθμιση, επέκταση και εμπλουτισμός των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού αναγνωρίζεται ως δραστηριότητα υψίστης προτεραιότητας, η οποία συμβάλλει θετικά στην οικονομική μεγέθυνση και στην απασχόληση.

Συνοπτική περιγραφή των δράσεων που αποσκοπούν στην προώθηση της Δια Βίου Μάθησης και της Ένταξης/ Επανένταξης στην Αγορά Εργασίας των πιο ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων ανθρώπινου δυναμικού, φαίνεται στη συνέχεια:

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ

Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στην Κύπρο

Σκοπός: Σχεδιασμός, οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης από τις ίδιες τις επιχειρήσεις για κάλυψη των αναγκών του προσωπικού τους σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας.

Οικονομική Κάλυψη: Καταβάλλεται χορήγηση στον εργοδότη το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 80% του κόστους κατάρτισης και του κόστους προσωπικού.

Αποτελέσματα: Μέσα στο 2016 επιχορηγήθηκαν 27.499 συμμετοχές εργοδοτούμενων σε σύγκριση με 32.094 το 2015. Η συνολική δαπάνη ανήλθε στα €3.852.533 σε σύγκριση με €4.684.886 το 2015.

The aim of the HRDA for Training and Development of the Human Resources in 2016 concerned the promotion of Lifelong Learning of the Employed and the Integration/ Reintegration of vulnerable target groups in the Labour Market. The paramount goal of HRDA's activity is to increase the employability and improve the adaptability of the human resources, in conditions of intense pressure on the labour market created by the economic slowdown of the past years, in an effort to rebut the economy.

Upgrading, broadening and enriching skills is recognised as an activity of the highest priority, which contributes positively to economic growth boosting employment.

A brief summary of the actions that promote Lifelong Learning and Integration/ Reintegration of vulnerable target groups in the Labour Market, is given below:

PROMOTION OF LIFELONG LEARNING OF THE EMPLOYED

Single-Company Training Programmes in Cyprus

Aim: Design, organisation and implementation of training programmes by enterprises themselves to meet the needs of their own staff at all hierarchy levels.

Subsidisation: A subsidy which may reach 80% of training and personnel costs is granted to the employer.

Results: In 2016, 27.499 participations of employees were subsidised compared to 32.094 in 2015. The total expenditure amounted to €3.852.533 compared to €4.684.886 in 2015.

Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στο Εξωτερικό

Σκοπός: Μετάβαση εργοδοτούμενων στο εξωτερικό για κατάρτιση, με στόχο την κάλυψη αναγκών των επιχειρήσεων σε τομείς που έχουν σχέση με την εισαγωγή νέας τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, καθώς και με καινοτομίες στη διεύθυνση επιχειρήσεων.

Οικονομική Κάλυψη: Καταβάλλεται χορήγηση στον εργοδότη το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 80% του κόστους μετάβασης στο εξωτερικό και κατάρτισης.

Αποτελέσματα: Μέσα στο 2016 επιχορηγήθηκαν 199 συμμετοχές εργοδοτούμενων σε προγράμματα κατάρτισης στο εξωτερικό σε σύγκριση με 191 το 2015. Η συνολική δαπάνη ανήλθε στα €417.432 σε σύγκριση με €354.283 το 2015.

Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης (Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας)

Σκοπός: Συμμετοχή εργοδοτούμενων σε προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Οικονομική Κάλυψη: Καταβάλλεται χορήγηση στον εργοδότη το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 80% για τα Συνήθη ή 100% για τα προγράμματα Ζωτικής Σημασίας, του κόστους συμμετοχής στο πρόγραμμα. Το χορήγηση καταβάλλεται μέσω του οργανωτή του προγράμματος.

Αποτελέσματα: Μέσα στο 2016 επιχορηγήθηκαν 11.776 συμμετοχές εργοδοτούμενων σε σύγκριση με 10.065 το 2015. Η συνολική δαπάνη ανήλθε στα €5.199.260 σε σύγκριση με €3.650.667 το 2015.

Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης Συνδικαλιστικών Στελεχών

Σκοπός: Συμμετοχή συνδικαλιστικών στελεχών σε προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από Κέντρα Συνδικαλιστικής Κατάρτισης, σε θέματα που σχετίζονται με τα συνδικαλιστικά τους καθήκοντα.

Οικονομική Κάλυψη: Καταβάλλεται επιχορήγηση στα Κέντρα Συνδικαλιστικής Κατάρτισης έναντι των δαπανών για οργάνωση και εφαρμογή των προγραμμάτων ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων.

Αποτελέσματα: Μέσα στο 2016 επιχορηγήθηκαν 3.241 συμμετοχές συνδικαλιστικών στελεχών σε σύγκριση με 4.182 το 2015. Η συνολική δαπάνη ανήλθε στα €378.807 σε σύγκριση με €487.278 το 2015.

Single-Company Training Programmes Abroad

Aim: Training of employees abroad aiming to meet enterprises' training needs in areas related to the introduction and utilisation of new technology and technical know-how as well as management innovations.

Subsidisation: A subsidy which may reach 80% of the training and transport abroad costs is granted to the employer.

Results: In 2016, 199 participations of employees in training programmes abroad were subsidised compared to 191 in 2015. The total expenditure amounted to €417.432 compared to €354.283 in 2015.

Multi-Company Training Programmes (Standard and High-Priority Training Programmes)

Aim: Participation of employees in training programmes implemented by certified Vocational Training Centres.

Subsidisation: A subsidy is paid to the employer and may reach 80% for the Standard or 100% for the High-Priority Training Programmes, of the cost of participation in the programme. The subsidy is paid through the programme organiser.

Results: In 2016, 11.776 employee participations were subsidised compared to 10.065 in 2015. The total expenditure amounted to €5.199.260 compared to €3.650.667 in 2015.

Trade Union Officials Continuing Training Programmes

Aim: Participation of trade union officials in training programmes implemented by Trade Union Training Centres in issues related to their trade-union duties.

Subsidisation: A subsidy is granted to Trade Union Training Centres for the costs of organisation and implementation of the training programmes, according to the number of participants.

Results: In 2016, 3.241 participations of trade union officials were subsidised compared to 4.182 in 2015. The total expenditure amounted to €378.807 compared to €487.278 in 2015.

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ/ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Προγράμματα Κατάρτισης Ανέργων

Σκοπός: Παροχή αρχικής ή/και συνεχιζόμενης κατάρτισης σε άνεργους, με στόχο την ουσιαστική βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους για παραγωγική ένταξη/επανεένταξη τους στην απασχόληση σε τεχνικά και άλλα επαγγέλματα στα οποία παρουσιάζονται ανάγκες.

Οικονομική Κάλυψη: Καλύπτονται όλες οι δαπάνες για το ιδρυματικό μέρος και επιπλέον καταβάλλεται στους συμμετέχοντες εβδομαδιαίο επίδομα ύψους €125.

Αποτελέσματα: Μέσα στο 2016 επιχορηγήθηκε η κατάρτιση 101 ατόμων σε σύγκριση με 23 άτομα το 2015. Η συνολική δαπάνη ανήλθε στα €96.655 σε σύγκριση με €121.164 το 2015.

Κατάρτιση Αποφοίτων Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Σκοπός: Ικανοποίηση αναγκών στελέχωσης επιχειρήσεων, με την πρόσληψη και κατάρτιση άνεργων αποφοίτων πανεπιστημίων και άλλων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Οικονομική Κάλυψη: Καταβάλλεται μηνιαίο χορήγημα στον εργοδότη το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 80% του κόστους κατάρτισης και του κόστους προσωπικού του πτυχιούχου. Το ανώτατο μηνιαίο χορήγημα ανέρχεται στα €1.100.

Αποτελέσματα: Μέσα στο 2016 επιχορηγήθηκε η κατάρτιση 812 πτυχιούχων σε σύγκριση με 576 κατά το 2015. Η συνολική δαπάνη ανήλθε στα €4.903.322 σε σύγκριση με €3.467.787 κατά το 2015.

PROMOTION OF INTEGRATION/REINTEGRATION OF HUMAN RESOURCES IN THE LABOUR MARKET

Training Programmes for the Unemployed

Aim: Providing initial and continuing training to the unemployed, in order to improve their knowledge and skills for a productive integration/reintegration in employment in technical and other occupations.

Subsidisation: All expenditure for the training part is covered and in addition, a weekly allowance of €125.00 is granted to the participants.

Results: In 2016, the training of 101 individuals was subsidised compared to 23 individuals in 2015. The total expenditure amounted to €96.655 compared to €121.164 in 2015.

Training of Tertiary Education Graduates

Aim: Meeting the employment needs of enterprises through the recruitment and training of unemployed university and other tertiary education graduates.

Subsidisation: A monthly subsidy is paid to the employer, which may reach 80% of training cost, as well as personnel cost of the graduate. The maximum monthly allowance is €1.100.

Results: In 2016, the training of 812 graduates was subsidised compared to 576 in 2015. The total expenditure amounted to €4.903.322 compared to €3.467.787 in 2015.

Κατάρτιση Μακροχρόνια Ανέργων

Σκοπός: Παροχή κινήτρων σε εργοδότες για να σχεδιάζουν, οργανώνουν και εφαρμόζουν προγράμματα κατάρτισης και απόκτησης εργασιακής πείρας, για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών θέσεων από μακροχρόνια άνεργους.

Οικονομική Κάλυψη: Καταβάλλεται μηνιαίο χορήγημα στον εργοδότη το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 80% του κόστους κατάρτισης και του κόστους προσωπικού του συμμετέχοντα. Το ανώτατο μηνιαίο χορήγημα ανέρχεται στα €1.000.

Αποτελέσματα: Μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2016 εγκρίθηκε η συμμετοχή στο Σχέδιο 105 μακροχρόνια ανέργων από 99 επιχειρήσεις. Η συνολική υπολογιζόμενη δαπάνη ανήλθε στα €394.957.

Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που λήφθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2016 (Απόφαση αρ. 81.411), η Αρχή ανέλαβε την υλοποίηση των πιο κάτω Σχεδίων:

- Σχέδιο Τοποθέτησης δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) για απόκτηση εργασιακής πείρας στον Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.
- Σχέδιο παροχής κινήτρων για την πρόσληψη δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) σε συνδυασμό με τρίμηνη κατάρτιση – Μέρος τρίμηνης κατάρτισης.
- Σχέδιο κατάρτισης δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) στην Ξενοδοχειακή/Επισιτιστική Βιομηχανία.
- Σχέδιο κατάρτισης δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) στον Τομέα των Πωλήσεων.
- Σχέδιο επιμόρφωσης ανέργων για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών Φροντίδας προς άτομα με τετραπληγία/παρπληγία.
- Σχέδιο επιμόρφωσης ανέργων για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών Φροντίδας προς δικαιούχους Φροντίδας στο πλαίσιο του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ).

Κατά την περίοδο Οκτωβρίου – Δεκεμβρίου 2016 προωθήθηκαν σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι απαιτούμενες εργασίες για την υλοποίηση των πιο πάνω Σχεδίων.

Training of the Long-term Unemployed

Aim: Providing incentives to employers in order to design, organise and implement training and acquisition of work experience programmes, to cover specific employment needs with long-term unemployed persons.

Subsidisation: A monthly subsidy is paid to the employer, which may reach 80% of training cost, as well as personnel cost. The maximum monthly allowance is €1.000.

Results: Within the second half of 2016, 105 long-term unemployed persons and 99 enterprises were approved to participate in the scheme. The total estimated expenditure amounted to €394.957.

The HRDA undertook the implementation of the following Schemes, following a decision by the Council of Ministers on 7 October 2016. (Decision no. 81.411):

- Scheme for the Job Placement of recipients of Guaranteed Minimum Income for the Acquisition of Work Experience in the Public and Broader Public Sector.
- Scheme for the Provision of Incentives for Hiring Recipients of Guaranteed Minimum Income combined with a three-month Training Period.
- Scheme for the training of recipients of Guaranteed Minimum Income in the Hotel and Catering Industry.
- Scheme for the training of recipients of Guaranteed Minimum Income in the Retail Sales Sector.
- Scheme for the training of the unemployed in the provision of care services to people with quadriplegia/paraplegia.
- Scheme for the training of the unemployed in the provision of care services towards recipients of care within the framework of Guaranteed Minimum Income.

During the period October–December 2016, in cooperation with the services of the Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance, the necessary actions were taken for the implementation of the above Schemes.

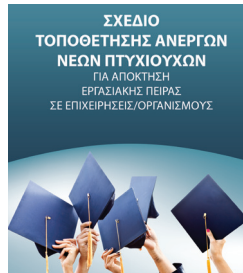
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑνΑΔ ΈΡΓΑ

SCHEMES CO-FUNDED BY THE EUROPEAN SOCIAL FUND AND THE HRDA

ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΕΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΠΕΙΡΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Στην προσπάθεια για αναχαίτιση της ανεργίας με αξιοποίηση του προσοντούχου ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου, στο πλαίσιο των μέτρων που εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για επανεκκίνηση της οικονομίας, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχεδίασε σε συνεργασία με την ΑνΑΔ, το Σχέδιο για τοποθέτηση άνεργων νέων πτυχιούχων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για απόκτηση εργασιακής πείρας. Το Σχέδιο έχει ενταχθεί στα Συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ και την ΑνΑΔ Έργα της Προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020. Στόχος του Σχεδίου το οποίο εφαρμόσε η ΑνΑΔ, είναι η παροχή ευκαιριών απόκτησης εργασιακής πείρας διάρκειας 6 μηνών σε άνεργους νέους πτυχιούχους. Σκοπός η βελτίωση της απασχολησιμότητας των άνεργων νέων πτυχιούχων με παροχή δυνατότητας σε επιχειρήσεις/ οργανισμούς να αξιοποιήσουν προσοντούχο δυναμικό. Στους συμμετέχοντες καταβάλλεται επίδομα κατάρτισης. Στις 25 Μαΐου 2015, προκηρύχθηκε η πρόσκληση του 2015. Μέχρι το τέλος του 2016, στο πλαίσιο της πρόσκλησης, επωφελήθηκαν 1.776 άνεργοι νέοι πτυχιούχοι, με συνολική δαπάνη €6,5 εκατομμυρίων.

SCHEME FOR THE JOB PLACEMENT OF YOUNG UNEMPLOYED TERTIARY EDUCATION GRADUATES FOR THE ACQUISITION OF WORK EXPERIENCE IN ENTERPRISES/ORGANISATIONS

In order to combat unemployment and utilise Cyprus' qualified human resources, in accordance with the proclamation by the President of the Republic of Cyprus measures to kick-start the economy, the Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance in cooperation with the HRDA has designed the Scheme for the job placement of young unemployed tertiary education graduates for the acquisition of work experience in enterprises/organisations. The Scheme has been incorporated in the projects co-funded by the European Social Fund and the HRDA for the Programming Period 2014– 2020. The aim of the Scheme implemented by the HRDA is to give young unemployed tertiary education graduates the opportunity to acquire a 6-month work experience in order to improve their employability, offering at the same time the opportunity to enterprises/organisations to benefit from the services of qualified persons. Participants are granted a training allowance. On 25th May 2015, the call for 2015 was launched and by the end of 2016, 1.776 young unemployed tertiary education graduates benefited from the Scheme, with a total expenditure of €6,5 million.

ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΕΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΠΕΙΡΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ/ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Πρόκειται για Σχέδιο, το οποίο εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις 11 Δεκεμβρίου 2013, στο πλαίσιο των μέτρων για αντιμετώπιση της ανεργίας. Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ, το Ταμείο Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων και την ΑνΑΔ κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014 – 2020. Στόχος του Σχεδίου το οποίο εφάρμοσε η ΑνΑΔ, είναι η παροχή ευκαιριών πρακτικής κατάρτισης και απόκτησης εργασιακής πείρας διάρκειας 6 μηνών σε άνεργους νέους απόφοιτους Γυμνασίων, Λυκείων, Τεχνικών Σχολών και Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης μέχρι και Διετούς Διάρκειας, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους. Στους συμμετέχοντες καταβάλλεται επίδομα κατάρτισης. Στις 15 Μαΐου 2015, προκηρύχθηκε η πρόσκληση του 2015. Μέχρι το τέλος του 2016, στο πλαίσιο της πρόσκλησης, επωφελήθηκαν 601 άνεργοι νέοι, με συνολική δαπάνη €2,3 εκατομμυρίων.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

Σύμφωνα με τους περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμους του 1999 έως 2007 [Ν.125(Ι)/1999, Ν.52(Ι)/2006 και Ν.21(Ι)/2007], η ΑνΑΔ έχει αρμοδιότητα και εξουσία να ορίζει πρότυπα επαγγελματικών προσόντων για οποιαδήποτε κατηγορία ή κατηγορίες εργοδοτούμενων, μεριμνά για τη διεξαγωγή εξετάσεων και εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων.

Το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΕΠ) βασίζεται σε Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων (ΠΕΠ), που αναπτύσσονται από την ΑνΑΔ με την αρωγή τομεακών Τεχνικών Επιτροπών Επαγγελματικών Προσόντων (ΤΕΕΠ). Μέσω του ΣΕΠ αξιολογείται σε πραγματικές συνθήκες εργασίας ή/ και σε συνθήκες προσομοίωσης η ικανότητα ενός προσώπου να φέρει σε πέρας συγκεκριμένες εργασίες σύμφωνα με ένα ΠΕΠ. Παράλληλα, το ΣΕΠ καθορίζει το πλαίσιο για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων κατάρτισης και ανάπτυξης των υποψηφίων για την προετοιμασία τους για την επιτυχή ολοκλήρωση της αξιολόγησης, ώστε να επιτευχθεί η πιστοποίησή των επαγγελματικών τους προσόντων.

SCHEME FOR THE JOB PLACEMENT OF YOUNG UNEMPLOYED GRADUATES OF LOWER SECONDARY, UPPER SECONDARY AND POST - SECONDARY EDUCATION OF UP TO 2 YEARS FOR THE ACQUISITION OF WORK EXPERIENCE IN ENTERPRISES/ORGANISATIONS

This Scheme was proclaimed by the President of the Republic within the framework of measures to combat unemployment and kick-start the economy. The Scheme is co-funded by the European Social Fund, the Youth Employment Initiative and the HRDA in the Programming Period 2014 – 2020. The aim of the Scheme implemented by the HRDA is to provide young unemployed graduates of lower secondary, upper secondary and post-secondary education of up to 2 years, practical training and a 6-month work experience, in order to improve their employability. Participants are granted a training subsidy. On 15 May 2015, the call for 2015 was launched. By the end of 2016, 601 young unemployed persons benefited from the Scheme, with a total expenditure of €2,3 million.

SYSTEM OF VOCATIONAL QUALIFICATION

In accordance with the Human Resource Development Laws of 1999 to 2007 [L.125(I)/1999, L.52(I)/2006 and L.21(I)/2007], the HRDA is competent and has the power to set vocational qualifications standards for any category of employees, organise examinations and issue the relevant certificates of vocational qualifications.

The System of Vocational Qualifications (SVQ) is based on Vocational Qualifications Standards (VQS) developed by the HRDA with the assistance of sectoral Vocational Qualifications Technical Committees. The SVQ assesses in real or simulated working conditions the ability of a person to carry out specific tasks according to a VQS. At the same time, the SVQ sets out the framework for the training and development of the candidates to be prepared for a successful assessment, in order to obtain the certification of their vocational qualifications.

Το Έργο «Εγκαθίδρυση και Λειτουργία Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων στην Κύπρο» εντάχθηκε στα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ Έργα της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, η οποία παρατάθηκε και έληξε στις 31/12/2015.

Στο πλαίσιο του Έργου αναπτύχθηκαν 72 ΠΕΠ που αφορούν την Τουριστική Βιομηχανία, το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, την Οικοδομική Βιομηχανία, τη Μεταποίηση, την Επιδιόρθωση Οχημάτων, τα Συστήματα και Δίκτυα Επικοινωνίας / Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, την Κομμωτική Τέχνη και την Παροχή Επαγγελματικής Κατάρτισης. Όλα τα ΠΕΠ, τα οποία έτυχαν της έγκρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της ΑΝΑΔ.

Το Έργο «Επέκταση και Λειτουργία του ΣΕΠ» δύναται να συγχρηματοδοτηθεί από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή».

Το Φυσικό Αντικείμενο του ΣΕΠ για την περίοδο 2014-2020 είναι η απονομή Πιστοποιητικών ή Βεβαιώσεων Επαγγελματικών Προσόντων σε 10.000 άτομα. Ο προϋπολογισμός για τη λειτουργία του ΣΕΠ για την περίοδο 2014-2020 ανέρχεται συνολικά σε €8.500.000.

Κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 θα αναπτυχθούν 80 νέα ΠΕΠ σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Παράλληλα με την ανάπτυξη των νέων ΠΕΠ, θα επικαιροποιηθούν τα 72 υφιστάμενα έτσι ώστε να ενσωματωθούν τυχόν εξελίξεις στο κάθε επάγγελμα.

Μέσα από την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων μελετών που εκπονήθηκαν κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, προωθούνται οι απαραίτητες τροποποιήσεις σε πρόνοιες και διαδικασίες του ΣΕΠ για την αναγνώριση προηγούμενης τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης καθώς επίσης και οι απαραίτητες διαδικασίες και οι μηχανισμοί για την ένταξη στο ΣΕΠ ειδικοτήτων/κλάδων σπουδών της Τεχνικής/Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας καθώς και άλλων προγραμμάτων Αρχικής Κατάρτισης.

Το ΣΕΠ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (CyQF), το οποίο έχει συσχετιστεί με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF). Με στόχο την άμεση σύγκριση και σύνδεση των ΠΕΠ με άλλα προσόντα στο CyQF αλλά και στο EQF, το ΣΕΠ έχει υιοθετήσει τους περιγραφικούς δείκτες του EQF.

The Project "Establishment and Operation of a System of Vocational Qualifications in Cyprus" was included in the projects co-funded by the European Social Fund in the Programming Period 2007-2013, which was extended to and ended on 31/12/2015.

Within the framework of the Scheme 72 VQS were developed for the Tourist Industry, Wholesale and Retail Trade, the Construction Industry, the Manufacturing Sector, Repair of Motor Vehicles, Communication / Computer Systems and Networks, Hairdressing and Provision of Vocational Training. All Vocational Qualifications Standards approved by the Board of Directors, can be found on the HRDA's website.

The Project "Expansion and Operation of the System of Vocational Qualifications" may be co-funded by the European Structural and Investment Funds for the Programming Period 2014-2020", within the framework of the operational programme "Employment, Human Resources and Social Cohesion".

The target of the SVQ for the period 2014-2020 is to award Certificates of Vocational Qualifications to 10.000 people. The budget for the operation of the SVQ for the period 2014-2020 reaches the total amount of €8.500.000.

During the Programming Period 2014-2020, 80 new VQS will be developed in various areas of the economy. Along with the development of the new VQS, the 72 existing ones will be updated in order to include any developments in each profession.

By utilising the results of the studies prepared during the previous Programming Period 2007-2013, necessary amendments to the provisions and the procedures of the SVQ are carried out in order to recognise prior formal, non-formal and informal learning. In addition, all the necessary procedures and mechanisms are examined in order to include courses of Technical/Vocational Education, the New Modern Apprenticeship as well as other programmes of initial training, in the SVQ.

The SVQ is an integral part of the National Qualifications Framework (CyQF), which is referenced to the European Qualifications Framework (EQF). Aiming at the direct comparison and reference of the VQS with other qualifications in the CyQF as well as with the EQF, the System of Vocational Qualifications has adopted the level descriptors of the EQF.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ENHANCEMENT OF QUALITY ASSURANCE SYSTEMS

Ο άξονας προτεραιότητας της ΑνΑΔ για Ενίσχυση των Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας, κατά το 2016, αφορούσε την προώθηση της ποιοτικής κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού μέσω αφενός της ποιοτικής αξιολόγησης των αιτήσεων εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης και αφετέρου της λειτουργίας Συστημάτων Πιστοποίησης: Του Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης (ΑξιοΠιστοΣυν) και του ΣΕΠ, το οποίο αναφέρεται πιο πάνω μαζί με τα υπόλοιπα συγχρηματοδοτούμενα Έργα.

Η ποιοτική διάσταση της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού είναι συνδεδεμένη με τις υπάρχουσες υποδομές και συστήματα. Η προσαρμογή των εθνικών συστημάτων ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού στις τοπικές συνθήκες αλλά και στις διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις στον τομέα αυτό, είναι επιβεβλημένη.

Συνοπτική αναφορά στο Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης (ΑξιοΠιστοΣυν) γίνεται πιο κάτω:

Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης (ΑξιοΠιστοΣυν)

Το 2016 συνεχίστηκε η λειτουργία του **ΑξιοΠιστοΣυν**. Σκοπός του συστήματος είναι η αξιολόγηση φυσικών και νομικών προσώπων που ασχολούνται με την οργάνωση και την υλοποίηση δραστηριοτήτων κατάρτισης ή/και με την παροχή διευκολύνσεων υποδομής για την υλοποίησή τους, προκειμένου να πιστοποιηθούν ως Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ), ως Δομές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΕΚ) και ως Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΕΚ).

The HRDA's priority axis for the Enhancement of Quality Assurance Systems in 2016, concerned the promotion of quality training and development of human resources through the reinforcement of training infrastructures, the promotion of innovation in training and the establishment of Certification Systems: the System of Assessment and Certification of Training Providers and the System of Vocational Qualifications, referred to above together with the rest of the co-funded Schemes.

The qualitative dimension of the development of human resources is linked to the existing infrastructure and development systems. The adjustment of the national systems of human resource development to local conditions as well as to European and international developments, is imperative.

A brief reference to the System of Assessment and Certification of Training Providers, is given below:

System of Assessment and Certification of Training Providers

The System of Assessment and Certification of Training Providers continued its operation in 2016. The aim of the system is to assess physical and legal entities dealing with the organisation and implementation of training activities or/and with the provision of infrastructure facilities for their implementation, in order to be certified as Vocational Training Centres, Vocational Training Facilities and Trainers of Vocational Training.

Το ΑξιοΠιστοΣυν σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Το έργο συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων στην Κύπρο υπηρεσιών κατάρτισης.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2015 η πιστοποίηση, μέσω του Συστήματος, είναι υποχρεωτική για εκείνους οι οποίοι επιθυμούν να έχουν **δυνατότητα συνεργασίας με την ΑνΑΔ για εφαρμογή επιχορηγούμενων, συγχρηματοδοτούμενων ή/και προκηρυσσόμενων δραστηριοτήτων κατάρτισης.**

Μέσα στο 2016 αξιολογήθηκαν και πιστοποιήθηκαν 28 Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ), 42 Δομές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΕΚ) και 17 Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΕΚ). Επίσης, μέσα στο 2016 άρχισε η επαναξιολόγηση των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης ΚΕΚ και ΔΕΚ, των οποίων η ισχύς της πιστοποίησης θα έληγε.

The design of the System of Assessment and Certification of Training Providers was based on the European Quality Assurance Reference Framework for Vocational Education and Training. The project contributes to the improvement of quality and effectiveness of training services provided in Cyprus.

As of 1st January 2015, certification through the System, is compulsory for those who **want to cooperate with the HRDA for the implementation of subsidised, co-funded or/and tendered training activities.**

During 2016, 28 Vocational Training Centres, 42 Vocational Training Facilities and 17 Trainers of Vocational Training were assessed and certified. Also, in 2016 the reassessment of Vocational Training Centres and Vocational Training Facilities, for which the certification would expire, began.

ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ – ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΑνΑΔ

HRDA'S SPECIAL PREVENTION SCHEME – ACTION PLAN

Ενόψει της οικονομικής κρίσης και με στόχο τη συμβολή στην αντιμετώπιση των επιπτώσεών της στην απασχόληση και την ανεργία στην Κύπρο, η ΑνΑΔ, μετά από σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΠΚΑ), ετοίμασε και έθεσε σε εφαρμογή από τον Φεβρουάριο του 2009 Ειδικό Σχέδιο Πρόληψης-Σχέδιο Δράσης.

Το Ειδικό Σχέδιο περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν τόσο στην πρόληψη όσο και στην καταστολή της ανεργίας και απευθύνονται σε ανέργους, οικονομικά αδρανείς και εργοδοτούμενους επιχειρήσεων. Το Ειδικό Σχέδιο, σύμφωνα με τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας και εξαγγελίες της κυβέρνησης, εμπλουτίστηκε με νέες δράσεις. Σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή προγραμμάτων υποστηρίζεται με πολιτική χορηγιών που προνοεί την καταβολή χορηγημάτων σε εργοδότες ή/και επιδομάτων σε καταρτιζόμενους. Το Ειδικό Σχέδιο περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις κάτω από τους τρεις άξονες της Πρόληψης της Ανεργίας, της Απασχόλησης και Κατάρτισης και της Βελτίωσης της Απασχολησιμότητας:

In view of the economic crisis and with the aim of minimising its effects on employment and unemployment in Cyprus, the HRDA prepared and implemented in February 2009 the Special Prevention Scheme – Action Plan, following decisions of the Board of Directors in close cooperation with the Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance.

The Special Plan contains actions aiming both at the prevention and repression of unemployment and targets unemployed, economically inactive persons and employees. The Special Plan, according to the developments in the labour market and the proclamations of the government, was enriched with new actions. In all cases, the implementation of programmes is supported by a subsidisation policy which provides for subsidies to employers or/and allowances to trainees. The Special Plan includes the following actions under the three pillars of Prevention of Unemployment, Employment and Training and Improvement of Employability:

Πρόληψη της Ανεργίας

Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης για συμμετοχή εργοδοτούμενων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο απολύσεων, με στόχο την πρόληψη της ανεργίας με παράλληλη προώθηση της απόκτησης επαγγελματικών προσόντων.

Απασχόληση και Κατάρτιση

- Σχέδιο Στελέχωσης Επιχειρήσεων με Απόφοιτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για απασχόληση και κατάρτιση αποφοίτων σε επιχειρήσεις.
- Σχέδιο Κατάρτισης Μακροχρόνια Ανέργων σε Επιχειρήσεις/Όργανισμούς.

Prevention of Unemployment

Single-Company training programmes for participation of employees who face the risk of redundancy, aiming at preventing unemployment while promoting the acquisition of vocational qualifications.

Employment and Training

- Scheme for strengthening the management capacity of enterprises with the employment and training of tertiary education graduates.
- Scheme for the Training of the Long-term Unemployed in Enterprises/Organisations.

Βελτίωση της Απασχολησιμότητας

- Συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την ΑνΑΔ Έργο Τοποθέτησης Άνεργων Νέων Πτυχιούχων για Απόκτηση Εργασιακής Πείρας σε Επιχειρήσεις/Όργανισμούς.
- Συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την ΑνΑΔ Έργο Τοποθέτησης Άνεργων Νέων Αποφοίτων Γυμνασίων, Λυκείων, Τεχνικών Σχολών και Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης μέχρι και Διετούς Διάρκειας για Απόκτηση Εργασιακής Πείρας σε Επιχειρήσεις/Όργανισμούς.
- Σχέδιο Κατάρτισης Ανέργων για παροχή αρχικής ή/και συνεχιζόμενης κατάρτισης σε άνεργους για ένταξη/επανένταξή τους στην απασχόληση.
- Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Συνήθη για συμμετοχή ανέργων με στόχο την αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους.

Οι δράσεις αυτές υποστηρίχθηκαν με στοχευμένες ενέργειες προβολής και δημοσιότητας με αξιοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα κατά δράση γίνεται στη συνέχεια.

Improvement of Employability

- Scheme co-funded by the European Social Fund and the HRDA for the Job Placement of Young Unemployed Tertiary Education Graduates for the Acquisition of Work Experience in Enterprises/Organisations.
- Scheme co-funded by the European Social Fund and the HRDA for the Job Placement of Young Unemployed Graduates of Lower Secondary, Upper Secondary and Post-Secondary Education of up to 2 years for the Acquisition of Work Experience in Enterprises/Organisations.
- Training Scheme for the Unemployed for initial or/and continuing training of unemployed persons who wish to enter/re-enter the labour market.
- Standard Multi-Company Training Programmes, for the participation of unemployed persons aiming to upgrade their knowledge and skills.

These actions have been supported with targeted promotion and publicity actions through the mass media.

A brief reference is made below to the results of each action.

ΜΟΝΟΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Με τη δράση αυτή η ΑνΑΔ Βοηθά εργοδότες να διατηρήσουν το προσωπικό τους αντί να προβούν σε απολύσεις, με την αξιοποίηση του χρόνου αδράνειας του προσωπικού τους για την κατάρτισή του, πετυχαίνοντας την αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων, την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων και την αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων. Επίσης, συμβάλλει στην ικανοποίηση εξειδικευμένων αναγκών επιχειρήσεων σε ειδικότητες στις οποίες δεν υπάρχουν άνεργοι, μέσω της κατάρτισης νεοπροσληφθέντων ανειδίκευτων ή άλλων ατόμων. Καταβάλλεται χορήγηση στον εργοδότη το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 80% του κόστους κατάρτισης και του κόστους προσωπικού των συμμετεχόντων (μισθοί και εισφορές στα διάφορα Ταμεία).

Στη βάση στοιχείων που διοχετεύονται στην ΑνΑΔ από γραφεία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) και άλλων επικοινωνιών με ενδιαφερόμενους, πραγματοποιούνται πάνω σε συνεχή βάση επαφές με επιχειρήσεις στις οποίες επεξηγούνται οι δυνατότητες και οι τρόποι εφαρμογής Μονοεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Κατάρτισης.

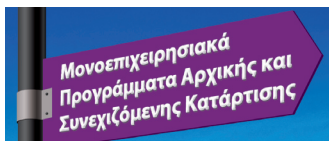
Μέσα στο 2016, εγκρίθηκαν 59 προγράμματα, για εφαρμογή από 15 επιχειρήσεις, με 766 συμμετοχές εργοδοτούμενων τους και με συνολική υπολογιζόμενη επιχορήγηση ύψους €64.500.

SINGLE-COMPANY TRAINING PROGRAMMES AIMING AT THE PREVENTION OF UNEMPLOYMENT

Through this action, the HRDA helps employers retain their employees instead of laying them off, by utilising their idle time through training, achieving at the same time the upgrading of their knowledge and skills, acquisition of vocational qualifications and the increase of productivity of enterprises. It also contributes in meeting specialised enterprises' needs in occupations where there are no available unemployed persons, through the training of newly recruited unskilled or other persons. A subsidy is granted to the employer which may reach 80% of training and personnel cost of the participants (salaries and contributions to the various Funds).

Based on data channelled to the HRDA, by the Public Employment Service and other communication with interested parties, enterprises are contacted on a continuous basis and the ways of using Single-Company Training Programmes are explained.

In 2016, 59 programmes were approved for implementation in 15 enterprises, with 766 participants and a total estimated expenditure of €64.500.

ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μέσω του Σχεδίου Στελέχωσης Επιχειρήσεων με απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρέχονται κίνητρα σε επιχειρήσεις για να προσφέρουν θέσεις απασχόλησης, πρακτική κατάρτιση και εργασιακή πείρα σε απόφοιτους. Καταβάλλεται χορήγηση στον εργοδότη το οποίο μπορεί να ανέλθει στο 80% του κόστους κατάρτισης και του κόστους προσωπικού των συμμετεχόντων (μισθοί και εισφορές στα διάφορα Ταμεία).

Σημειώνεται ότι, για κάθε νεοπροσλαμβανόμενο άνεργο απόφοιτο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σχεδιάζεται εξατομικευμένο πρόγραμμα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης διάρκειας 6 μηνών, το δε ανώτατο μηνιαίο χορήγηση στις επιχειρήσεις ανέρχεται σε €1.100. Το κατώτατο όριο ακαθάριστου μισθού για τον απόφοιτο, που καταβάλλει ο εργοδότης, ανέρχεται σε €950 μηνιαία.

Μέσα στο 2016, εγκρίθηκαν 1.137 προγράμματα για εφαρμογή από 912 επιχειρήσεις, για 1.137 πτυχιούχους που εντάχθηκαν στο Σχέδιο, με υπολογιζόμενη επιχορήγηση €7.147.756.

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Πρόκειται για νέο Σχέδιο που τέθηκε σε λειτουργία από την 1^η Ιουλίου 2016. Το Σχέδιο προσφέρει ευκαιρίες σε μακροχρόνια ανέργους, εγγεγραμμένους στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) για πάνω από έξη συνεχόμενους μήνες, ηλικίας κάτω των 60 ετών, να εξασφαλίσουν κατάλληλη για τα προσόντα τους εργασία και να αποκτήσουν εργασιακή πείρα και εξειδικευμένες συμπληρωματικές γνώσεις και δεξιότητες.

Σημειώνεται ότι, για κάθε νεοπροσλαμβανόμενο μακροχρόνια άνεργο, σχεδιάζεται εξατομικευμένο πλάνο κατάρτισης διάρκειας 4 μηνών, το δε ανώτατο μηνιαίο χορήγηση στις επιχειρήσεις ανέρχεται σε €1.000. Το κατώτατο όριο ακαθάριστου μισθού για τον συμμετέχοντα, που καταβάλλει ο εργοδότης, ανέρχεται σε €870 μηνιαία.

Από την 1^η Ιουλίου μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2016, εγκρίθηκαν 105 προγράμματα για εφαρμογή από 99 επιχειρήσεις, για 105 μακροχρόνια ανέργους που εντάχθηκαν στο Σχέδιο, με υπολογιζόμενη επιχορήγηση €394.957.

SCHEME FOR STRENGTHENING THE MANAGEMENT CAPACITY OF ENTERPRISES WITH THE EMPLOYMENT AND TRAINING OF TERTIARY EDUCATION GRADUATES

Through this Scheme, incentives are provided to enterprises so they offer employment positions, practical training and work experience to graduates. A subsidy is granted to the employer which may reach 80% of the of training and personnel costs of the participants (salaries and contributions to various Funds).

For every unemployed tertiary education graduate, an individualised 6-month in-company training programme is designed. The maximum monthly subsidy to enterprises is €1.100 and the minimum gross salary that the enterprise must pay to the graduate is €950.

In 2016, 1.137 programmes were approved for 912 enterprises and 1.137 graduates with an estimated subsidy of €7.147.756.

SCHEME FOR THE TRAINING OF THE LONG-TERM UNEMPLOYED IN ENTERPRISES

This is a new Scheme that came into force from 1st July 2016. It provides opportunities to long-term unemployed persons who are registered at the Public Employment Service for more than six continuous months, aged below 60, to secure an appropriate employment according to the qualifications as well as to acquire experience and specific additional knowledge and skills.

For every newly recruited person who is long-term unemployed, a 4-month individualised training plan is made. The maximum monthly subsidy to enterprises is €1.000 and the minimum wage for the participant paid by the employer is €870 monthly.

From the 1st of July 2016 until the 31st of December 2016, 105 programmes were approved for 99 enterprises and 105 long-term unemployed persons, with an estimated subsidy of €394.957.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ

Βασικός σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή αρχικής ή/και συνεχιζόμενης κατάρτισης σε ανέργους, με στόχο την ουσιαστική βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους για παραγωγική ένταξη ή επανένταξη τους στην απασχόληση σε επαγγέλματα στα οποία υπάρχει ζήτηση ειδικευμένου εργατικού δυναμικού.

Η ΑνΑΔ προώθησε, εντός του 2016, την εφαρμογή Προγραμμάτων Κατάρτισης Ανέργων σε ειδικότητες της Ξενοδοχειακής/Επισιτιστικής Βιομηχανίας (Τραπεζοκόμοι, Μπάρμαν, Καμαριέρες, Υπάλληλοι Υποδοχής). Τα προγράμματα προσφέρθηκαν δωρεάν και στους συμμετέχοντες ανέργους καταβάλλετο επίδομα κατάρτισης ύψους €125 την εβδομάδα.

Μέσα στο 2016, ολοκληρώθηκε η υλοποίηση 6 προγραμμάτων με συμμετοχή 101 ατόμων με συνολική δαπάνη €98.823.

ΠΟΛΥΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΣΥΝΗΘΗ

Σκοπός του Σχεδίου είναι εκτός από την παροχή κινήτρων σε εργοδότες για να συμμετέχουν με εργοδοτούμενους τους σε προγράμματα κατάρτισης που οργανώνονται από διάφορα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, η παροχή ευκαιριών κατάρτισης σε ανέργους μέσω της συμμετοχής τους στα προγράμματα.

Η συμμετοχή των ανέργων στοχεύει στην αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους, σύμφωνα με τις ανάγκες που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας, για διεύρυνση των προοπτικών για επανένταξη και την καλύτερη δυνατή ενσωμάτωσή τους στην απασχόληση, καθώς και για ικανοποίηση των προσδοκιών τους για μια νέα επαγγελματική σταδιοδρομία.

Η όλη διαδικασία γίνεται σε συνεργασία με την Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) η οποία εκδίδει, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, σε δικαιούχους ανέργους, παραπεμπτικό το οποίο τους παρέχει δικαίωμα συμμετοχής σε πρόγραμμα κατάρτισης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο του Σχεδίου, νοουμένου ότι ικανοποιούν τις σχετικές προϋποθέσεις.

Για κάθε άνεργο ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις για συμμετοχή και που συμπληρώνει με επιτυχία εγκριθέν πρόγραμμα κατάρτισης καταβάλλεται από την ΑνΑΔ, στο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης που εφαρμόζει το πρόγραμμα, ποσό που ανέρχεται στα €6/ώρα κατάρτισης.

Μέσα στο 2016, συμπλήρωσαν με επιτυχία τη συμμετοχή τους σε Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα – Συνήθη 129 άνεργοι με συνολική υπολογιζόμενη δαπάνη €19.956.

TRAINING PROGRAMMES FOR THE UNEMPLOYED

The basic objective of the Scheme is to provide initial or/and continuing training to unemployed persons for the substantial improvement of their knowledge and skills to enable them to enter or re-enter employment in occupations with high demand for specialised workers.

During 2016, the HRDA has implemented Training Programmes for the unemployed in occupations of the Hotel/Catering Industry (Waiter, barman, chambermaid, receptionist). These programmes were offered free of charge and the unemployed participants were granted a training allowance of €125 per week.

During 2016, the implementation of 6 programmes with 101 participants was completed with a total expenditure of €98.823.

STANDARD MULTI-COMPANY PROGRAMMES

In addition to the provision of incentives to employers to participate with their employees in training programmes organised by the various Vocational Training Centres, the Scheme also provides training opportunities to unemployed persons for participating in the programmes.

The participation of unemployed persons aims at upgrading their knowledge and skills, according to the needs of the labour market for improving the prospects for reintegration in employment, as well as the need to meet their expectations for a new professional career.

The process is carried out in cooperation with the Public Employment Service which issues, based on certain criteria, to eligible unemployed persons, a referral which entitles them to participate in a training programme within the framework of the Scheme, provided that they meet the relevant conditions.

For each unemployed person who meets the conditions of participation and who completes successfully an approved training programme, the HRDA pays to the Vocational Training Centre, the amount of €6/training hour.

In 2016, 127 unemployed persons completed successfully their participation in Standard Multi-Company Programmes with a total estimated expenditure of €19.956.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΑνΑΔ

PROMOTION OF GREEN SKILLS IN THE ECONOMY OF CYPRUS – HRDA'S SPECIAL ACTION PLAN

Η ΑνΑΔ, σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπόνησε και εφάρμοσε από το 2010 Ειδικό Σχέδιο Δράσης με στόχο την προώθηση των πράσινων δεξιοτήτων στην κυπριακή οικονομία. Το Σχέδιο περιλαμβάνει ποικίλες, αλληλοσυμπληρούμενες δράσεις που απευθύνονται σε επιχειρήσεις, εργαζόμενους και ανέργους:

(α) Προώθηση Πράσινων Δεξιοτήτων για Ανέργους

Η απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων από τους ανέργους, η οποία συμβάλλει στη βελτίωση της απασχολησιμότητας τους και ως εκ τούτου στην καταστολή της ανεργίας, προωθήθηκε μέσα από το Σχέδιο Στελέχωσης Επιχειρήσεων με Απόφοιτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

(β) Προώθηση Πράσινων Δεξιοτήτων για Επιχειρήσεις και Απασχολούμενους

Η απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων από τους απασχολούμενους, η οποία συμβάλλει στη διατήρησή τους στην εργασία και παράλληλα συνεισφέρει στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων καθώς και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, προωθήθηκε μέσα από 4 δράσεις: (α) Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στην Κύπρο, (β) Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στο Εξωτερικό, (γ) Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Συνήθη και (δ) Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Ζωτικής Σημασίας.

(γ) Ενίσχυση Υποδομών και Συστημάτων για Προώθηση των Πράσινων Δεξιοτήτων

Η ενίσχυση των υποδομών και συστημάτων για προώθηση των πράσινων δεξιοτήτων προωθήθηκε μέσα από 3 δράσεις: (α) Σχέδιο Ενίσχυσης των Υποδομών και Συστημάτων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, (β) Σχέδιο Προώθησης της Καινοτομίας στην Κατάρτιση και Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και (γ) Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων.

Συνοπτικά, στο πλαίσιο του Ειδικού Σχεδίου Δράσης για την Προώθηση των Πράσινων Δεξιοτήτων στην Κυπριακή Οικονομία, εγκρίθηκε η συμμετοχή 2.324 ατόμων σε 206 προγράμματα κατάρτισης. Η συνολική υπολογιζόμενη δαπάνη για το Ειδικό Σχέδιο κατά το 2016 ανέρχεται σε €1.757.465.

The HRDA, in close cooperation with the Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance, has prepared and implemented since 2010 a Special Action Plan which aims to promote green skills in the Cypriot economy. The Plan includes various complementary actions addressed to enterprises, employees and the unemployed:

(a) Promotion of Green Skills for the Unemployed

The acquisition of green skills by the unemployed, which contributes to the improvement of their employability and therefore to the combating of unemployment, is promoted by the Scheme for strengthening the management capacity of enterprises through the employment and training of tertiary education graduates.

(b) Promotion of Green Skills for Enterprises and Employees

The acquisition of green skills by the employees contributes to their retainment at work and to the reduction of the effects on the environment from the enterprises' activity and consequently to the enhancement of their competitiveness, the increase of productivity and the improvement of the quality of goods and services. It is promoted through 4 targeted actions: (a) Single-Company Training Programmes in Cyprus, (b) Single-Company Training Programmes Abroad, (c) Multi-Company Training Programmes – Standard Programmes, (d) Multi-Company Training Programmes – High-Priority Programmes.

(c) Enhancement of Infrastructures and Systems for the Promotion of Green Skills

The enhancement of infrastructures and systems for the promotion of green skills is promoted through three targeted actions: (a) Scheme for the Enhancement of Infrastructures and Systems for Human Resources Development, (b) Scheme for the Promotion of Innovation in Training and Development of the Human Resources and (c) System of Vocational Qualifications.

In short, for the programmes of the Special Action Plan for the Promotion of Green Skills in the Cyprus economy, 2.324 participations were approved in 206 training programmes. The total estimated expenditure for the Special Plan in 2016 amounts to €1.757.465.

Συμμετοχή της ΑνΑΔ στην Πρωτοβουλία «Build Up Skills»

Η πρωτοβουλία «Build Up Skills» αποσκοπεί στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων σε τεχνικά επαγγέλματα στις Κατασκευές καθώς και σε συναφείς τομείς που αφορούν την εγκατάσταση και συντήρηση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) σε κτήρια. Ανώτερος στόχος είναι τα άτομα να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και νοοτροπία ώστε να καταστήσουν τόσο τον τομέα των Κατασκευών όσο και τους άλλους συναφείς τομείς ικανούς να ανταποκριθούν στις σχετικές στοχεύσεις για το 2020, όπως είναι τα κτήρια με σχεδόν μηδενική ενεργειακή κατανάλωση.

Η ΑνΑΔ συμμετείχε ενεργά στην πρώτη φάση της πρωτοβουλίας (Pillar I) μαζί με άλλους οκτώ οργανισμούς στην Εθνική Κοινοπραξία που δημιουργήθηκε η οποία ανέλαβε την εκπόνηση οδικού χάρτη για την κάθε χώρα με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2020. Το έργο ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2013.

Η ΑνΑΔ συνέχισε την ενεργό εμπλοκή της στην πρωτοβουλία συμμετέχοντας, μαζί με άλλους πέντε οργανισμούς, στην εθνική κοινοπραξία που συστάθηκε για εφαρμογή της δεύτερης φάσης (Pillar II). Αντικείμενο της φάσης αυτής ήταν η εισαγωγή νέων ή η αναβάθμιση υφιστάμενων σχεδίων πιστοποίησης και κατάρτισης για τεχνίτες που βασίζονται στις εισογήσεις και δράσεις προτεραιότητας που έχουν τεθεί στον Οδικό Χάρτη. Στόχο της εθνικής κοινοπραξίας αποτελούσε ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός και η πιλοτική εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης για την τοποθέτηση συμβατικής θερμομόνωσης/θερμοσουλβά και συστημάτων εξωτερικής θερμομόνωσης, την τοποθέτηση κουφωμάτων και συστημάτων ηλιοπροστασίας και την εγκατάσταση και συντήρηση συστημάτων βιομάζας.

Μέσα στο 2016, έχουν ολοκληρωθεί με επιτυχία ο τρίτος κύκλος του προγράμματος κατάρτισης για εγκαταστάτες θερμομόνωσης καθώς και η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος κατάρτισης για εγκαταστάτες και συντηρητές λεβήτων και θερμαστών βιομάζας. Διοργανώθηκε επίσης συζήτηση στρογγυλής τραπέζης, η οποία είχε ενταχθεί στο πρόγραμμα δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Βιώσιμης Ενέργειας 2016 (EUSEW 2016), καθώς και η 2^η και τελική Ενημερωτική Ημερίδα του έργου στις 31 Οκτωβρίου 2016 που σηματοδότησε την ολοκλήρωσή του.

Participation of the HRDA in the “Build Up Skills” Initiative

The “Build Up Skills” initiative focuses on the continuing vocational education and training of technical workers in the Construction sector as well as in other sectors related to the installation and maintenance of energy saving systems and renewable energy sources in buildings. The ultimate aim of the programme is the acquisition of the necessary knowledge, skills and attitudes by these persons to enable the Construction sector and other related sectors to meet the relevant targets of 2020, such as buildings with nearly zero energy consumption.

The HRDA was actively involved in the first phase (Pillar I) of the initiative of the National Consortium along with 8 other organisations which formed the National Consortium that undertook to design a Roadmap for the country with a time horizon for completion by 2020. The Project was concluded in July 2013.

The HRDA continued its active involvement in the initiative by taking part, along with five other organisations, in the National Consortium established for the implementation of the second phase (Pillar II). The objective of this phase was the introduction of new or the upgrading of existing training and certification schemes for technical workers based on the recommendations and priority actions set out in the Roadmap. The aim of the National Consortium was the integrated design and the implementation of pilot training and certification programmes for the installation of conventional insulation / thermal insulation plaster and external insulation systems, the installation of thermopanels and exterior sunshades and the installation and maintenance of biomass heating systems.

In 2016, the third phase of the training programme for thermal insulation installers as well as the pilot training programme for biomass heating systems installers were successfully completed. Furthermore, the consortium organised a round table discussion, included in the activities programme of the EU Sustainable Energy Week 2016 (EUSEW 2016), as well as the 2nd and final open-workshop of the project, held on 31 October 2016, which marked the completion of the project.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2016

TABLE OF TRAINING PROGRAMMES 2016

Δραστηριότητες Κατάρτισης

Training Activities

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

INITIAL TRAINING PROGRAMMES

Μονοεπιχειρησιακά

Single-Company

- Στελέχωση Επιχειρήσεων
Strengthening Management of enterprises

Πολυεπιχειρησιακά

Multi-Company

- Προγράμματα Κατάρτισης Ανέργων
Training Schemes for the Unemployed
- Συγχρηματοδοτούμενα Έργα – Τοποθέτηση νέων πτυχιούχων
Co-funded Schemes – Placement of young unemployed tertiary education graduates
- Συγχρηματοδοτούμενα Έργα – Τοποθέτηση ανέργων νέων αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Co-funded Schemes – Placement of young unemployed Graduates of Secondary and Post-Secondary Education

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

CONTINUING TRAINING

Μονοεπιχειρησιακά

Single-Company

- Στην Κύπρο
In Cyprus
- Στο εξωτερικό
Abroad

Πολυεπιχειρησιακά

Multi-Company

- Συνήθη
Standard
- Ζωτικής Σημασίας
High-Priority
- Συνδικαλιστικών Στελεχών
Trade Union Programmes

ΣΥΝΟΛΟ

TOTAL

	Προγράμματα* Programmes	Καταρτισθέντες Trainees		
		Άνδρες Men	Γυναίκες Women	Σύνολο Total
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	1.479	1.130	1.716	2.846
INITIAL TRAINING PROGRAMMES				
Μονοεπιχειρησιακά	812	386	426	812
Single-Company				
• Στελέχωση Επιχειρήσεων	812	386	426	812
Strengthening Management of enterprises				
Πολυεπιχειρησιακά	667	744	1.290	2.034
Multi-Company				
• Προγράμματα Κατάρτισης Ανέργων	6	32	69	101
Training Schemes for the Unemployed				
• Συγχρηματοδοτούμενα Έργα – Τοποθέτηση νέων πτυχιούχων	447	480	979	1.459
Co-funded Schemes – Placement of young unemployed tertiary education graduates				
• Συγχρηματοδοτούμενα Έργα – Τοποθέτηση ανέργων νέων αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	214	232	242	474
Co-funded Schemes – Placement of young unemployed Graduates of Secondary and Post-Secondary Education				
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	3.731	25.303	17.419	42.722
CONTINUING TRAINING				
Μονοεπιχειρησιακά	2.694	15.688	12.017	27.705
Single-Company				
• Στην Κύπρο	2.495	15.517	11.989	27.506
In Cyprus				
• Στο εξωτερικό	199	171	28	199
Abroad				
Πολυεπιχειρησιακά	1.037	9.615	5.402	15.017
Multi-Company				
• Συνήθη	819	6.435	3.839	10.274
Standard				
• Ζωτικής Σημασίας	78	9.18	584	1.502
High-Priority				
• Συνδικαλιστικών Στελεχών	140	2.262	979	3.241
Trade Union Programmes				
ΣΥΝΟΛΟ	5.210	26.433	19.135	45.568
TOTAL				

* Τα στοιχεία αναφέρονται σε προγράμματα για τα οποία καταβλήθηκε χορηγία κατά το 2016.
Figures for 2016 refer to programmes for which subsidies were paid during the year.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

EUROPEAN TOOLS FOR THE VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

Τα Ευρωπαϊκά Εργαλεία αποσκοπούν στην αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) και την ανάπτυξη μαθησιακών διαδρομών έτσι ώστε τα άτομα να μπορούν να αξιοποιήσουν τη μάθηση που έχουν αποκτήσει ανεξάρτητα από το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης ή άλλο μαθησιακό πλαίσιο και πρόσθετα η μάθηση αυτή να αναγνωρίζεται, να μεταφέρεται, να συσσωρεύεται και να συγκρίνεται μεταξύ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Κατά το 2016 η ΑνΑΔ είχε ενεργό συμμετοχή στην υλοποίηση των πιο κάτω ευρωπαϊκών εργαλείων ως ακολούθως:

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων/European Qualifications Framework (EQF)

Η ΑνΑΔ συμμετέχει στην Εθνική Επιτροπή για την ανάπτυξη και εγκαθίδρυση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, καθώς επίσης και στο Εθνικό Σημείο Συντονισμού μαζί με το Υπουργείο Εργασίας, Προνοίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Επίσης η ΑνΑΔ συμμετέχει και στο Συμβούλιο Εθνικού Πλαισίου Προσόντων Κύπρου μαζί με όλους τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων.

Το 2016 η ΑνΑΔ είχε ενεργό συμμετοχή σε συνεδρίες της Εθνικής Επιτροπής καθώς και σημαντική συνεισφορά στην αναθεώρηση και ολοκλήρωση της Έκθεσης Συσχέτισης του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων πριν την υποβολή της στα αρμόδια όργανα της ΕΕ.

Παράλληλα η ΑνΑΔ κατά το 2016 εφάρμοσε τις αρχές διασφάλισης ποιότητας της σύστασης του Συμβουλίου της ΕΕ στην αξιολόγηση επαγγελματικών προσόντων στο πλαίσιο του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΕΠ). Το ΣΕΠ έχει ενσωματωθεί στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, το οποίο συσχετίστηκε με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Επικύρωση της μη Τυπικής και της Άτυπης Μάθησης / Validation of non formal or informal learning

Σύμφωνα με τη σχετική Σύσταση του Συμβουλίου της ΕΕ, καλούνται τα κράτη μέλη όπως θεσπίσουν ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης που θα παρέχουν στα άτομα τη δυνατότητα:

α) να έχουν επικύρωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που απέκτησαν μέσω μη τυπικής και άτυπης μάθησης και

β) να αποκτούν επαγγελματικά προσόντα με βάση τις επικυρωμένες εμπειρίες μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

The European Tools aim to upgrade Vocational Education and Training and develop learning pathways enabling individuals to use the learning they have acquired independently of the education and training system or any other learning framework, as well as to recognise, transfer and accumulate such learning among the Member States of the European Union.

In 2016, the HRDA has actively participated in the formulation and implementation of the following European tools:

European Qualifications Framework (EQF)

The HRDA participates in the National Committee for the development and implementation of the National Qualifications Framework, as well as in the National Coordination Point, together with the Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance and the Ministry of Education and Culture. Moreover, the HRDA participates in the Cyprus Council of National Qualifications Framework together with other representatives of the social partners.

In 2016, the HRDA has actively participated in the meetings of the National Committee and contributed significantly to the review and completion of the Referencing Report of the National Qualifications Framework with the European Qualifications Framework before being presented to the EU competent bodies.

At the same time, in 2016, the HRDA has implemented the quality assurance principles of the relevant Recommendation of the Council of the EU on the assessment of vocational qualifications within the framework of the System of Vocational Qualifications. The System of Vocational Qualifications has been incorporated in the National Qualifications Framework which is referenced to the European Qualifications Framework.

Validation of non-formal or informal learning

According to the relevant Recommendation of the Council of the European Union, the Member States must put in place arrangements for the validation of non-formal and informal learning which enable individuals to:

a) have knowledge, skills and competences which have been acquired through non-formal and informal learning validated; and

b) obtain a full or part qualification on the basis of validated non-formal and informal learning experiences.

Η ΑνΑΔ το 2016 είχε ενεργό συμμετοχή και συνεισφορά σε συνεδρίες της Επιτροπής για την Επικύρωση της Μη Τυπικής και της Άτυπης Μάθησης στην Κύπρο, ο συντονισμός της οποίας έχει ανατεθεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Επίσης, είχε ενεργό συμμετοχή σε συνέδριο για το θέμα, που οργανώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Εξάλλου, κατά το 2016 η ΑνΑΔ συνέχισε μέσω του ΣΕΠ να προσφέρει τη δυνατότητα επικύρωσης της προηγούμενης μη τυπικής και άτυπης μάθησης με αποδοχή ατόμων για ένταξη στο Σύστημα ανεξάρτητα από τη συμμετοχή σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό πρόγραμμα ή πρόγραμμα κατάρτισης.

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση / European Quality Assurance Framework for Vocational Education and Training (EQAVET)

Η ΑνΑΔ το 2016 όπως κάθε χρόνο συμμετείχε με λειτουργό της στη διμελή ομάδα εκπροσώπησης της Κύπρου, μαζί με λειτουργό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο EQAVET. Επίσης, λειτουργοί της ΑνΑΔ είχαν συμμετοχή σε δραστηριότητες του Δικτύου.

Κατά το 2016, η ΑνΑΔ συνέχισε να εφαρμόζει τα κριτήρια ποιότητας, τόσο μέσω του Συστήματος ΑξιοπιστοΣυν, όσο και μέσω του ΣΕΠ.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση / European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET)

Το 2016 ολοκληρώθηκε η συμμετοχή λειτουργού της ΑνΑΔ στο έργο ECVET for Permeability and Transferability between the non formal and formal VET System (ECVET PERMIT) που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus +. Η διάρκεια του έργου ήταν 2 χρόνια, από 1/1/2015 μέχρι 31/12/2016. Εκτός από την ΑνΑΔ, στο Έργο συμμετείχαν το Intercollege (Κύπρος) ως Συντονιστής, το Κέντρο Παραγωγικότητας (Κύπρος), το IDEC (Ελλάδα), το ΙΕΚ ΔΕΛΤΑ (Ελλάδα) και το MCAST – Malta College of Arts, Science and Technology (Μάλτα).

In 2016, the HRDA has actively participated and contributed to the meetings of the Committee for the Validation of non-formal and informal learning in Cyprus, the coordination of which was assigned to the Ministry of Education and Culture. The HRDA also had an active participation in a conference in relation to this matter, organised by the Ministry of Education and Culture.

In addition, in 2016, the HRDA continued through the System of Vocational Qualifications to offer the possibility of validation of prior non-formal and informal learning by accepting individuals in the System irrespective of their participation in any educational or training programme.

European Quality Assurance Framework for Vocational Education and Training (EQAVET)

In 2016, the HRDA, as it has done every year, has participated with one of its officers in the two-member delegation representing Cyprus, together with an officer from the Ministry of Education and Culture, in the European Network «Quality Assurance in VET» of EQAVET. Moreover, HRDA officers participated in the activities of the Network.

In 2016, the HRDA continued implementing the quality criteria through the System of Assessment and Certification of Training Providers and the System of Vocational Qualifications.

European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET)

In 2016, the participation of an HRDA officer in the ECVET Project for Permeability and Transferability between the non-formal and formal VET System (ECVET PERMIT) implemented within the framework of Erasmus + was completed. The duration of the project was for two years, from 1/1/2015 until 31/12/2016. Apart from the HRDA other participants were Intercollege (Cyprus) as the co-ordinator, the Productivity Centre (Cyprus), IDEC (Greece), IEK DELTA (Greece) and Malta College of Arts, Science and Technology (Malta).

Το έργο αποσκοπούσε στην εφαρμογή του συστήματος ECVET στα αναλυτικά προγράμματα των παρόχων μη τυπικής και τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε να ενισχυθεί η μεταφορά των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνεται μεταξύ διαφορετικών επιπέδων μάθησης. Ο ρόλος της ΑνΑΔ στο έργο ήταν συμβουλευτικός.

Στο πλαίσιο του έργου έχει ολοκληρωθεί η μετατροπή 8 αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σύμφωνα με το πλαίσιο του ECVET στις ειδικότητες του Ηλεκτρολόγου, Υδραυλικού και Μηχανικού Αυτοκινήτων. Οι εταιρείες-πάροχοι κατάρτισης προχώρησαν στη δοκιμαστική μεταφορά πιστωτικών μονάδων μεταξύ των διαμορφωμένων προγραμμάτων σπουδών.

The purpose of the Project was to apply the ECVET System in the analytical programmes of providers of non-formal and formal vocational training, at a National as well as at a European level in order to enhance the transmission of learning outcomes achieved at various levels of learning. The HRDA's part in the project was consultative.

Within the framework of this Project, the conversion of 8 analytical study programmes of vocational education and training was completed according to the framework of the ECVET for the specialisations of Electrician, Plumber and Car Mechanic. The training co-providers proceeded with a trial transfer of credit amongst configured study programmes.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Το **Γραφείο Εξυπηρέτησης του Κοινού**, που βρίσκεται στο ισόγειο του κτηρίου της ΑνΑΔ, συνέχισε το 2016 τη λειτουργία του για ενημέρωση του κοινού. Το γραφείο στελεχώνεται από Λειτουργό Ανθρώπινου Δυναμικού. Η επικοινωνία γίνεται κυρίως μέσω τηλεφώνου αλλά και με προσωπική επίσκεψη των ενδιαφερομένων. Κατά τη διάρκεια του 2016, το Γραφείο εξυπηρέτησε 11.644 ενδιαφερόμενους, 6.095 από επιχειρήσεις/οργανισμούς και 5.549 άτομα. Τα θέματα για τα οποία ζητήθηκαν περισσότερες πληροφορίες ήταν το Σχέδιο στελέχωσης επιχειρήσεων με απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το Σχέδιο κατάρτισης μακροχρόνια ανέργων σε επιχειρήσεις/οργανισμούς, το Σχέδιο τοποθέτησης ανέργων πτυχιούχων, το Σχέδιο τοποθέτησης ανέργων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το Σύστημα αξιολόγησης και πιστοποίησης συντελεστών παροχής κατάρτισης/Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων και ακολουθούν τα Σχέδια πολυεπιχειρησιακών προγραμμάτων κατάρτισης και μονοεπιχειρησιακών προγραμμάτων κατάρτισης.

INFORMATION AND AWARENESS

The **Public Information Desk** on the ground floor continued its operation in 2016 providing information to the public. The desk is run by a Human Resource Officer. Communication is mainly through the telephone or by visiting the Desk. In 2016, the Desk provided services to 11.644 interested persons, out of which 6.095 were from enterprises and 5.549 were individuals. Most information was provided for the following: the Scheme for the Employment and Training of Tertiary Education Graduates, the Scheme for the Training of the Long-term Unemployed in enterprises/organisations, the Scheme for the job placement of young unemployed tertiary education graduates, the Scheme for the job placement of young unemployed graduates of lower secondary, upper secondary and post-secondary education for up to 2 years, the System for the assessment and certification of Training Providers/System of Vocational Qualifications and the Schemes for Multi-Company Training and Single-Company Training.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ RESEARCH AND DEVELOPMENT

Η διεξαγωγή ερευνών και μελετών και η ανάληψη συναφών αναπτυξιακών δράσεων σε στρατηγικής σημασίας θέματα, σύμφωνα και με σχετικές κατευθύνσεις πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποσκοπεί στην υποβοήθηση διαμόρφωσης της κατάλληλης στρατηγικής κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου.

Οι έρευνες και μελέτες που έχουν ολοκληρωθεί μέσα στο 2016 είναι οι ακόλουθες:

• Εντοπισμός Αναγκών σε Γαλάζιες Δεξιότητες στην Κυπριακή Οικονομία 2016-2026

Στη μελέτη εξετάζεται η γαλάζια οικονομία και τα γαλάζια επαγγέλματα, προσδιορίζεται η γαλάζια οικονομία της Κύπρου και εντοπίζονται οι ανάγκες σε γαλάζιες δεξιότητες στην κυπριακή οικονομία την περίοδο 2016-2026.

Οι παρεχόμενες προβλέψεις αφορούν τις ανάγκες απασχόλησης που θα υπάρξουν σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας και σε επαγγέλματα με συμμετοχή στη γαλάζια οικονομία της Κύπρου για την περίοδο 2016-2026. Ο εντοπισμός τόσο των οριζόντιων όσο και των εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων επικεντρώθηκε στα ναυτικά, ναυτιλιακά και αλιευτικά επαγγέλματα και σε επαγγέλματα του θαλάσσιου και παράκτιου τουρισμού που ανήκουν εξ ολοκλήρου στη γαλάζια οικονομία.

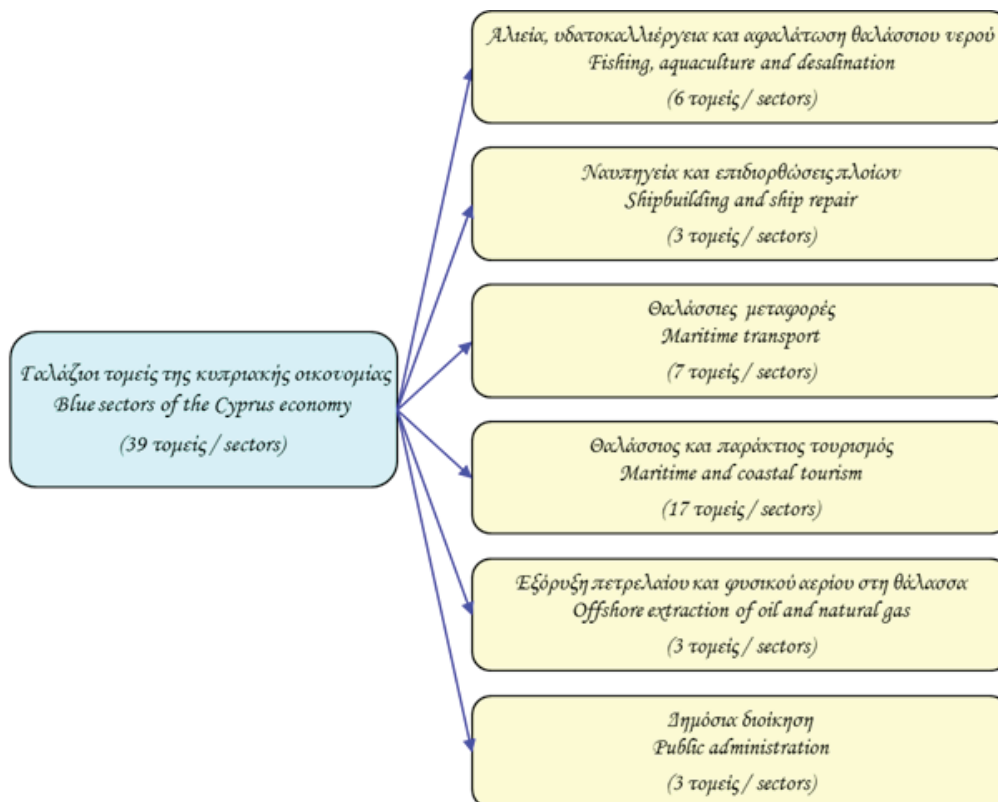
Conducting research studies and undertaking development actions in issues of strategic importance, in accordance with European Union policy guidelines, aim at facilitating the formulation of an appropriate training and development strategy for Cyprus' human resources.

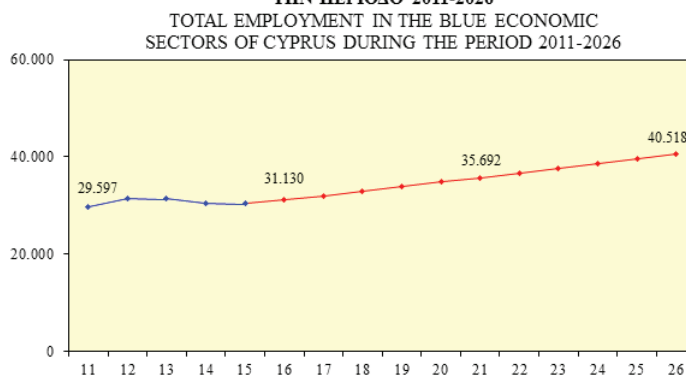
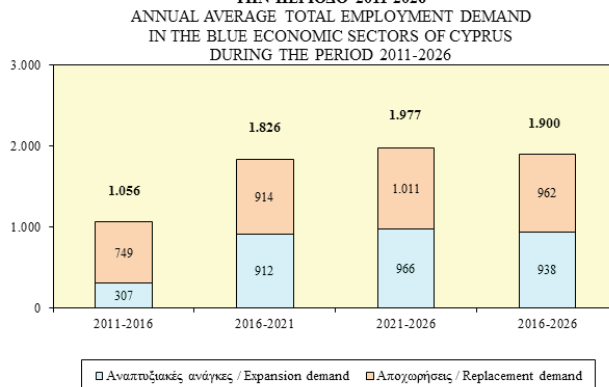
The surveys and studies completed in 2016 are as follows:

• Identification of Blue Skill Needs in the Cyprus Economy 2016-2026

The study examines the blue economy and blue occupations, maps out the blue economy of Cyprus and identifies blue skill needs in the Cyprus economy for the period 2016-2026.

Forecasts are provided for employment demand in economic sectors and occupations which are part of the blue economy of Cyprus for the period 2016-2026. The identification of core as well as specialised knowledge and skills focused on maritime, shipping, fishing and maritime and coastal tourism occupations, which entirely belong to the blue economy.

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2026**

**ΜΕΣΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΣΤΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2026**

• Διερεύνηση Αναγκών Απασχόλησης και Κατάρτισης κατά το 2016

Στη μελέτη παρέχονται εκτιμήσεις για τον αριθμό των ατόμων που απαιτούνται για συγκεκριμένα επαγγέλματα και τις ανάγκες για συγκεκριμένες δεξιότητες. Στη βάση των εκτιμήσεων αυτών γίνονται εισηγήσεις για την εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης. Για τη μελέτη, συλλέγονται και αναλύονται οι απόψεις των κοινωνικών εταίρων και άλλων φορέων μέσα από ένα ειδικά σχεδιασμένο ερωτηματολόγιο.

• Διαχρονικές Τάσεις Δεικτών Ανθρώπινου Δυναμικού στην Κύπρο 2009-2015

Στη μελέτη εξετάζονται οι διαχρονικές τάσεις των δεικτών ανθρώπινου δυναμικού στην Κύπρο ενώ παρέχονται και συγκριτικά στοιχεία όπου είναι διαθέσιμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2009-2015. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι διαχρονικές τάσεις των δεικτών απασχόλησης και ανεργίας, των δεικτών συμμετοχής και προσφοράς στην αγορά εργασίας και των δεικτών συμμετοχής σε εκπαίδευση και κατάρτιση. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται για τον κάθε δείκτη αφορούν την περιγραφή του και τις πηγές πληροφοριών, τα διαχρονικά στοιχεία του αριθμητή και του παρονομαστή του δείκτη καθώς και τον δείκτη στην Κύπρο και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

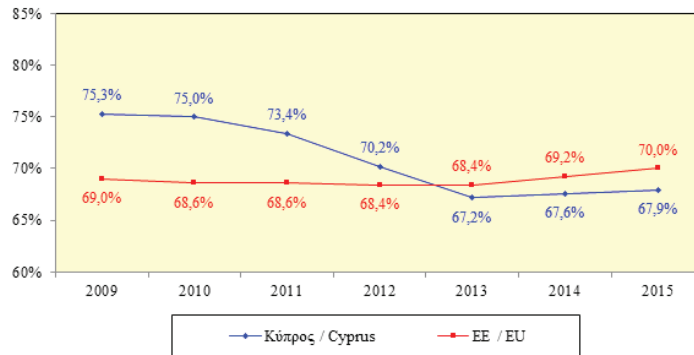
• Identification of Employment and Training Needs for 2016

The study provides annual estimates for the number of persons required for specific occupations and the needs for specific skills. On the basis of these estimates, suggestions are put forward for the implementation of training programmes. In the study, the views of social partners and other stakeholders are collected and analysed through a specially designed questionnaire.

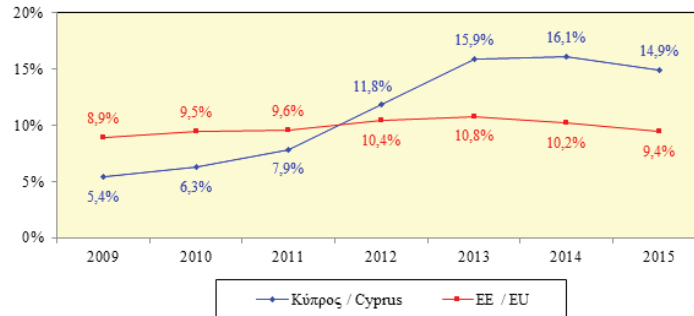
• Trends of Human Resource Indicators in Cyprus 2009-2015

The study analyses the trends of human resource indicators in Cyprus, providing comparative data where these are available in the European Union for the period 2009-2015. In particular, the study presents the trends of indicators on employment and unemployment, participation and supply in the labour market and participation in education and training. The information presented for each indicator refers to its description and data sources, the trends of the numerator and denominator of the indicator, as well as the indicator in Cyprus and the European Union.

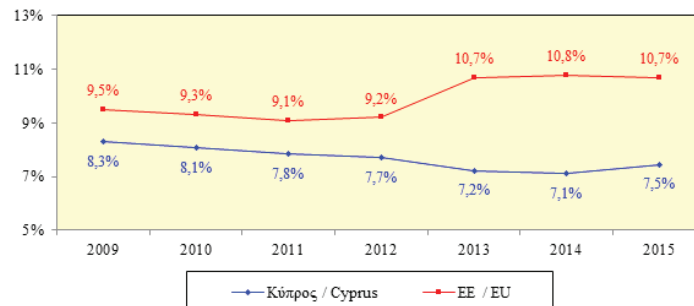
ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 20-64 ΧΡΟΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2009-2015
EMPLOYMENT RATE FOR THE POPULATION AGED 20-64 IN CYPRUS AND THE EUROPEAN UNION FOR THE PERIOD 2009-2015

ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 15+ ΧΡΟΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2009-2015
UNEMPLOYMENT RATE FOR THE POPULATION AGED 15+ IN CYPRUS AND THE EUROPEAN UNION FOR THE PERIOD 2009-2015

ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 25-64 ΧΡΟΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2009-2015
PARTICIPATION RATE IN EDUCATION AND TRAINING OF THE POPULATION AGED 25-64 IN CYPRUS AND THE EUROPEAN UNION FOR THE PERIOD 2009-2015

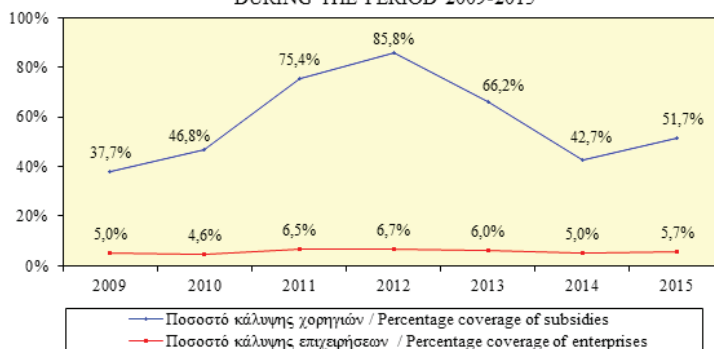
• Δείκτες Συμμετοχής σε Δραστηριότητες της ΑνΑΔ 2009 - 2015

Στη μελέτη παρουσιάζονται και αναλύονται στοιχεία για τον αριθμό των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στις δραστηριότητες της ΑνΑΔ και οι οποίες έτυχαν επιχορήγησης και των δικαιούχων επιχειρήσεων που κατέβαλαν τέλος ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού για την περίοδο 2009-2015, το ύψος των χορηγιών κατάρτισης που δόθηκαν από την ΑνΑΔ για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στις δραστηριότητες της, καθώς και το τέλος που κατέβαλαν οι επιχειρήσεις. Η ανάλυση των στοιχείων και πληροφοριών γίνεται σε σχέση με τον τομέα οικονομικής δραστηριότητας και την επαρχία που δραστηριοποιείται η επιχείρηση καθώς και το μέγεθος της επιχείρησης ως προς τον αριθμό των απασχολούμενων της. Σημειώνεται ότι η ανάλυση δεν συμπεριλαμβάνει τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν σε δραστηριότητες της ΑνΑΔ στις οποίες δεν καταβάλλεται χορήγηση στην επιχείρηση.

• Indicators of Participation in HRDA's Activities 2009-2015

The study presents and analyses data on the number of enterprises which participated in the HRDA's activities and received subsidies, the number of eligible enterprises which paid the human resource development levy for the period 2009-2015, the subsidies provided by the HRDA, as well as the levy paid by the enterprises. The data and information is analysed by economic sector and the district where the enterprise is operating, as well as the size of the enterprise depending on the number of its employees.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΚΑΛΥΨΗΣ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΤΗΣ ΑνΑΔ ΣΤΙΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΚΑΛΥΨΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2009-2015
PERCENTAGE COVERAGE INDICATORS OF HRDA'S SUBSIDIES TO LEVY RECEIPTS AND OF ENTERPRISES BENEFITING FROM HRDA'S ACTIVITIES DURING THE PERIOD 2009-2015

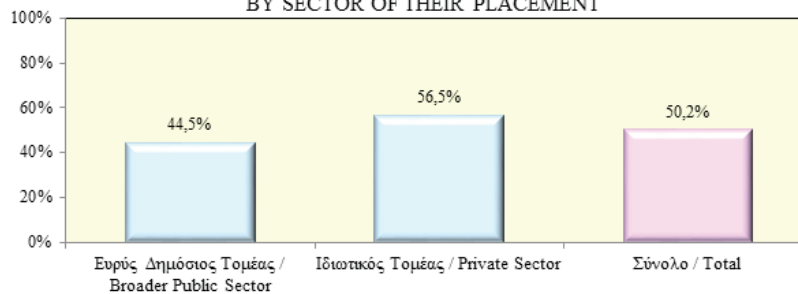
• Αξιολόγηση των Επιδράσεων του Σχεδίου Τοποθέτησης Άνεργων Νέων Πτυχιούχων για Απόκτηση Εργασιακής Πείρας σε Επιχειρήσεις/Οργανισμούς (2014)

Στη μελέτη γίνεται αξιολόγηση των επιδράσεων του Σχεδίου Τοποθέτησης Άνεργων Νέων Πτυχιούχων για Απόκτηση Εργασιακής Πείρας σε Επιχειρήσεις/Οργανισμούς (2014) στους συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τα προγράμματα τοποθέτησης. Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση 2 ερωτηματολογίων. Το πρώτο αφορούσε την αξιολόγηση του Σχεδίου από τους συμμετέχοντες σε σχέση με τα οφέλη συμμετοχής και τον βαθμό ικανοποίησης αμέσως μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους. Το δεύτερο ερωτηματολόγιο αφορούσε την αξιολόγηση των επιδράσεων του Σχεδίου στα επωφελούμενα άτομα και η συλλογή των στοιχείων έγινε τηλεφωνικά περίπου 8 μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους.

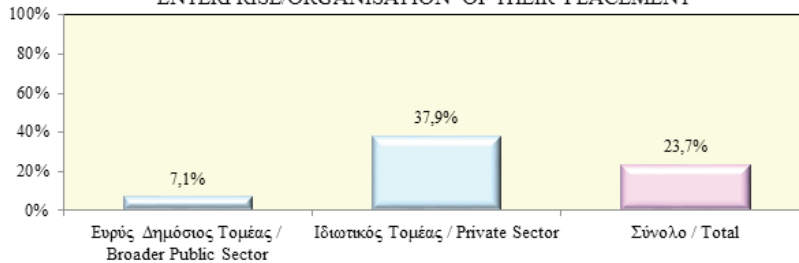
• Evaluation of the Impact of the Scheme for Job Placement of Unemployed Young Tertiary Education Graduates for the acquisition of work experience in enterprises/organisations (2014)

The study provides an evaluation of the Impact of the Scheme for Job Placement of Unemployed Young Tertiary Education Graduates for the acquisition of work experience in enterprises/organisations (2014) on the participants who have successfully completed the Scheme. The data were collected through the completion of 2 questionnaires. The first one referred to the evaluation of the benefits and the satisfaction of the participants immediately following the completion of the Scheme. The second one referred to the evaluation of the impact of the Scheme on the participants and the data were collected through telephone interviews carried out approximately 8 months after the participants completed the Scheme.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΕΙΧΑΝ
ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΙ
PERCENTAGE OF PARTICIPANTS IN EMPLOYMENT
BY SECTOR OF THEIR PLACEMENT**

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΟΠΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
PERCENTAGE OF PARTICIPANTS WHO STILL WORK IN THE
ENTERPRISE/ORGANISATION OF THEIR PLACEMENT**

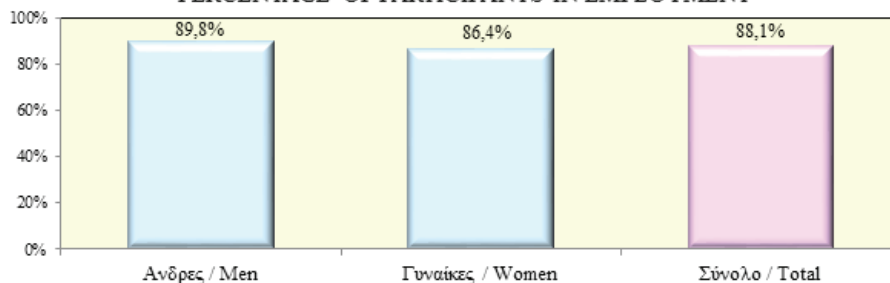
**• Αξιολόγηση των Επιδράσεων του Σχεδίου Στελέωσης
Επιχειρήσεων με Απόφοιτους Τριτοβάθμιας
Εκπαίδευσης (2014)**

Στη μελέτη γίνεται αξιολόγηση των επιδράσεων του Σχεδίου Στελέωσης Επιχειρήσεων με Απόφοιτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (2014) στους συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία το Σχέδιο μέσα στο 2014. Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση κατάλληλα διαμορφωμένου ερωτηματολογίου από τα επωφελούμενα άτομα μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν περίπου 15 μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους. Το ερωτηματολόγιο επικεντρωνόταν στα οφέλη συμμετοχής και τον βαθμό ικανοποίησης των συμμετεχόντων καθώς επίσης και τις επιδράσεις που είχε το Σχέδιο στην απασχολησιμότητα.

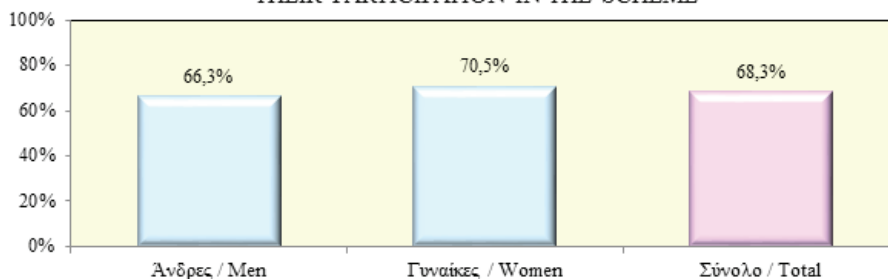
**• Evaluation of the Impact of the Scheme for the
Employment and Training of Tertiary Education
Graduates (2014)**

The study provides an evaluation of the Impact of the Scheme for the Employment and Training of Tertiary Education Graduates (2014) on the participants who have successfully completed the Scheme during 2014. The data were collected through the completion of a properly designed questionnaire from all the participants via telephone interviews, approximately 15 months after they completed the Scheme. The questionnaire referred to the evaluation of the benefits and the satisfaction of the participants as well as the impact on employability of the Scheme.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ**
PERCENTAGE OF PARTICIPANTS IN EMPLOYMENT

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΟΠΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**
PERCENTAGE OF PARTICIPANTS STILL WORKING IN THE
ENTERPRISE/ORGANISATION THEY WERE EMPLOYED DURING
THEIR PARTICIPATION IN THE SCHEME

• **Αξιολόγηση των Επιδράσεων του Σχεδίου Στελέωσης
Επιχειρήσεων με Απόφοιτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
(2015)**

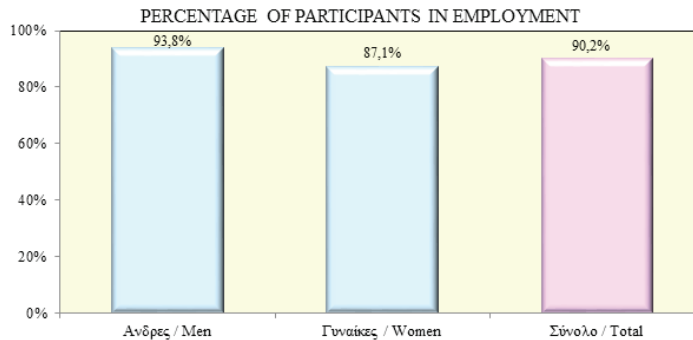
Στη μελέτη γίνεται αξιολόγηση των επιδράσεων του Σχεδίου Στελέωσης Επιχειρήσεων με Απόφοιτους Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (2015) στους συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν με επιτυχία το Σχέδιο μέσα στο 2015. Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση κατάλληλα διαμορφωμένου ερωτηματολογίου από τα επωφελούμενα άτομα μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν περίπου 8 μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους. Το ερωτηματολόγιο επικεντρωνόταν στα οφέλη συμμετοχής και τον βαθμό ικανοποίησης των συμμετεχόντων καθώς επίσης και τις επιδράσεις που είχε το Σχέδιο στην απασχολησιμότητα.

• **Evaluation of the Impact of the Scheme for the
Employment and Training of Tertiary Education
Graduates (2015)**

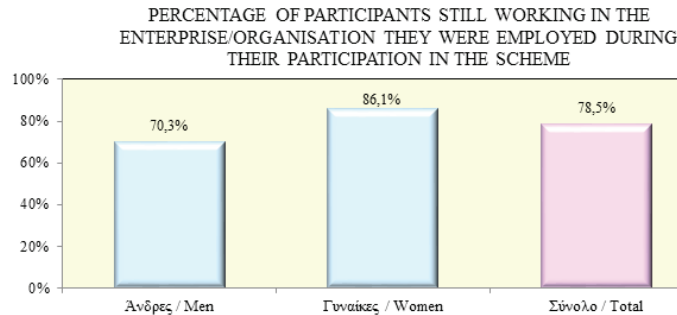
The study provides an evaluation of the Impact of the Scheme for the Employment and Training of Tertiary Education Graduates (2015) on the participants who have successfully completed the Scheme during 2015. The data were collected through the completion of a properly designed questionnaire from all the participants via telephone interviews, approximately 8 months after they completed the Scheme. The questionnaire referred to the evaluation of the benefits and the satisfaction of the participants as well as the impact on employability of the Scheme.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ**

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΟΠΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**

• **Παροχή Υπηρεσιών Έρευνας Πεδίου για την Αξιολόγηση των Επιδράσεων των Σχεδίων της ΑνΑΔ στο Ανθρώπινο Δυναμικό της Κύπρου**

Ανάδοχος της Σύμβασης για την «Παροχή Υπηρεσιών Έρευνας Πεδίου αναφορικά με την Αξιολόγηση των Επιδράσεων των Σχεδίων της ΑνΑΔ στο Ανθρώπινο Δυναμικό της Κύπρου» είναι η εταιρεία Enoros Consulting Ltd. Η Σύμβαση, η οποία έχει διάρκεια 24 μήνες και λήγει στις 31/8/2017, στοχεύει στη διεξαγωγή τηλεφωνικών συνεντεύξεων στους συμμετέχοντες οι οποίοι ολοκληρώνουν με επιτυχία τα Σχέδια της ΑνΑΔ. Μέσα στο 2016, έχουν πραγματοποιηθεί 2.197 τηλεφωνικές συνεντεύξεις.

• **Έκθεση για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Ευρώπη - Κύπρος 2016**

Η έκθεση, η οποία ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2016, παρέχει βασικές πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Κύπρο. Αποτελεί καθιερωμένη εργασία της Κοινοπραξίας του ReferNet Κύπρου. Ετοιμάστηκε επίσης το τρίπτυχο “Spotlight on VET – Cyprus”.

• **Έκθεση για τις Πολιτικές στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση**

Η έκθεση, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2016, είχε ως στόχο να προσφέρει πληροφορίες σχετικά με τις Πολιτικές στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

• **Fieldwork Services for the Evaluation of the Impact of the HRDA's Schemes on the Human Resources in Cyprus**

The contractor for the “Fieldwork Services for the Evaluation of the Impact of the HRDA's Schemes on the Human Resources in Cyprus” is Enoros Consulting Ltd. The contract, which has a 24-months duration and expires on 31/8/2017, aims to conduct telephone interviews with the participants who have successfully completed the HRDA's Schemes. In 2016, 2.197 telephone interviews were carried out.

• **Report on Vocational Education and Training in Europe - Cyprus 2016**

The report was concluded in October 2016 and provides key information and statistical data on vocational education and training in Cyprus. The report is a regular activity carried out by the ReferNet National Consortium. The flyer “Spotlight on VET – Cyprus” was also prepared.

• **Vocational Education and Training Policy Report**

The report was concluded in July 2016 and provides information related to Vocational Education and Training Policies.

Η έκθεση αφορά συμπλήρωση ερωτηματολογίου για την πρόοδο σε 5 βραχυπρόθεσμα παραδοτέα για την περίοδο 2015-2020 που συμφωνήθηκαν στη Ρίγα τον Ιούνιο 2015, μετά από τη διαδικασία αναθεώρησης του Ανακοινωθέντος του Μπριζ. Καταγράφηκαν οι νέες πολιτικές και αλλαγές στις υφιστάμενες πολιτικές για την περίοδο Μαρτίου 2015-Μαρτίου 2016.

• **Άρθρο για την Κινητικότητα στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση**

Το άρθρο για την Κινητικότητα στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2016 με τη συνεισφορά του Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης. Αποτελεί μέρος της εργασίας του Cedefop για το Mobility Scoreboard, στο πλαίσιο της Σύστασης του Συμβουλίου για τη Νεολαία σε Κίνηση.

• **Άρθρο για τα Προγράμματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για τους Αιτητές Ασύλου και Μετανάστες**

Το άρθρο για τα Προγράμματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για τους Αιτητές Ασύλου και Μετανάστες ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2016 με τη συνεισφορά της Μονάδας Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών.

• **Παρακολούθηση Δεικτών Αγοράς Εργασίας: Νέες Θέσεις Εργασίας, Κενές Θέσεις και Ανεργία**

Με βάση απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από τον Νοέμβριο 2013, παρακολουθούνται και αναλύονται, σε μηνιαία βάση, σημαντικά στοιχεία της αγοράς εργασίας και συγκεκριμένα οι νέες θέσεις εργασίας, οι κενές θέσεις, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι και οι νέες εγγραφές επιχειρήσεων στο μητρώο του Φ.Π.Α.

Σκοπός της εργασίας είναι ο εντοπισμός των τομέων οικονομικής δραστηριότητας οι οποίοι έχουν θετικές ή αρνητικές μεταβολές στις θέσεις εργασίας και παράλληλα ο συσχετισμός των κενών θέσεων εργασίας με τους εγγεγραμμένους ανέργους κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και επάγγελμα, για να διαπιστωθούν οι οποιεσδήποτε διαφοροποιήσεις στην αγορά εργασίας.

• **Ολοκληρωμένο Σύστημα Ηλεκτρονικής Τεκμηρίωσης και Διάχυσης των Αποτελεσμάτων Έρευνών και Μελετών της ΑνΑΔ**

Μέσα στο 2016 συνεχίστηκε η αξιοποίηση και ο εμπλουτισμός με νέα στοιχεία και πληροφορίες του σύγχρονου ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής τεκμηρίωσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης της ΑνΑΔ. Η απεικόνιση του συστήματος ηλεκτρονικής τεκμηρίωσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης της ΑνΑΔ γίνεται μέσα από το Παρατηρητήριο Ανθρώπινου Δυναμικού της ΑνΑΔ. Στο Παρατηρητήριο αυτό παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία και πληροφορίες τόσο για το ανθρώπινο δυναμικό όσο και για τις επιχειρήσεις της Κύπρου.

It consists of answers to a questionnaire for the progress in the 5 Short - Term Deliverables for the period 2015-2020 which were agreed in Riga in June 2015, following a procedure of revising the Bruges Communiqué. Only new policies and changes in current policies for the period March 2015-March 2016 were recorded.

• **Article on the International Mobility of Initial Vocational Education and Training Learners**

The article on the International Mobility of Initial Vocational Education and Training Learners was completed in May 2016 with the contribution of the Foundation for the Management of European Lifelong Learning Programmes. This is part of the Cedefop work for the Mobility Scoreboard, within the framework of the Council recommendation "Youth on the Move".

• **Article on VET and VET-related measures/ programmes available to adult asylum seekers and/or humanitarian migrants**

The Article on VET and VET-related measures/ programmes available to adult asylum seekers and/or humanitarian migrants completed in October 2016 with the contribution of the European Funds Unit of the Ministry of Interior.

• **Monitoring of Labour Market Indicators: New jobs, Vacancies and Unemployment**

Based on the decision of the Minister of Labour, Welfare and Social Insurance, as of November 2013, important data of the labour market such as new jobs, vacancies, unemployed persons and new enterprises in VAT registry are being monitored and analysed on a monthly basis.

The aim is the identification of the economic sectors which have positive or negative changes in job positions and in parallel, the correlation of vacancies with registered unemployed persons by economic sector and occupation in order to identify any changes in the labour market.

• **Comprehensive System of Electronic Documentation and Dissemination of the Results of HRDA's Research Studies**

The utilisation and enrichment with new data and information of the comprehensive system of electronic documentation and dissemination of the results of HRDA's research studies continued in 2016. The depiction of the System is made through the Human Resource Observatory of the HRDA, where detailed data and information are provided for the human resources and enterprises of Cyprus.

• Ευρωπαϊκό Δίκτυο ReferNet

Μέσα στο 2016 συνεχίστηκε η συνεισφορά της ΑνΑΔ, ως του Εθνικού Συντονιστή της Κοινοπραξίας του ReferNet στην Κύπρο. Το ReferNet είναι Ευρωπαϊκό Δίκτυο που δημιουργήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop). Μέσω του δικτύου παρέχεται συνεχής ενημέρωση αναφορικά με τις πολιτικές και τις εξελίξεις στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κοινοπραξία ReferNet Κύπρου, μέσα στο 2016, ετοίμασε εκθέσεις για το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Κύπρο, για τις Πολιτικές στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, καθώς και άρθρα για την Κινητικότητα στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και για τα Προγράμματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για τους Αιτητές Ασύλου και Μετανάστες. Οι υπόλοιπες εργασίες της Κοινοπραξίας αφορούσαν τη διάχυση και προώθηση πληροφοριών για τις δραστηριότητες του ReferNet.

Όλες οι πληροφορίες για το ReferNet και τις δραστηριότητες της Κοινοπραξίας στην Κύπρο περιέχονται στην ειδικά σχεδιασμένη ιστοσελίδα του ReferNet Κύπρου (www.refernet.org.cy).

• Ευρωπαϊκό Δίκτυο Skillsnet

Η ΑνΑΔ συνέχισε την ενεργό συμμετοχή της στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τον έγκαιρο εντοπισμό των αναγκών σε δεξιότητες (Skillsnet) και ειδικότερα σε πρωτοβουλίες και δράσεις που προωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο το Skillsnet για την παροχή προβλέψεων για την προσφορά και τη ζήτηση ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας. Μέσα από τις δράσεις που προωθεί το Skillsnet παρέχονται πανευρωπαϊκές προβλέψεις με την αξιοποίηση στοιχείων του Eurostat. Στο πλαίσιο της συνεισφοράς εμπειρογνομώνων από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προώθηση των δράσεων αυτών υπήρξε σημαντική εμπλοκή της ΑνΑΔ. Η εμπλοκή αυτή αφορούσε τη διατύπωση απόψεων και εισηγήσεων τόσο πάνω στη μεθοδολογία όσο και στα αποτελέσματα των διενεργούμενων προβλέψεων.

• Θεματολογία

Τα Θεματολόγια αποτελούν χρήσιμα καθοδηγητικά έγγραφα για τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) και τις επιχειρήσεις στον σχεδιασμό και την οργάνωση των κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης. Τον Ιούνιο 2016 ετοιμάστηκαν 5 έγγραφα Θεματολογίων για την περίοδο 2017-18 για τα Σχέδια:

- ο Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Συνήθη
- ο Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης – Ζωτικής Σημασίας
- ο Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στην Κύπρο
- ο Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στην Κύπρο (ΚΕ)
- ο Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης στο Εξωτερικό

• ReferNet European Network

In 2016, the HRDA continued its contribution as the National Coordinator of the ReferNet Consortium in Cyprus. ReferNet is a European Network established by Cedefop. The Network provides constant updates of the policies and developments in the field of vocational education and training in all the member states of the European Union.

The Cyprus ReferNet Consortium, in 2016, prepared reports on the Vocational Education and Training System in Cyprus, on the Vocational Education and Training Policies, on the International Mobility of Initial Vocational Education and Training Learners as well as the VET and VET-related measures/programmes available to adult asylum seekers and/or humanitarian migrants. Other activities of the Consortium are the dissemination and promotion of information for the activities of ReferNet.

Information about ReferNet and the activities of the Consortium in Cyprus is contained in the website of ReferNet Cyprus (www.refernet.org.cy).

• Skillsnet European Network

The HRDA continued its active participation in the European Network for the early identification of skill needs (Skillsnet), and especially in Skillsnet's activities and actions for the provision of forecasts for the supply and demand of human resources in the labour market on a European level. Skillsnet's actions provide pan-European forecasts by utilising data and statistics from Eurostat. Within the framework of the contribution of experts from all EU countries for the promotion of the project, the HRDA was actively involved by presenting its views and proposals on both the methodology and the results of the forecasts.

• Training Themes

The Training Themes documents are useful guidance documents for the Vocational Training Centres and enterprises for the design and organisation of appropriate training programmes. In June 2016 five documents were prepared concerning the Training Themes 2017-2018 for the following Schemes:

- ο Multi-company training programmes
- ο High-priority multi-company training programmes
- ο Single-company training programmes in Cyprus
- ο Single-company training programmes in Cyprus (state aid)
- ο Single-company training programmes Abroad

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ EFFECTIVE GOVERNANCE

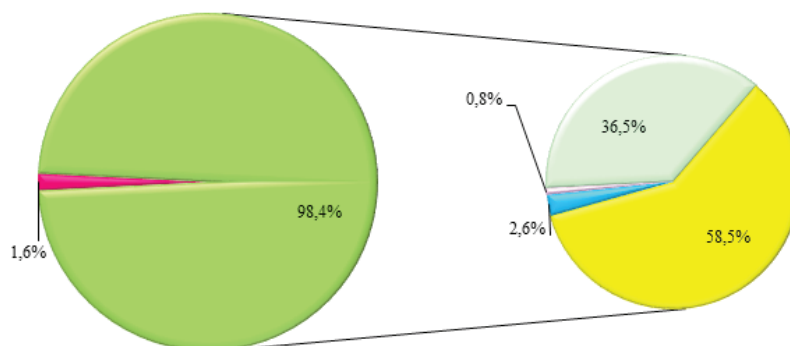
Παροχή Υπηρεσιών Ελέγχου Εφαρμογής Προγραμμάτων Κατάρτισης

Μετά από προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού, Ανάδοχος της Σύμβασης για το έργο «Παροχή Υπηρεσιών Ελέγχου Εφαρμογής Προγραμμάτων Κατάρτισης» κατά το 2016 ήταν η εταιρεία Baker Tilly Klitou and Partners Ltd. Στόχος του έργου είναι ο έλεγχος εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης πάνω σε συστηματική και προγραμματισμένη βάση, παγκύπρια, για να διασφαλίζεται η ικανοποιητική υλοποίηση των προγραμμάτων σύμφωνα με την εγκριθείσα προδιαγραφή και τους όρους υλοποίησης. Σημειώνεται ότι μέσα στο 2016 πραγματοποιήθηκαν 793 επισκέψεις ελέγχου εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης.

Spot Checks of the Implementation of Training Programmes

The contract for “Spot Checks of the Implementation of Training Programmes” was awarded to Baker Tilly Klitou and Partners Ltd in 2016. The aim of the project is the provision of services for carrying out spot checks of the implementation of training programmes all over Cyprus, on a systematic and planned basis in order to ensure that training programmes are being implemented in accordance with HRDA’s terms of approval. In 2016, 793 spot checks of the implementation of training programmes were performed.

**ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2016**
TOTAL RESULTS OF SPOT CHECKS OF TRAINING
PROGRAMMES FOR 2016

- Μη εφαρμογή / Not implemented
- Εφαρμογή με Πλήρη Συμμόρφωση / Full compliance implementation
- Εφαρμογή με άλλες ουσιώδεις αποκλίσεις / Implementation with remarks
- Εφαρμογή με μη ουσιώδεις αποκλίσεις / Implementation with non-substantial discrepancies
- Εφαρμογή με Παρατηρήσεις / Implementation with substantial discrepancies

Μηχανοργάνωση ΑνΑΔ

Κατά το 2016, συνεχίστηκε η εφαρμογή της Στρατηγικής Πληροφορικής για ουσιαστική αναβάθμιση της μηχανοργάνωσης της ΑνΑΔ. Στόχος της Στρατηγικής είναι η απλοποίηση των διαδικασιών, η αύξηση της παραγωγικότητας και η εισαγωγή ηλεκτρονικών τρόπων επικοινωνίας και εξυπηρέτησης των συνεργατών. Προς το σκοπό αυτό η Αρχή προχώρησε στις 18/4/2016 στην ανάθεση της Σύμβασης «Προμήθεια, Σχεδιασμός και Ανάπτυξη, Εγκατάσταση, Παραμετροποίηση και Συντήρηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) της ΑνΑΔ» στην εταιρεία IBM Italia S.p.A (στο εξής «Ανάδοχος»). Με βάση τις πρόνοιες της Σύμβασης, ο Ανάδοχος θα υλοποιήσει το Αντικείμενο της Σύμβασης εντός 32 μηνών σε 7 φάσεις. Τα κύρια αναμενόμενα οφέλη από την υλοποίηση του ΟΠΣ είναι τα ακόλουθα:

- (α) Βελτίωση του τρόπου λειτουργίας της ΑνΑΔ με την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών που παρέχει, τη μείωση του κόστους λειτουργίας της και τη μείωση της γραφειοκρατίας.
- (β) Κατάργηση διπλών εργασιών και ελαχιστοποίηση των μη μηχανογραφημένων διαδικασιών.
- (γ) Αυτοματοποίηση των λειτουργιών όλων των αρχείων της ΑνΑΔ και εφαρμογή διαδικασιών ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων.
- (δ) Ελαχιστοποίηση του χρόνου αξιολόγησης αιτήσεων παρέχοντας άμεση και αυτόματη ενημέρωση στους εξωτερικούς χρήστες ανά στάδιο και Σχέδιο/ δράση ΑνΑΔ.
- (ε) Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών με την άμεση, διαδραστική και ασφαλή πρόσβαση και καταχώριση πληροφοριών και αιτήσεων σε όλα τα Σχέδια, δράσεις και διαδικασίες της ΑνΑΔ μέσω του διαδικτύου.
- (στ) Εν ροή στατιστικά στοιχεία για την παρακολούθηση της προόδου ανά στάδιο διαδικασίας, ανά υπόθεση, ομάδα υποθέσεων, λειτουργιών, Σχεδίων και δράσεων.

Επίσης υλοποιήθηκε νέο λογισμικό για ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων και για επικοινωνία με επιχειρήσεις και ανέργους, μέσω της Ιστοσελίδας της ΑνΑΔ. Το λογισμικό αφορούσε το «Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για την Πρόσληψη Δικαιούχων Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) σε Συνδυασμό με Τρίμηνη Κατάρτιση» (ΣΤΕΕΕΙ).

Computerisation of the HRDA

In 2016, the implementation of the Information Technology Strategy continued, aiming at the substantial upgrading of the computerisation of the HRDA. The objective is to simplify the procedures, increase productivity and introduce electronic means of communication with the public. To this end, on 18/4/2016 the HRDA assigned the contract for the "Supply, Design and Development, Setup, Parameterisation and Maintenance of the Integrated Information Technology System in HRDA" to the company IBM Italia S.p.A. According to its terms, the contract will be completed within 32 months in 7 stages. The main benefits expected from the Integrated Information Technology System are as follows:

- (a) Improvement of the HRDA's operations by increasing the efficiency and effectiveness of the services provided, reduction of operation costs as well as the reduction of bureaucracy.
- (b) The abolition of overlapping activities and the minimisation of non-computerised procedures.
- (c) Automation of all the HRDA's Registries' operations and the implementation of electronic document administration procedures.
- (d) Minimisation of the applications' evaluation time, by providing immediate and automated notifications to outside users per stage and per HRDA's Scheme/action.
- (e) Improvement of the services provided with immediate, interactive and safe access as well as submitting information and applications in all the HRDA's Schemes, actions and procedures through the internet.
- (f) In flow statistical data for monitoring progress in relation to each procedure's stage, each case, group of cases, officer, Scheme and action.

In addition, a new software for the electronic submission of applications as well as the communication with enterprises and the unemployed was implemented, via the HRDA's website. The software concerned the Scheme for the Provision of Incentives for Hiring Recipients of Guaranteed Minimum Income combined with a three-month Training Period.

Στελέχωση ΑνΑΔ και Κατάρτιση Προσωπικού

Στελέχωση

Κατά το 2016 συνεχίστηκαν οι διαδικασίες με σκοπό την πλήρωση των 2 κενών θέσεων Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού, της κενής θέσης Διευθυντή Διοίκησης και Προσωπικού και της κενής θέσης Εσωτερικού Ελεγκτή.

Κατάρτιση προσωπικού ΑνΑΔ

Κατά το 2016, διατέθηκαν από τον Οργανισμό συνολικά 610 ανθρωπώρες για συμμετοχή του προσωπικού της Αρχής σε επιμορφωτικά προγράμματα/σεμινάρια στην Κύπρο. Μεταξύ αυτών, περιλαμβάνονταν 2 ενδοϋπηρεσιακά προγράμματα που οργανώθηκαν από την Αρχή, στα οποία συμμετείχαν ομάδες του προσωπικού της Αρχής. Πρόσθετα, 14 μέλη του προσωπικού συμμετείχαν σε συνέδρια/σεμινάρια στο εξωτερικό για εξειδικευμένα θέματα.

Δημοσιότητα

Η Αρχή κατά το 2016 υλοποίησε δράσεις προβολής και δημοσίων σχέσεων όπως δημοσιογραφικές διασκέψεις, συμμετοχές σε εκθέσεις και άλλες εκδηλώσεις, συνεντεύξεις σε ραδιοσταθμούς, παρουσιάσεις σε τηλεοπτικούς σταθμούς, διαλέξεις, δημοσιεύσεις άρθρων, ανακοινώσεων και δελτίων τύπου σε περιοδικά, εφημερίδες και το διαδίκτυο. Συγκεκριμένα:

- Στις 5 Οκτωβρίου 2016, διοργανώθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων της ΑνΑΔ, Δημοσιογραφική Διάσκεψη για παρουσίαση των πεπραγμένων της για το 2015. Στη διάσκεψη παρέστη και απύθυνε χαιρετισμό η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κα Ζέτα Αμιλιανίδου.

HRDA's Staffing and Training of Staff

Recruitment

During 2016, procedures continued to fill vacancies for two Human Resource Directors, the Administration and Personnel Director as well as the Internal Auditor.

Training of Staff

In 2016, the organisation allocated a total of 610 man-hours for the participation of its staff in training programmes/seminars in Cyprus, including 2 in-house programmes organised by the HRDA for its staff. In addition, 14 members of the staff, participated in conferences/seminars for specialised issues, held abroad.

Publicity

In 2016, the HRDA developed promotional and public relations actions, (press conferences, participation in fairs, interviews on radio stations, presentations to TV channels, lectures, publication of articles, announcements and press releases in magazines, newspapers and online). In particular:

- On 5 October 2016, a press conference was held at the HRDA where the HRDA's achievements for 2015 were presented. The conference was attended and addressed by the Minister of Labour, Welfare, and Social Insurance, Ms. Zeta Emilianidou.

- Κατά τη διάρκεια του 2016 η Αρχή συμμετέσχε, με δικό της περίπτερο, σε 2 εκθέσεις, στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου «Εκπαίδευση και Καριέρα 2016» και στην 24^η Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών του ΠΑΣΥΪΕ. Επίσης, η ΑνΑΔ συμμετείχε στην εκδήλωση «ΗΜΕΡΕΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ 2016» του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και στην «15^η Ετήσια Έκθεση Καριέρας» του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Σε διάφορες περιόδους κατά τη διάρκεια του έτους, Λειτουργοί της Αρχής παρουσίασαν σε διάφορες εκδηλώσεις και συναντήσεις, τις δραστηριότητες της ΑνΑΔ με συμμετοχή επιχειρήσεων, ανέργων, φοιτητών και άλλων ενδιαφερομένων.

- In 2016, the HRDA participated with its own stand in 2 fairs, the “Education and Career 2016” International Fair and the 24th “Fair of Products and Services” of the Pan-Cyprian Hotel Association. Moreover, the HRDA participated in 2 events, the “Career Day 2016” of the University of Cyprus, as well as in the “15th Annual Career Day” of the University of Nicosia. During the year, HRDA’s officers presented HRDA’s activities in various events in which enterprises, unemployed persons, students and other interested parties were present.

- Η Αρχή συνέχισε και κατά το 2016 τις ενέργειες προβολής και ενημέρωσης για τις δραστηριότητές της, με έμφαση στο Ειδικό Σχέδιο Πρόληψης – Σχέδιο Δράσης για συμβολή στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην απασχόληση. Η Αρχή προχώρησε στην εκτύπωση και διάθεση αναθεωρημένου ενημερωτικού υλικού στη βάση των τροποποιήσεων ορισμένων προνοιών σε Σχέδια Κατάρτισης της Αρχής.

- During 2016, the HRDA continued the promotion of its activities with emphasis on the Special Prevention Scheme – Action Plan in order to minimise the effects of the economic crisis on employment. The HRDA produced updated information material according to amendments made on specific provisions of the HRDA’s Training Schemes.

• Η Αρχή διοργάνωσε δύο εκδηλώσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Επαγγελματικών Δεξιοτήτων 2016, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 5 ως τις 9 Δεκεμβρίου 2016, με εκδηλώσεις στις Βρυξέλλες, και με παράλληλες δράσεις στις Χώρες Μέλη. Συγκεκριμένα, στις 6 Δεκεμβρίου 2016, πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων της ΑνΑΔ, Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης, με θέμα «Οι Επαγγελματικές Δεξιότητες στη Νέα Εποχή» και στις 7 Δεκεμβρίου 2016, πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της ΑνΑΔ, Ολοήμερο Πληροφόρησης.

• The HRDA organised two exhibitions within the framework of the European Vocational Skills Week 2016, which took place from the 5th until the 9th of December 2016, with exhibitions in Brussels as well as similar actions in Member States. Specifically, on 6th December 2016, a roundtable discussion was held with the topic "Vocational Skills in the New Era" at the HRDA. Also, on 7th December 2016, an Open Day event took place at the HRDA's offices.

- Η Αρχή πραγματοποίησε την καθιερωμένη βράβευση ομάδας φοιτητών/ φοιτητριών του Πανεπιστημίου Κύπρου για την καλύτερη μελέτη σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού. Το βραβείο, ύψους 2.500 Ευρώ, απονεμήθηκε από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑνΑΔ σε ειδική τελετή που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Κύπρου τον Ιούνιο του 2016.

- The HRDA presented an award to a group of students of the University of Cyprus for the best study in the area of human resources. The prize of €2.500 was awarded by the Chairman of the Board of Directors of the HRDA in a ceremony organised by the University of Cyprus in June 2016.

- Η ΑνΑΔ συνέχισε και το 2016 την κυκλοφορία Ηλεκτρονικού Ενημερωτικού Δελτίου. Συνολικά κυκλοφόρησαν 2 νέες εκδόσεις του Δελτίου οι οποίες στάλθηκαν ηλεκτρονικά σε περίπου 9.200 εγγεγραμμένους παραλήπτες, μέσω συνδέσμου στην ιστοσελίδα της Αρχής.

- The HRDA continued the release of its e-newsletter in 2016. Two new editions were released and sent electronically to approximately 9.200 registered recipients, through HRDA's website.

Διεθνείς Σχέσεις και Συνεργασίες

Η Αρχή επιδιώκει τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών με άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς και δίκτυα στα θέματα κατάρτισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού. Συνολικά, κατά το 2016, η Αρχή συμμετέσχε σε 21 συνέδρια, σεμινάρια, εργαστήρια, συναντήσεις, φόρουμ, τα περισσότερα από τα οποία διοργανώθηκαν είτε από την Ολλανδική και την Σλοβακική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως το CEDEFOP. Όλες οι διοργανώσεις πραγματοποιήθηκαν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Αρχή μετέχει, σε ορισμένες περιπτώσεις, ως επίσημος εκπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας σε διεθνείς οργανισμούς. Συγκεκριμένα ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής είναι εκπρόσωπος της Κυβέρνησης στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP), καθώς και ένας από τους δύο εκπρόσωπους της Κυπριακής Δημοκρατίας στο DGVT Group (Ομάδα Γενικών Διευθυντών για την επαγγελματική κατάρτιση).

International Relations and Cooperation

The HRDA seeks the cooperation and exchange of experience with other European and International Organisations and Networks in areas of training and development of the human resources. In 2016, the HRDA participated in 21 conferences, seminars, workshops, meetings, forums, most of which were organised either by the Dutch and Slovakian Presidencies of the European Union, or the European Commission or institutions of the EU such as CEDEFOP. All the events took place in countries of the European Union.

In some cases, the HRDA participates as official representative of the Republic of Cyprus. In particular, the HRDA's Director General is the representative of the Government in the Governing Board of the European Centre of Vocational Education and Training (CEDEFOP), as well as one of the two delegates from the Republic of Cyprus in the DGVT Group (Group of Directors General for Vocational Training).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 2016

STAFF LIST 2016

Γενική Διεύθυνση Directorate General	Γενικός Διευθυντής Director General	Γιώργος Παναγίδης George Panayides
	Εσωτερικός Ελεγκτής Internal Auditor	-
	Ανώτερος Λειτουργός Πληροφορικής Senior Information Technology Officer	Δημήτρης Παντελή Dimitris Panteli
	Πρώτη Στενογράφος First Stenographer	Νίκη Καρτσιούλη Niki Kartsiouli
Διεύθυνση Έρευνας και Προγραμματισμού Research and Planning Directorate	Αναπληρωτής Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού Acting Director	Γιάννης Μουρουζίδης Yiannis Mourouzides
	Ανώτερος Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού Senior Human Resource Officer	Γιάννης Μουρουζίδης Yiannis Mourouzides
	Λειτουργοί Ανθρώπινου Δυναμικού 1ης Τάξης Human Resource Officers 1 st Grade	Κωνσταντίνα Κυριάκου-Λιβέρη Constantina Kyriacou-Liveri Γιάνα Κορέλλη Yianna Korelli Στέλιος Μυτίδης Stelios Mytides
	Λειτουργοί Ανθρώπινου Δυναμικού Human Resource Officers	Κωνσταντίνος Παναγιώτου Constantinos Panayiotou Αλέξης Ιωάννου Alexis Ioannou Ελένη Θεμιστοκλέους - Κυριακίδη Eleni Themistokleous - Kyriakides
Διεύθυνση Υπηρεσιών Κατάρτισης Training Directorate	Αναπληρωτής Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού Acting Director	Πανίκος Λασέττας Panicos Lasettas
	Ανώτεροι Λειτουργοί Ανθρώπινου Δυναμικού Senior Human Resource Officers	Πανίκος Λασέττας Panicos Lasettas Ιωάννης Ζένιος Ioannis Zenios
	Λειτουργοί Ανθρώπινου Δυναμικού 1ης Τάξης Human Resource Officers 1 st Grade	Ζήνα Γαβριηλίδη Zena Gavrielides Γρηγόρης Δημητρίου Gregoris Demetriou Ελευθερία Χριστοδούλου Eleftheria Christodoulou Δάφνη Συμεωνίδου Daphne Symeonidou

		<p>Αικατερίνα Μουρουζίδη Aikaterini Mourouzidi Παρασκευή Τοφίδου Paraskevi Tofidou Άβιβος Παπαγεωργίου Avivos Papageorgiou</p>
	<p>Λειτουργοί Ανθρώπινου Δυναμικού Human Resource Officers</p>	<p>Ελισάβετ Βούλγαρη-Ιωάννου Elisavet Voulgari-Ioannou Γρηγόρης Τσαγγαρίδης Gregoris Tsangarides Χρίστος Τζάμας Christos Tzamas Πάολα Παπαφιλιππού-Πιτάλη Paola Papafilippou-Pittali Ειρήνη Χαράκη Ireni Haraki Μαρία Χριστοφόρου-Ευαγγέλου Maria Christoforou-Evangelou Ξένια Παπαδήμα Xenia Papadema Στέλλα Φιλίππου Stella Philippou Μαρία Πετρίδου Maria Petridou Νάντια Τοφαρίδου Nadia Tofaridou Γεωργία Κλεοβούλου Georgia Kleovoulou Λένα Ιωάννου Lena Ioannou Πηνελόπη Χριστοφόρου Penelope Christoforou Χαράλαμπος Χαραλάμπους Charalambos Charalambous Μαρίνος Αριστοτέλους Marinos Aristotelous Έρμος Στεφανή Ermos Stefani Μαρίνος Μούσκος Marinos Mouskos Θεόδωρος Αντωνιάδης Theodoros Antoniadis Αντρέας Ζινιέρης Andreas Zinieris Άριστος Θεοχάρους Aristos Theocharous Βασίλης Όξινης Vasilis Oxinos Μάριος Παναγίδης Marios Panayides Χριστάκης Χριστοφή Christakis Christofi Σάββας Καρναβέλιας Savvas Karnavelias</p>

	Πρώτος Λειτουργός Principal Officer	-
	Ανώτερος Λειτουργός Officer A	Μαρία Τσιελεπή Maria Tsielepi
Διεύθυνση Διοίκησης και Προσωπικού Administration and Personnel Directorate	Αναπληρωτής Διευθυντής Διοίκησης και Προσωπικού Acting Director	Δρ Γιώργος Κυθραιώτης Dr George Kythreotis
	Ανώτερος Λειτουργός Διοίκησης και Προσωπικού Senior Administration and Personnel Officer	Δρ Γιώργος Κυθραιώτης Dr George Kythreotis
	Λειτουργοί Διοίκησης και Προσωπικού 1ης Τάξης Administration and Personnel Officers 1 st Grade	Γιώργος Κυριακίδης George Kyriakides Λεωνίδας Λεωνίδου Leonidas Leonidou
	Λειτουργοί Διοίκησης και Προσωπικού Administration and Personnel Officers	Λιάνα Χριστοδουλίδου Liana Christodoulides Ελένη-Χριστιάνα Πρωτοπαπά Eleni-Christiana Protouppapa Μαρία Καΐλη Maria Kaili
	Ανώτερος Γραμματειακός Λειτουργός Senior Clerical Officer	Μαρία Χρίστου Maria Christou
	Γραμματειακοί Λειτουργοί Clerical Officers	-
	Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί Assistant Clerical Officers	Ελένη Χαρή Eleni Hari Μαρούλα Μιλτιάδους Maroula Miltiadous Χριστίνα Σμυρίλλη Christina Smyrilli Γιόλα Κάρουλα Yiola Karoula Κλαίρη Ευθυμίου Cleri Efthimiou Γεωργία Γιάνναρου Georgia Yiannarou Χαρά Κώστα Chara Costa Έμμα Μιλτιάδους Emma Miltiadous Μυράντα Νικολοπούλου Miranda Nikolopoulou Χάρις Κυριακίδου Haris Kyriakidou

	Βοηθοί Γραφείου Office Assistants	Ρένος Γεωργίου Renos Georgiou Πάνος Παναγή Panos Panayi
	Τηλεφωνητής Telephonist	Παναγιώτης Παναγίδης Panayiotis Panayides
Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών Financial Services Directorate	Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών Director	Σπύρος Σπύρου Spyros Spyrou
	Λογιστής Accountant	Άντρη Κωνσταντίνου Andrie Constantinou
	Λειτουργοί Οικονομικών Υπηρεσιών Financial Services Officers	Χρυστάλλα Ηλία-Χατζηανδρέου Chrystalla Elia-Hadjiandreu Ηλιάνα Γιώργαλλου Eliana Giorkallou Γιώργος Γιωργαλλής George Giorgallis Αντρέας Μαυρίδης Andreas Mavrides Νατάσα Ταβέλη Natasa Taveli
	Επιθεωρητής Λογαριασμών Accounts Supervisor	Δέσποινα Αριστοτέλους Despina Aristotelous
	Λογιστικός Λειτουργός 1ης Τάξης Accounting Officer 1 st Grade	Μαρία Χαραλάμπους Maria Charalambous
	Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί Assistant Clerical Officers	Άννα Ιωάννου Anna Ioannou Ελένη Κάσινου-Οδυσσέως Eleni Kasinou-Odyseos Παρασκευή Χρίστου Paraskevi Christou

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

FINANCIAL REPORT
AND FINANCIAL STATEMENTS

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ FINANCIAL REPORT

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα του έτους παρουσιάζουν πλεόνασμα από εργασίες ύψους €2,12εκ. έναντι €3,61εκ. του προηγούμενου έτους. Τα έσοδα από εργασίες παρουσίασαν αύξηση 5,7% και έφθασαν τα €31,21εκ., ενώ τα έξοδα από εργασίες ανήλθαν στα €29,08εκ. παρουσιάζοντας αύξηση €3,17εκ. ή 12,2%. Τα καθαρά έσοδα χρηματοδότησης αυξήθηκαν κατά 15,1% και έφθασαν τα €1,19εκ. Το συνολικό πλεόνασμα για το έτος ανήλθε στα €0,15εκ. έναντι €3,41εκ. του προηγούμενου έτους.

RESULTS

The results for the year exhibit a surplus from operations of €2,12m. compared to €3,61m. of the previous year. Income from operations increased by 5,7% and reached €31,21m., whereas operating expenses surged to €29,08m. showing an increase of €3,17m or 12,2%. Net finance income increased by 15,1% reaching €1,19m. Total surplus for the year amounted to €0,15m. compared to €3,41m. of the previous year.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ / FINANCIAL INDICATORS

	2016	2015
Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού προς Σύνολο Εσόδων από Εργασίες Human Resource Development Levy to Total Income from Operations	78,2%	78,7%
Άλλα Έσοδα προς Σύνολο Εσόδων από Εργασίες Other Income to Total Income from Operations	21,8%	21,3%
Δαπάνες Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού προς Σύνολο Εξόδων από Εργασίες Human Resource Development Expenses to Total Expenses from Operations	77,2%	74,2%
Έξοδα Προσωπικού προς Σύνολο Εξόδων από Εργασίες Personnel Expenses to Total Expenses from Operations	18,4%	20,9%
Άλλα Έξοδα προς Σύνολο Εξόδων από Εργασίες Other Expenses to Total Expenses from Operations	4,4%	4,9%
Δαπάνες Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού προς Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Human Resource Development Expenses to Human Resource Development Levy	92,1%	82,8%

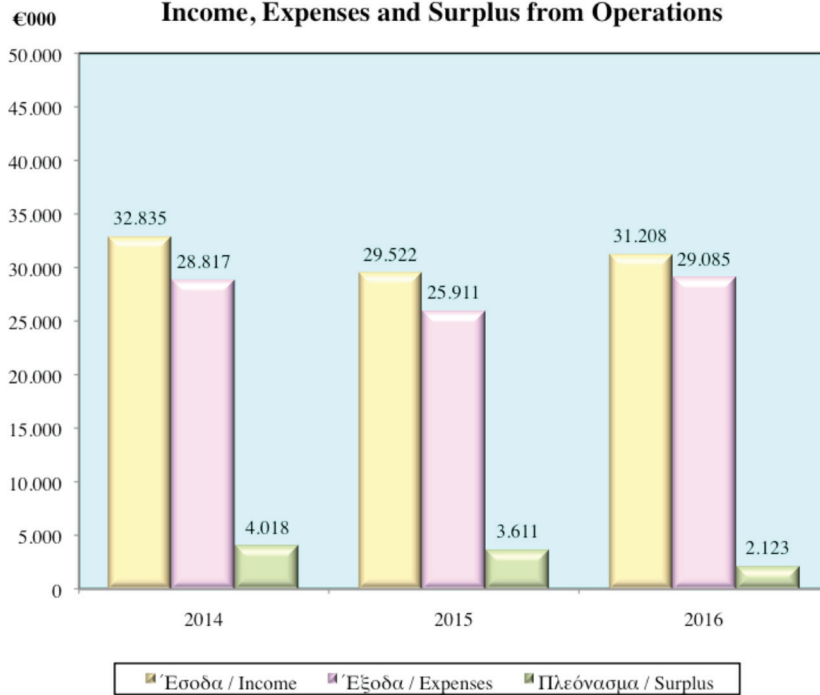
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το συσσωρευμένο αποθεματικό αυξήθηκε από €30,06εκ. σε €30,21εκ., ενώ τα περιουσιακά στοιχεία αυξήθηκαν από €56,51εκ. σε €60,19εκ.

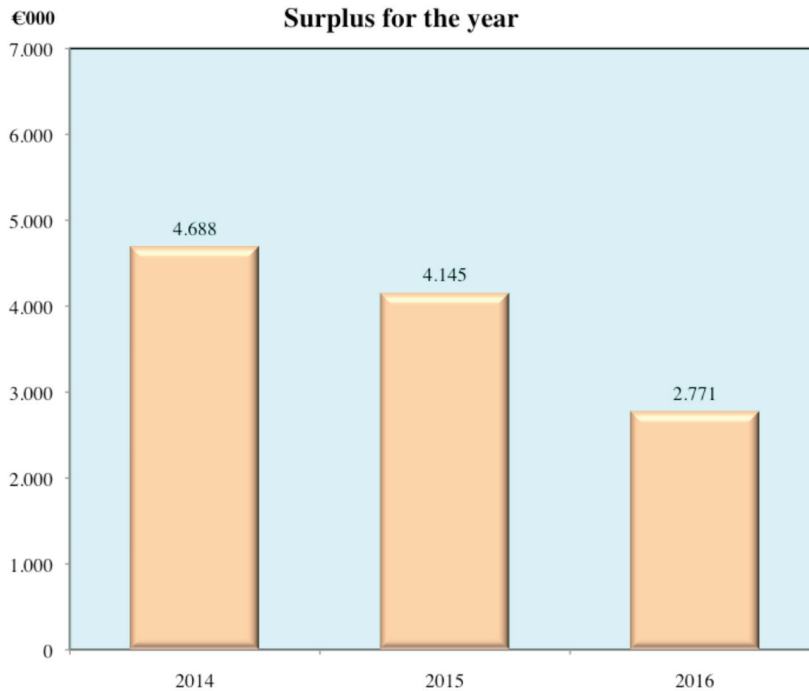
FINANCIAL POSITION

The accumulated reserve increased from €30,06m. to €30,21m., whereas the total assets increased from €56,51m. to €60,19m.

Έσοδα, Έξοδα και Πλεόνασμα από Εργασίες
Income, Expenses and Surplus from Operations

Πλεόνασμα για το έτος
Surplus for the year

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016**

FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών	60-63	Independent Auditor's Report
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	64-65	Statement of Comprehensive Income
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	66-67	Statement of Financial Position
Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	68-69	Statement of Changes in Equity
Καταστάσεις Ταμειακών Ροών	70-71	Statement of Cash Flows
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις	72-125	Notes to the Financial Statements

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου και προς τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (η «Αρχή»), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις συνολικών εσόδων, μεταβολών καθαρής θέσης και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένης περίληψης σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμων του 1999 έως 2007.

Βάση Γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο *Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων* της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Αρχή, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμων του 1999 έως 2007, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενο είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα της Αρχής να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας της Αρχής και την υιοθέτηση της αρχής της δρώσας οικονομικής οντότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει την Αρχή σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Αρχής.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

INDEPENDENT AUDITORS REPORT

Independent Auditor's Report to the Board of Directors of Human Resource Development Authority of Cyprus and to the Auditor General of the Republic

Report on the Audit of the Financial Statement

Opinion

We have audited the financial statements of Human Resource Development Authority of Cyprus (the "HRDA"), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2016, the statements of comprehensive income, changes in equity, and cash flows for the year then ended, and the notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of HRDA as at 31 December 2016 and of its financial performance and its cash flows for the year then ended, in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) as adopted by the European Union and the requirements on the Human Resource Development Law 1999 to 2007.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISA). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the HRDA in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Cyprus, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Responsibilities of the Board of Directors for the Financial Statements

The Board of Directors is responsible for the preparation of financial statements that give a true and fair view in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union and the requirements of the Human Resource Development Law 1999 to 2007, and for such internal control as the Board of Directors determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Board of Directors is responsible for assessing the HRDA's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the Board of Directors either intends to liquidate the HRDA or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

The Board of Directors is responsible for overseeing the HRDA's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISA will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου και προς τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας (συνέχεια)

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της δρώσας οικονομικής οντότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα της Αρχής να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική οντότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεσή μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Αρχή να παύσει να λειτουργεί ως δρώσα οικονομική οντότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Άλλα θέματα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 της Κύπρου και για τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και μόνο, και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ελέχθηκαν από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας του οποίου η έκθεση ημερομηνίας 12 Σεπτεμβρίου 2016 εξέφρασε γνώμη χωρίς τροποποίηση για εκείνες τις καταστάσεις.

Γιώργος Πούρος

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Grant Thornton (Cyprus) Ltd

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία, 31 Οκτωβρίου 2017

Independent Auditor's Report to the Board of Directors of Human Resource Development Authority of Cyprus and to the Auditor General of the Republic (continued)

As part of an audit in accordance with ISA, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the HRDA's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by the Board of Directors.
- Conclude on the appropriateness of the Board of Directors' use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the HRDA's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the HRDA to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves a true and fair view.

We communicate with the Board of Directors regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Other Matters

This report, including the opinion, has been prepared for and only for the Board of Directors of Human Resource Development Authority of Cyprus in accordance with Section 69 of the Auditors Law of 2017 of Cyprus and to the Auditor General of the Republic and for no other purpose. We do not, in giving this opinion, accept or assume responsibility for any other purpose or to any other person to whose knowledge this report may come to.

The financial statements of the HRDA for the year ended 31 December 2015 were audited by the Auditor General of the Republic whose report dated 12 September 2016 expressed an unmodified opinion on those statements.

George Poulos
Certified Public Accountant and Registered Auditor
for and on behalf of

Grant Thornton (Cyprus) Ltd
Certified Public Accountants and Registered Auditors

Nicosia, 31 October 2017

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

	Σημ.	2016 €	2015 €
Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	3	24.398.067	23.232.612
Έσοδα από Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5	6.798.409	6.225.930
Άλλα Έσοδα	4	11.915	63.073
Σύνολο εσόδων		31.208.391	29.521.615
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	5	22.465.513	19.234.971
Κόστος Προσωπικού	6	5.346.180	5.420.655
Αμοιβή Διοικητικού Συμβουλίου	7	11.597	8.524
Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	8	753	1.601
Οδοιπορικά		6.230	7.638
Έξοδα Λειτουργίας Γραφείου	9	277.386	292.642
Διάφορα Έξοδα	10	525.181	436.662
Εγκαταστάσεις, Επιδιορθώσεις, Συντήρηση και Λειτουργία	11	128.001	169.400
Αποσβέσεις/Χρεολύσεις περιουσιακών στοιχείων	12, 13	324.056	338.839
Σύνολο εξόδων		29.084.897	25.910.932
Πλεόνασμα από εργασίες πριν από τα καθαρά έσοδα χρηματοδότησης		2.123.494	3.610.683
Καθαρά έσοδα χρηματοδότησης	15	1.193.780	1.036.969
Πλεόνασμα από εργασίες μετά από τα καθαρά έσοδα χρηματοδότησης		3.317.274	4.647.652
Μείωση στη δίκαιη αξία των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ	14	(8.518)	(72.405)
Μείωση στη δίκαιη αξία των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου 2 της Ελληνικής Τράπεζας Δ.Ε. Λτδ	14	(180.000)	(120.000)
Πλεόνασμα πριν από τη φορολογία		3.128.756	4.455.247
Φορολογία	16	(358.220)	(309.858)
Πλεόνασμα για το έτος		2.770.536	4.145.389
Λοιπά συνολικά έσοδα που δεν θα επαναταξινομηθούν στα κέρδη/ζημιές σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αναλογιστική ζημιά στο Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων στους Υπαλλήλους	22	(2.511.274)	(736.880)
Αναλογιστική ζημιά στην καταβολή φιλοδωρήματος σε εργοδοτούμενους που απασχολούνται με σύμβαση	23	(112.029)	-
Συνολικό πλεόνασμα για το έτος		147.233	3.408.509

Οι σημειώσεις στις σελίδες 72 μέχρι 125 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

	Note	2016 €	2015 €
Human Resource Development Levy	3	24.398.067	23.232.612
Income from European Union Funds	5	6.798.409	6.225.930
Other Income	4	11.915	63.073
Total income		<u>31.208.391</u>	<u>29.521.615</u>
Human Resource Development Costs	5	22.465.513	19.234.971
Personnel Cost	6	5.346.180	5.420.655
Board of Directors Remuneration	7	11.597	8.524
Participation in European Union Programmes	8	753	1.601
Travelling Expenses		6.230	7.638
Office Expenses	9	277.386	292.642
Sundry Expenses	10	525.181	436.662
Installations, Repairs, Maintenance and Operation Costs	11	128.001	169.400
Depreciation/Amortisation of assets	12, 13	324.056	338.839
Total expenses		<u>29.084.897</u>	<u>25.910.932</u>
Surplus from operations before net finance income		2.123.494	3.610.683
Net finance income	15	1.193.780	1.036.969
Surplus from operations after net finance income		3.317.274	4.647.652
Reduction in the fair value of Bank of Cyprus P.C. Ltd shares	14	(8.518)	(72.405)
Reduction in the fair value of Convertible Capital Securities 2 of Hellenic Bank P.C. Ltd	14	(180.000)	(120.000)
Surplus before tax		3.128.756	4.455.247
Tax	16	(358.220)	(309.858)
Surplus for the year		2.770.536	4.145.389
Net other comprehensive income not to be reclassified to profit or loss in subsequent periods			
Actuarial loss related to the Employees' Pension and Gratuities Scheme	22	(2.511.274)	(736.880)
Actuarial loss related to gratuity benefits for employees employed under contract	23	(112.029)	-
Total surplus for the year		<u>147.233</u>	<u>3.408.509</u>

The notes on pages 72 to 125 form part of these financial statements.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

	Σημ.	2016 €	2015 €
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	12	3.138.461	3.225.013
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	13	79.249	128.497
Επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη	17	21.311.084	7.914.942
Επενδύσεις σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	14	849.070	1.037.588
Άλλα εισπρακτέα ποσά	18	329.190	322.280
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>25.707.054</u>	<u>12.628.320</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εμπρόθεσμες καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	19	21.268.768	27.401.647
Χρεώστες και προπληρωμές	20	2.401.284	4.225.894
Άλλα εισπρακτέα ποσά	18	87.535	101.456
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	21	10.721.859	12.147.817
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		<u>34.479.446</u>	<u>43.876.814</u>
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		<u>60.186.500</u>	<u>56.505.134</u>
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια			
Συσσωρευμένο αποθεματικό		<u>30.207.142</u>	<u>30.059.909</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>30.207.142</u>	<u>30.059.909</u>
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις			
Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων στους υπαλλήλους	22	29.123.805	26.254.600
Καταβολή φιλοδωρήματος σε εργοδοτούμενους που απασχολούνται με σύμβαση	23	148.756	-
Σύνολο μη τρεχουσών υποχρεώσεων		<u>29.272.561</u>	<u>26.254.600</u>
Τρέχουσες υποχρεώσεις			
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	24	706.797	190.625
Σύνολο τρεχουσών υποχρεώσεων		<u>706.797</u>	<u>190.625</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>29.979.358</u>	<u>26.445.225</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		<u>60.186.500</u>	<u>56.505.134</u>

Στις 31 Οκτωβρίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Δημήτρης Κιτιπνής
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Γιώργος Παναγίδης
Γενικός Διευθυντής

Οι σημειώσεις στις σελίδες 72 μέχρι 125 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION AS AT 31 DECEMBER 2016

	Note	2016	2015
		€	€
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	12	3.138.461	3.225.013
Intangible assets	13	79.249	128.497
Held-to-maturity investments	17	21.311.084	7.914.942
Investments at fair value through profit or loss	14	849.070	1.037.588
Other receivables	18	329.190	322.280
Total non-current assets		<u>25.707.054</u>	<u>12.628.320</u>
Current assets			
Fixed-term bank deposits	19	21.268.768	27.401.647
Amounts receivable and prepayments	20	2.401.284	4.225.894
Other receivables	18	87.535	101.456
Cash and cash equivalents	21	10.721.859	12.147.817
Total current assets		<u>34.479.446</u>	<u>43.876.814</u>
Total assets		<u>60.186.500</u>	<u>56.505.134</u>
EQUITY AND LIABILITIES			
Equity			
Accumulated reserve		30.207.142	30.059.909
Total equity		<u>30.207.142</u>	<u>30.059.909</u>
Non-current liabilities			
Obligation to Employees' Pension and Gratuities Scheme	22	29.123.805	26.254.600
Obligation for gratuity benefits for employees employed under contract	23	148.756	-
Total non-current liabilities		<u>29.272.561</u>	<u>26.254.600</u>
Current liabilities			
Amounts payable and accruals	24	706.797	190.625
Total current liabilities		<u>706.797</u>	<u>190.625</u>
Total liabilities		<u>29.979.358</u>	<u>26.445.225</u>
Total equity and liabilities		<u>60.186.500</u>	<u>56.505.134</u>

On 31 October 2017, the Board of Directors of Human Resource Development Authority of Cyprus authorized these financial statements for issue.

Dimitris Kittenis
Chairman Board of Directors

George Panagides
Director General

The notes on pages 72 to 125 form part of these financial statements.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

	Συσσωρευμένο Αποθεματικό
	€
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	26.651.400
Πλεόνασμα για το έτος 2015	4.145.389
Λοιπά συνολικά έσοδα	(736.880)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	30.059.909
Πλεόνασμα για το έτος 2016	2.770.536
Λοιπά συνολικά έσοδα	(2.623.303)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	<u>30.207.142</u>

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (η "Αρχή") είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου και δεν διαθέτει μετοχικό κεφάλαιο. Το αποθεματικό της Αρχής προέρχεται από τα συσσωρευμένα πλεονάσματα/ελλείμματα από την ίδρυσή της μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

	Accumulated Reserve
	€
Balance 1 January 2015	26.651.400
Surplus for the year 2015	4.145.389
Other comprehensive income	(736.880)
Balance 31 December 2015	<u>30.059.909</u>
Surplus for the year 2016	2.770.536
Other comprehensive income	(2.623.303)
Balance 31 December 2016	<u><u>30.207.142</u></u>

The Human Resource Development Authority of Cyprus (HRDA) is a public corporate body and has no share capital. HRDA's reserve comprises of the accumulated surpluses/deficits from the date of its incorporation until the date of the statement of financial position.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

	Σημ.	2016 €	2015 €
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ			
Πλεόνασμα για το έτος πριν από τη φορολογία		3.128.756	4.455.247
Αναπροσαρμογή για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	12	220.123	198.840
Χρεολύσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	13	103.933	139.999
Χρέωση έκπτωσης επενδύσεων	4	-	(96)
Απόσβεση διαφοράς τιμής αγοράς ομολόγων υπέρ το άρτιο	10	46.578	2.518
Εισπρακτέους τόκους	15	(1.195.453)	(1.037.501)
Αποκοπές υπαλλήλων έναντι συνταξιοδοτικών ωφελημάτων	22, 23	103.738	85.524
Εισφορές υπαλλήλων για μεταβίβαση της σύνταξης	22	53.122	56.420
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης/φιλοδωρήματα σε εργαζομένους που απασχολούνται με σύμβαση	22, 23	1.040.369	938.865
Συντάξεις και φιλοδωρήματα που πληρώθηκαν	22	(802.571)	(1.004.147)
Αποζημίωση για μεταφορά συνταξιοδοτικών ωφελημάτων	22	-	(27.225)
Πλεόνασμα από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων	4	-	(50)
Μείωση στη δίκαιη αξία μετοχών της Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ	14	8.518	72.405
Μείωση στη δίκαιη αξία Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου 2 της Ελληνικής Τράπεζας Δ.Ε. Λτδ	14	180.000	120.000
Ροή μετρητών από εργασίες πριν τις αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης		2.887.113	4.000.799
Μείωση στους Χρεώστες και Προπληρωμές	20	1.940.102	935.974
Αύξηση/(Μείωση) στους Πιστωτές και Οφειλόμενα Έξοδα	24	481.579	(121.488)
Ροή μετρητών από εργασίες		5.308.794	4.815.285
Πληρωμή φόρων		(323.627)	(399.786)
Καθαρή ροή μετρητών από εργασίες		4.985.167	4.415.499
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	12	(133.571)	(33.846)
Εκποίηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	4, 12	-	151
Αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων	13	(54.685)	(2.380)
Αποπληρωμή Κρατικών Ονομαστικών Χρεογράφων Αναπτύξεως	17	-	1.500.000
Αποπληρωμή Γραμματίων του Δημοσίου	17	-	20.189.442
Αγορά Ομολόγων Κυπριακής Δημοκρατίας	17	(13.442.720)	(7.917.460)
Μείωση/(Αύξηση) εμπρόθεσμων καταθέσεων σε τράπεζες	19	6.132.879	(17.557.793)
Μείωση στα δάνεια σε υπαλλήλους της Αρχής	18	7.011	43.973
Τόκοι που εισπράχθηκαν		1.079.961	1.336.270
Καθαρή ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες		(6.411.125)	(2.441.643)
Καθαρή (μείωση)/αύξηση μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		(1.425.958)	1.973.856
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή της περιόδου	21	12.147.817	10.173.961
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος της περιόδου	21	10.721.859	12.147.817

Οι σημειώσεις στις σελίδες 72 μέχρι 125 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

STATEMENTS OF CASH FLOWS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

	Note	2016 €	2015 €
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES			
Surplus for the year before tax		3.128.756	4.455.247
Adjustments for:			
Depreciation of property, plant and equipment	12	220.123	198.840
Amortisation of intangible assets	13	103.933	139.999
Amortisation of investments	4	-	(96)
Bonds premium amortisation	10	46.578	2.518
Interest income	15	(1.195.453)	(1.037.501)
Employee salary deductions for retirement benefits	22, 23	103.738	85.524
Pension Scheme member's contributions for transfer of pension benefits	22	53.122	56.420
Charge for retirement benefits/gratuity benefits to employees employed under contract	22, 23	1.040.369	938.865
Pensions and gratuities paid	22	(802.571)	(1.004.147)
Compensation for the transfer of retirement benefits	22	-	(27.225)
Surplus on disposal of assets	4	-	(50)
Reduction in the fair value of Bank of Cyprus P.C. Ltd shares	14	8.518	72.405
Reduction in the fair value of Convertible Capital Securities 2 of Hellenic Bank P.C. Ltd	14	180.000	120.000
Cash flows from operations before changes in working capital		2.887.113	4.000.799
Decrease in amounts receivable and prepayments	20	1.940.102	935.974
Increase/(Decrease) in amounts payable and accruals	24	481.579	(121.488)
Cash flows from operations		5.308.794	4.815.285
Tax paid		(323.627)	(399.786)
Net cash flows from operating activities		4.985.167	4.415.499
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES			
Purchase of property, plant and equipment	12	(133.571)	(33.846)
Disposals of property, plant and equipment	4, 12	-	151
Purchase of intangible assets	13	(54.685)	(2.380)
Repayment of Government Registered Development Stock	17	-	1.500.000
Repayment of Treasury Bills	17	-	20.189.442
Purchase of Government bonds	17	(13.442.720)	(7.917.460)
Decrease/(Increase) in fixed term bank deposits	19	6.132.879	(17.557.793)
Decrease in loans granted to employees	18	7.011	43.973
Interest received		1.079.961	1.336.270
Net cash flows for investing activities		(6.411.125)	(2.441.643)
Net (decrease)/increase in cash and cash equivalents		(1.425.958)	1.973.856
Cash and cash equivalents at the beginning of the period	21	12.147.817	10.173.961
Cash and cash equivalents at the end of the period	21	10.721.859	12.147.817

The notes on pages 72 to 125 form part of these financial statements.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (η "Αρχή") είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου που ιδρύθηκε το 1974 με την επωνυμία "Αρχή Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου". Το 1999 η επωνυμία της άλλαξε σε "Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου". Η λειτουργία της Αρχής διέπεται από τους περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμους του 1999 έως 2007. Τα γραφεία της Αρχής βρίσκονται στην Οδό Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος, Τ.Θ. 25431, 1392 Λευκωσία.

Σκοπός της Αρχής είναι η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σε όλες τις βαθμίδες και τομείς απασχόλησης μέσα στα πλαίσια και προτεραιότητες της εκάστοτε οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Δημοκρατίας.

Προς επίτευξη του σκοπού της η Αρχή, ειδικότερα, έχει αρμοδιότητα και εξουσία να:

- (α) συντονίζει και μεριμνά για την προσφορά κατάρτισης σε παγκύπρια κλίμακα
- (β) ιδρύει, αναλαμβάνει, λειτουργεί ή εποπτεύει ιδρύματα ή κέντρα κατάρτισης
- (γ) ετοιμάζει και εγκρίνει προγράμματα κατάρτισης και παίρνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για εφαρμογή τους, μεριμνά για τη διεξαγωγή εξετάσεων και εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά
- (δ) ορίζει πρότυπα επαγγελματικών προσόντων για οποιαδήποτε κατηγορία ή κατηγορίες εργοδοτούμενων, μεριμνά για τη διεξαγωγή εξετάσεων και εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων
- (ε) παρέχει τεχνική ή οικονομική βοήθεια σε ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις ή άλλα πρόσωπα ή αρχές
- (στ) παρέχει ή εξασφαλίζει επιδόματα και υποτροφίες ή άλλες διευκολύνσεις σε καταρτιζόμενους
- (ζ) παρέχει ή εξασφαλίζει κορηγήματα σε εργοδότες σε σχέση με δαπάνες κατάρτισης των εργοδοτούμενων τους
- (η) παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες επί θεμάτων κατάρτισης και απασχόλησης και γενικότερα πληρέστερης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού
- (θ) παρέχει ή βοηθεί στην παροχή υπηρεσιών μέσω των οποίων άτομα που προσφέρουν και άτομα που αναζητούν απασχόληση να έρχονται σε επικοινωνία μεταξύ τους
- (ι) παρέχει ή βοηθεί στην παροχή υπηρεσιών για καθοδήγηση και πληροφόρηση σε σχέση με επιλογή επαγγέλματος και απασχόλησης
- (ια) λειτουργεί σχέδια ή φροντίζει για τη λειτουργία σχεδίων απόκτησης εργασιακής πείρας
- (ιβ) φροντίζει για την παροχή κατάρτισης σε άτομα τα οποία συμπληρώνουν ή διακόπτουν την εκπαίδευσή τους σε σχολές μέσης, ανώτερης ή και ανώτατης παιδείας, προς τον σκοπό ομαλής ένταξής τους στην αγορά εργασίας
- (ιγ) συγκεντρώνει, αναλύει και διανέμει πληροφορίες που σχετίζονται με τον προγραμματισμό, αξιοποίηση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, περιλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων, προβλέψεων, δεικτών, συμπερασμάτων μελετών
- (ιδ) διεξάγει έρευνες και μελέτες για θέματα που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες και τις υπηρεσίες της και δημοσιοποιεί τα αποτελέσματά τους
- (ιε) παρέχει υπηρεσίες, είτε στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό, αναφορικά με σχέδια ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού ξένων χωρών με οποιοδήποτε τρόπο κρίνεται πρόσφορος, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, η Αρχή λειτουργεί το Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, στο οποίο κάθε εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει Τέλος, το οποίο δεν θα υπερβαίνει το 1% των καταβλητέων απολαβών σε κάθε ένα από τους εργοδοτούμενους του, σύμφωνα με το άρθρο 20 των περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμων του 1999 έως 2007 και τους εκάστοτε ισχύοντες σχετικούς Κανονισμούς.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

1. INCORPORATION AND PRINCIPAL ACTIVITIES

The Human Resource Development Authority of Cyprus (HRDA) is a public corporate body established in 1974 under the name "Industrial Training Authority of Cyprus". In 1999, HRDA changed its name to "Human Resource Development Authority of Cyprus". HRDA operates under the provisions of Human Resource Development Laws of 1999 to 2007. The offices of HRDA are at 2 Anavyssou Street, 2025 Strovolos, P.O Box 25431, 1392 Nicosia.

HRDA's purpose is the development of human resources at all levels and in all sectors of employment within the framework and priorities of the economic and social policy of the Republic.

To achieve its purpose, HRDA has, more particularly, the power and authority to:

- (a) co-ordinate and cater for the provision of training on a national scale;
- (b) set up, undertake, operate or supervise training institutions or centers;
- (c) prepare and approve training programs and take all appropriate measures for their implementation, cater for examinations and issue the relevant certificates;
- (d) set standards of vocational qualifications for any category or categories of persons employed, provide for the assessment and issue the relevant certificates of vocational qualifications;
- (e) provide technical or financial assistance to institutions, organisations, companies or other persons or authorities;
- (f) provide or ensure allowances and scholarships or other support to trainees;
- (g) provide or ensure subsidies to employers in relation to the expenses incurred for the training of their employees;
- (h) provide consultancy services in areas of training and employment and generally on the better utilization of human resources;
- (i) provide or support the provision of services which facilitate communication between persons offering and persons seeking employment;
- (j) provide or support the provision of information and guidance services in relation to occupational and employment choices;
- (k) operate or provide for the operation of programmes for gaining work experience;
- (l) cater for the provision of training to persons completing or interrupting their education in secondary or higher institutions with the aim of facilitating their smooth entry in the labour market;
- (m) collect, analyze and disseminate information concerning the planning, utilization and development of human resources, including statistical information, projections, indicators, research conclusions;
- (n) conduct research studies and surveys on issues relating to its areas of responsibility and services and publicise their findings;
- (o) provide services, in Cyprus or abroad, in relation to projects for the development of human resources of other countries by using appropriate methods, with the consent of the Minister of Labour, Welfare and Social Insurance.

To accomplish its mission and exercise its powers and authorities, HRDA manages the Human Resource Development Fund, in which every employer is obliged to pay a Levy not exceeding 1% of the emoluments paid to each employee, in accordance with article 20 of the Human Resource Development Laws of 1999 to 2007 and the relevant Regulations in force.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (συνέχεια)

Λειτουργικό περιβάλλον

Η Κύπρος εξήλθε του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής στα τέλη Μαρτίου 2016 μετά από μια επιτυχημένη επιστροφή στις αγορές και έχοντας χρησιμοποιήσει μόνο το 70% περίπου των €10 δις σε χρηματοδοτικούς πόρους που διατέθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Με βάση το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2016-2019 του Υπουργείου Οικονομικών που δημοσιεύτηκε τον Μάιο 2016, η δημοσιονομική προσαρμογή στη διάρκεια του προγράμματος υπήρξε ουσιαστική με αποτέλεσμα να επιτευχθεί σχεδόν ο πλήρης ισοσκελισμός του κρατικού προϋπολογισμού. Οι δημόσιες δαπάνες μειώθηκαν και η εισπραξη των φόρων έγινε πιο αποτελεσματική. Επιπρόσθετα, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, η μείωση της ανεργίας, η υποχώρηση των τιμών καταναλωτή για τέταρτη συνεχή χρονιά, καθώς και οι αυξήσεις στις αφίξεις τουριστών, αντικατοπτρίζουν τη βελτίωση στην Κυπριακή οικονομία.

Οι θετικοί παράγοντες για τις προοπτικές ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας σχετίζονται με την πιθανή μεγαλύτερη ανάπτυξη στην ΕΕ και των επενδυτικών δαπανών, καθώς οι τιμές ακινήτων σταθεροποιούνται και διάφορα έργα υλοποιούνται ειδικά στον τομέα του τουρισμού.

Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας σχετίζονται με τα υψηλά επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανειών, την απώλεια δυναμικής στον τομέα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με συναφείς κινδύνους για τα δημόσια οικονομικά και την επιστροφή του πληθωρισμού. Κίνδυνοι μπορεί επίσης να σχετίζονται με επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Κύπρου. Αυτοί εμπεριέχουν βραδύτερη ανάπτυξη στο Ηνωμένο Βασίλειο με υποτίμηση της στερλίνας μετά το δημοψήφισμα για έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Πολιτική αβεβαιότητα στην Ευρώπη που μπορεί να προκληθεί από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ ή από την προσφυγική κρίση θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε αυξημένη οικονομική αβεβαιότητα και να υπονομεύσει την οικονομική εμπιστοσύνη.

Οι πιο πάνω αβεβαιότητες στην οικονομική κατάσταση της Κύπρου θα μπορούσαν να επηρεάσουν (1) την ικανότητα των εργοδοτών να καταβάλλουν κανονικά το Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας και κατά συνέπεια το ύψος των εσόδων της Αρχής, και (2) τις προβλέψεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής για τις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναφορικά με την αξιολόγηση απομείωσης για χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής έχει αξιολογήσει:

- κατά πόσον οποιεσδήποτε προβλέψεις απομείωσης κρίνονται αναγκαίες για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίζονται σε αποβεσμένο κόστος, με την εξέταση της οικονομικής κατάστασης και των προοπτικών αυτών των περιουσιακών στοιχείων στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Οι προβλέψεις για εμπορικά εισπρακτέα προσδιορίζονται με τη χρήση του μοντέλου “προκληθειών ζημιών” που απαιτείται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39 “Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση”. Το πρότυπο αυτό απαιτεί την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης για εισπρακτέα που προέκυψαν από γεγονότα του παρελθόντος και δεν επιτρέπει την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που θα μπορούσαν να προκύψουν από μελλοντικά γεγονότα, ασχέτως της πιθανότητας αυτών των μελλοντικών γεγονότων.
- την ικανότητα του Οργανισμού να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, ποια επίδραση, αν υπάρχει, θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση της Αρχής. Με βάση την αξιολόγηση που έγινε, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής έχει συμπεράνει ότι δεν χρειάζονται επιπλέον προβλέψεις ή χρεώσεις απομείωσης, πέραν αυτών που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Οργανισμού και τη συνέχιση των εργασιών του στο σημερινό επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

1. INCORPORATION AND PRINCIPAL ACTIVITIES (continued)

Operating environment

Cyprus exited its economic adjustment programme at the end of March 2016 after a successful return to markets and having utilised only about 70% of the €10 billion funding resources made available by the European Union (EU) and the International Monetary Fund (IMF). Based on the Ministry of Finance Stability Programme 2016-2019 published in May 2016, in the area of public finances, the government carried out a strong fiscal adjustment and the budget returned to near balance, public spending was reduced and tax collection was made more efficient. Furthermore, the rise in real GDP, the drop in unemployment rates, the decline in consumer prices and the increase in tourist arrivals depict the improvement in Cyprus' economy.

Upside risks to the outlook relate to a possible better growth performance in the EU and stronger investment spending as property prices are stabilising and various projects especially in tourism are implemented.

Downside risks to the growth projections are associated with high levels of non-performing loans, loss of momentum in structural reforms with associated risks for public finances, and a return of inflation. Downside risks may also be associated with a deterioration of the external environment for Cyprus. These would involve slower growth in the UK with a weakening of the pound following the Brexit referendum. Political uncertainty in Europe triggered by a British exit or by the refugee crisis could also lead to increased economic uncertainty and undermine economic confidence.

The above uncertainties in the economic conditions in Cyprus could affect (1) the ability of the employers to pay regularly the Human Resource Development Levy in accordance to the provisions of the relevant legislation and would, consequently, affect the level of income of HRDA, and (2) cash flow forecasts of the Board of Directors in relation to the impairment assessment for financial and non-financial assets.

HRDA's Board of Directors' has assessed:

- whether any impairment allowances are deemed necessary for HRDA's financial assets carried at amortized cost by considering the economic situation and outlook at the end of the reporting period. Impairment of trade receivables is determined using the "incurred loss" model required by International Accounting Standard 39 "Financial Instruments: Recognition and Measurement". This standard requires recognition of impairment losses for receivables that arose from past events and prohibits recognition of impairment losses that could arise from future events, no matter how likely those future events are.
- the ability of HRDA to continue as a going concern.

The Board of Directors is unable to predict all developments which could have an impact on the Cyprus economy and consequently, what effect, if any, they could have on the future financial performance, cash flows and financial position of HRDA. On the basis of the evaluation performed, the Board of Directors has concluded that no additional provisions or impairment charges are necessary, other than those that are presented in the financial statements.

The Board of Directors believes that it is taking all the necessary measures to maintain the viability of HRDA and the continuity of its operations in the current business and economic environment.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

(α) Δήλωση συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τις πρόνοιες των περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμων του 1999 έως 2007.

(β) Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός των επενδύσεων που επιμετρούνται στη δίκαιη τους αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Από την 1η Ιανουαρίου 2016, η Αρχή υιοθέτησε όλα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της.

Τα ακόλουθα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις σε Πρότυπα και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί και τέθηκαν σε ισχύ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016:

- Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ (Κύκλος 2010-2012).
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19 "Παροχές σε εργαζομένους": Εισφορές εργαζομένων.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27 "Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις": Μέθοδος καθαρής θέσης στις Ξεχωριστές Οικονομικές Καταστάσεις.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 "Ενσώματα Πάγια" και το ΔΛΠ 41 "Γεωργία": Διαρκείς φυτείες.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 "Ενσώματα Πάγια" και το ΔΛΠ 38 "Άυλα περιουσιακά στοιχεία": Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης.
- Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ (Κύκλος 2012-2014).
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων": Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης.
- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 "Σχήματα υπό κοινό έλεγχο": Λογιστικοποίηση απόκτησης συμμετοχικών τίτλων σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο.
- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 "Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις", ΔΠΧΑ 12 "Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες" και ΔΛΠ 28 "Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες": Επενδυτικές Εταιρείες: Εφαρμόζοντας την Εξαιρέση Ενοποίησης.

Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής.

Τα ακόλουθα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις σε Πρότυπα και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά δεν τέθηκαν σε ισχύ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016:

(i) Πρότυπα και Διερμηνείες που υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

- ΔΠΧΑ 9 "Χρηματοοικονομικά Μέσα": Ταξινόμηση και Επιμέτρηση (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).
- ΔΠΧΑ 15 "Εσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες" (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).

(ii) Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

- ΔΠΧΑ 14 "Αναβαλλόμενοι Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Τιμών" (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016 αλλά η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να μην ξεκινήσει τη διαδικασία έγκρισης του ενδιάμεσου προτύπου και να περιμένει για το τελικό πρότυπο).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

2. BASIS OF PREPARATION

(a) Statement of compliance

The financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as adopted by the European Union (EU) and the requirements of the Human Resource Development Laws of 1999 to 2007.

(b) Basis of measurement

The financial statements have been prepared under the historical cost convention, with the exemption of investments valued at fair value through profit or loss.

(c) Adoption of new and revised International Financial Reporting Standards

From 1 January 2016, HRDA adopted all International Financial Reporting Standards (IFRSs) and International Accounting Standards (IAS) that are relevant to its operations.

The following Standards, Amendments to Standards and Interpretations have been issued and are effective for the year ended 31 December 2016:

- Annual Improvements to IFRSs (2010-2012 Cycle).
- Amendments to IAS 19 “Employee Benefits”: Employee Contributions.
- Amendments to IAS 27 “Consolidated and Separate Financial Statements”: Equity Method in Separate Financial Statements.
- Amendments to IAS 16 “Property, Plant and Equipment” and IAS 41 “Agriculture”: Bearer Plants.
- Amendments to IAS 16 “Property, Plant and Equipment” and IAS 38 “Intangible Assets”: Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation.
- Annual Improvements to IFRSs (2012-2014 Cycle).
- Amendments to IAS 1 “Presentation of Financial Statements” Disclosure Initiative.
- Amendments to IFRS 11 “Joint Arrangements”: Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations.
- Amendments to IFRS 10 “Consolidated Financial Statements”, IFRS 12 “Disclosure of interest in other entities” and IAS 28 “Investment in Associates”: Investment Entities: Applying the Consolidation Exception.

This adoption did not have a material effect on the accounting policies of HRDA.

The following Standards, Amendments to Standards and Interpretations have been issued but are not yet effective for the year ended 31 December 2016:

(i) Standards and Interpretations adopted by the EU

- IFRS 9 “Financial Instruments”: Classification and Measurement (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- IFRS 15 “Revenue from contracts with customers” (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).

(ii) Standards and Interpretations not adopted by the EU

- IFRS 14 “Regulatory Deferral Accounts” (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2016 but the European Commission has decided not to launch the endorsement process of this interim standard and to wait for the final standard).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(γ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (συνέχεια)

(ii) Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν υιοθετήθηκαν από την ΕΕ (συνέχεια)

- ΔΛΠ 12 “Φόροι Εισοδήματος” (Τροποποίηση): Αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017).
- ΔΠΧΑ 16 “Μισθώσεις” (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019).
- ΔΠΧΑ 10 “Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις” και ΔΛΠ 28 “Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες” (Τροποποίηση): Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του (η εφαρμογή της τροποποίησης αυτής αναβλήθηκε επ’ αόριστο).
- ΔΛΠ 7 “Καταστάσεις Ταμειακών Ροών” (Τροποποιήσεις): Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων (ισχύουν για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017).
- ΔΠΧΑ 15 “Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες” (Διευκρινίσεις) (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).
- ΔΠΧΑ 2 “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών πληρωμής καθοριζόμενη από την αξία των μετοχών” (Τροποποιήσεις) (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).
- ΔΠΧΑ 4 “Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (Εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 “Χρηματοοικονομικά Μέσα” με το ΔΠΧΑ 4 “Ασφαλιστήρια Συμβόλαια”) (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).
- Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016 (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 και 1η Ιανουαρίου 2018).
- ΕΔΔΠΧΑ 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προπληρωμές” (Διερμηνεία) (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).
- ΔΛΠ 40 “Επενδύσεις σε Ακίνητα” (Τροποποιήσεις): Μεταβίβαση (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αναμένει ότι η υιοθέτηση των πιο πάνω προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς σε μελλοντικές περιόδους δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής.

(δ) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και άσκησης κρίσης

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απαιτεί από τη Διεύθυνση την άσκηση κρίσης, να κάνει εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών αρχών και τα υπό αναφορά ποσά των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες, οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί υπό τις περιστάσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και υποστηρίζουσες παραδοχές αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Αναθεωρήσεις σε λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία η εκτίμηση αναθεωρείται αν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο, ή την περίοδο της αναθεώρησης και μελλοντικές περιόδους αν η αναθεώρηση επηρεάζει τόσο την τρέχουσα όσο και μελλοντικές περιόδους.

Συγκεκριμένα, πληροφορίες για σημαντικές εκτιμήσεις, αβεβαιότητες και κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών οι οποίες έχουν την πιο σημαντική επίδραση στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, περιγράφονται πιο κάτω:

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

2. BASIS OF PREPARATION (continued)

(c) Adoption of new and revised International Financial Reporting Standards (continued)

(ii) Standards and Interpretations not adopted by the EU (continued)

- IAS 12 "Income Taxes" (Amendment): Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2017).
- IFRS 16 "Leases" (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2019).
- IFRS 10 "Consolidated Financial Statements" and IAS 28 "Investments in Associates" (Amendment): Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture (the effective date is postponed indefinitely).
- IAS 7 "Statement of Cash Flows" (Amendments): Disclosure Initiative (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2017).
- IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers" (Clarifications) (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- IFRS 2 "Share Based Payment" (Clarifications) (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- IFRS 4 "Insurance Contracts" (Applying IFRS 9 "Financial Instruments" with IFRS 4 "Insurance Contracts") (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- Annual Improvements to IFRS Standards, 2014-2016 Cycle (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2017 and 2018).
- IFRIC 22 "Foreign Currency Transactions and Advance Consideration" (Interpretation) (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).
- IAS 40 "Investment Property" (Amendments): Transfers of Investment Property (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2018).

The Board of Directors expects that the adoption of these financial reporting standards in future periods will not have a significant effect on HRDA's financial statements.

(d) Use of accounting judgments and estimates

The preparation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards requires from management to make judgments, estimates and assumptions that affect the application of accounting principles and the reported amounts of assets, liabilities, income and expenses. The estimates and associated assumptions are based on historical experience and other factors that are considered to be reasonable under the circumstances. Actual results may deviate from such estimates.

The estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are recognised in the period in which the estimate is revised, if the revision affects only that period, or in the period of the revision and future periods, if the revision affects both current and future periods.

In particular, information on significant areas of estimation, uncertainty and critical judgments in applying accounting policies which have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements are described below:

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

• Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Η Αρχή εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις αναφορικά με την πιθανότητα μη είσπραξης των οφειλόμενων ποσών από εμπορικές και άλλες απαιτήσεις. Οι ενδείξεις στις οποίες βασίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις είναι το ιστορικό αποπληρωμής και η οικονομική κατάσταση του χρεώστη. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό και δημιουργείται ανάλογη πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων. Η αναθεώρηση του πιστωτικού κινδύνου είναι συνεχής και η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναπροσαρμόζονται ανάλογα.

• Δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Η Αρχή ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στην κατάσταση της αγοράς και άλλα δεδομένα σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

• Απομείωση αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Η Αρχή εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κρατούνται μέχρι τη λήξη, εκτιμώντας την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εισροών.

• Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα Σχέδια Καθορισμένων Παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων, τον ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης όπου είναι αναγκαίο. Η Αρχή κάνει αυτές τις παραδοχές βασισμένη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των Σχεδίων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

• Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Απομείωση ενός μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου υπάρχει όταν η λογιστική αξία υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η οποία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης. Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης γίνεται είτε με βάση την εφικτή πρόσοδο από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στο πλαίσιο μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, είτε με βάση τις παρατηρήσιμες τιμές αγοράς μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου. Η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

(ε) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Αρχής.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

---

2. BASIS OF PREPARATION (continued)

- **Provision for bad and doubtful debts**

HRDA reviews its trade and other receivables for evidence of their recoverability. The evidence on which the provision for doubtful debts is based, are the repayment record and financial position of the debtor. If indications of irrecoverability exist, the recoverable amount is estimated and a respective provision for bad and doubtful debts is made. The amount of the provision is charged through the statement of comprehensive income. The review of credit risk is continuous and the methodology and assumptions used for estimating the provision are reviewed regularly and adjusted accordingly.

- **Fair value of financial assets**

The fair value of financial instruments that are not traded in an active market is determined by using valuation techniques. HRDA uses its judgement in selecting different methods and makes assumptions that are mainly based on market conditions and other factors existing at each reporting date.

- **Impairment of held to maturity financial assets**

HRDA examines whether there are any indications of impairment of financial assets held to maturity, by evaluating the present value of expected future cash flows of the assets.

- **Retirement benefits**

The cost of the Defined Benefit Schemes is determined using actuarial valuations, which involve making assumptions about discount rates, expected rates of return on investments, future salary increases, mortality rates and future pension increases where necessary. HRDA makes these assumptions based on market expectations at the reporting date, using the best estimates for each parameter, covering the period during which the obligation is expected to be settled. Due to the long-term nature of the Schemes, these assumptions are subject to significant uncertainty.

- **Impairment of non-financial assets**

Impairment exists when the carrying value of an asset or cash generating unit exceeds its recoverable amount, which is the higher of its fair value less costs to sell and its value in use. The fair value less costs to sell calculation is based on available data from binding sales transactions in arm's length transactions of similar assets or observable market prices less incremental costs for disposing of the asset, while value in use is the present value of estimated future cash flows expected to arise from the continuing use of an asset and from its disposal at the end of its estimated useful life.

(e) Functional and presentation currency

The financial statements are presented in Euro (€) which is the functional and presentation currency of HRDA.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων, αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Αναγνώριση εισοδημάτων

Τα έσοδα της Αρχής αναγνωρίζονται ως εξής:

• Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Τα εισοδήματα της Αρχής που αφορούν στην επιβολή και είσπραξη του Τέλους Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, αναγνωρίζονται σύμφωνα με την ημερομηνία είσπραξης και όχι με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων, όπως αναφέρεται πιο κάτω:

- (α) Δεν γίνεται πρόνοια για τις εισφορές εργοδοτών για το μισθολόγιο του Δεκεμβρίου που είναι καταβλητέο μέχρι 31 Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου.
- (β) Δεν γίνεται πρόνοια για καθυστερημένες υποχρεώσεις εργοδοτών για καταβολή του Τέλους. Οι σχετικές εισπράξεις πιστώνονται τον χρόνο που πραγματοποιούνται.

• Έσοδα από Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα έσοδα από Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων.

• Άλλα έσοδα

Τα άλλα έσοδα αναγνωρίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων.

• Έσοδα χρηματοδότησης

Τα έσοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους που υπολογίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων ανάλογα με τα ποσά που καθίστανται εισπρακτέα.

Όφελήματα αφυπηρέτησης μόνιμου προσωπικού και προσωπικού που εργοδοτείται με σύμβαση

Η Αρχή λειτουργεί Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων καθορισμένου ωφελήματος για τους μόνιμους υπαλλήλους της και καταβάλλει φιλοδώρημα σε εργοδοτούμενους που απασχολούνται με σύμβαση κατά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία.

Το κόστος των ωφελημάτων χρεώνεται στην κατάσταση συνολικών εσόδων κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του προσωπικού και υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους διπλωματούχους αναλογιστές, με βάση τη μέθοδο προβολής πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method), σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΛΠ 19 "Παροχές σε Εργαζομένους". Αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται πλήρως στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων κατά το έτος που παρουσιάζονται. Αυτά τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται άμεσα στα συσσωρευθέντα πλεονάσματα της Αρχής και δεν επανακατηγοριοποιούνται στην κατάσταση συνολικών εσόδων σε μελλοντικές περιόδους. Η Αρχή αναγνωρίζει τις πιο κάτω αλλαγές στην παρούσα αξία υποχρέωσης, ως μέρος του κόστους προσωπικού στην κατάσταση συνολικών εσόδων:

- Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας
- Τόκοι επί των υποχρεώσεων των Σχεδίων

Φορολογία

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία για την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους υπολογίζονται με βάση το ποσό που αναμένεται ότι θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί από τις φορολογικές αρχές, χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που είχαν θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός παρουσιάζονται στην τιμή κόστους μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Στις προσθήκες περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται αποσβέσεις για ολόκληρο τον χρόνο ανεξάρτητα από την ημερομηνία αγοράς, ενώ για τις εκποιήσεις δεν υπολογίζονται αποσβέσεις για το σχετικό έτος.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

3. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES

The principal accounting policies adopted in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all periods presented in these financial statements unless otherwise stated.

Revenue recognition

HRDA's revenues are recognised on the following bases:

- **Human Resource Development Levy**

HRDA's revenue relating to the imposition and collection of the Human Resource Development Levy is recognised on a cash basis according to the date of collection and not on accruals basis and in accordance with the following:

- (a) Revenue is not accrued for employers' contribution on December payroll which is payable until 31 January of next year.
- (b) Revenue is not accrued for employers' contribution that is not paid when due. These contributions are recognised when received.

- **Revenue from European Union Funds**

Revenue from European Union Funds is recognised on an accruals basis.

- **Other income**

Other income is recognised on an accruals basis.

- **Finance income**

Finance income includes interest receivable which is calculated on an accrual basis according to the amounts that become receivable.

Retirement benefits for permanent staff and gratuities for employees employed under contract

HRDA operates a defined benefit Pension and Gratuities Scheme for its permanent employees and a Gratuities Scheme for its employees employed under contract.

The cost of these benefits is charged in the statement of comprehensive income over the period of the expected service lives of employees and is estimated annually by independent qualified actuaries based on the projected unit credit method and the provisions of IAS 19 "Employee Benefits". Actuarial gains or losses are fully recognised in the statement of comprehensive income during the year occurred. These actuarial gains or losses are directly recognised in HRDA's accumulated reserves and are permanently excluded from profit or loss. HRDA recognises the changes below in the present value of the obligation, as part of personnel cost in the statement of comprehensive income:

- Current service cost
- Interest cost on Schemes liabilities

Tax

Current tax liabilities and assets for the current and prior periods are measured at the amount expected to be paid to or recovered from taxation authorities, using the tax rates and laws that have been enacted, or substantively enacted, by the reporting date.

Property, plant and equipment

Property, plant and equipment is measured at cost, net of accumulated depreciation and/or accumulated impairment losses. Depreciation on additions to assets is calculated for a full year, irrespective of the date of their purchase. No depreciation is charged in the year of disposal of assets.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Οι ετήσιες επιβαρύνσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης, ώστε το κόστος να διαγράφεται κατά τη διάρκεια της υπολογιζόμενης ωφέλιμης ζωής των διαφόρων περιουσιακών στοιχείων.

Τα ποσοστά αποσβέσεων είναι τα εξής:

Κτήρια	3%
Εξοπλισμός Γραφείου, Έπιπλα και Σκεύη	15%
Εξοπλισμός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	20%
Μηχανοκίνητα Οχήματα	20%
Εργαστηριακός και Εκπαιδευτικός Εξοπλισμός	15%

Για τη γη, καθώς και για τα έργα τέχνης για τα οποία δεν μπορεί να προσδιορισθεί ωφέλιμη ζωή, δεν γίνεται πρόβλεψη για αποσβέσεις.

Οι μέθοδοι αποσβέσεων, ωφέλιμων χρήσεων και υπολειμματικών αξιών επανεξετάζονται στην ημερομηνία αναφοράς και γίνονται αναπροσαρμογές αναλόγως.

Όπου η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ποσό ανάκτησης, αυτή απομειώνεται αμέσως στο ποσό της ανάκτησης μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην αξία του περιουσιακού στοιχείου όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Αρχή μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου. Οι σημαντικές ανακαινίσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης ωφέλιμης χρήσης του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

Ένα στοιχείο των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού διαγράφεται κατά τη διάθεσή του ή όταν δεν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη συνεχή χρήση του στοιχείου ενεργητικού. Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει κατά την πώληση ή την απόσυρση ενός στοιχείου των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και τη λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού και αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ανήκουν στην Αρχή και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος, αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες χρεολύσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία.

Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές, κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων στο έτος που προκύπτουν.

Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη. Στις προσθήκες λογισμικών προγραμμάτων υπολογίζονται αποσβέσεις για ολόκληρο τον χρόνο ανεξάρτητα από την ημερομηνία αγοράς, ενώ για τις εκποιήσεις δεν υπολογίζονται αποσβέσεις για το σχετικό έτος.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

3. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Property, plant and equipment (continued)

Annual depreciation is calculated using the straight-line method, so as to allocate the cost to the assets less the estimated residual values over their estimated useful life.

The annual depreciation rates used are as follows:

Buildings	3%
Furniture and Fittings and Office Equipment	15%
Computer Equipment	20%
Motor Vehicles	20%
Laboratory and Educational Equipment	15%

No depreciation is provided on land and works of art for which their useful life cannot be determined.

Depreciation methods, useful lives and residual values are reassessed at the reporting date.

Where the carrying amount of an asset is greater than its estimated recoverable amount, the asset is written down immediately to its recoverable amount through the income statement.

Expenditure for repairs and maintenance of property, plant and equipment is charged to the income statement in the year in which it is incurred. The cost of major renovations and other subsequent expenditure are included in the carrying amount of the asset when it is probable that future economic benefits in excess of the originally assessed standard of performance of the existing asset will flow to HRDA. Major renovations are depreciated over the remaining useful life of the related asset.

An item of property, plant and equipment is derecognised on disposal or when no future economic benefits are expected to arise from the continued use of the asset. Any gain or loss arising on the disposal or retirement of an item of property, plant and equipment is determined as the difference between the sales proceeds and the carrying amount of the asset and is recognised in the income statement.

Computer software

Costs that are directly associated with identifiable and unique computer software programmes controlled by HRDA and that will probably generate economic benefits exceeding costs beyond one year are recognised as intangible assets. Subsequently computer software is carried at cost less any accumulated amortisation and any accumulated impairment losses.

Expenditure which enhances or extends the performance of computer software programmes beyond their original specifications is capitalised. Costs associated with maintenance of computer software programmes are charged to the income statement of the year in which they are incurred.

Computer software costs are amortised using the straight line method over their estimated useful lives, not exceeding a period of five years. On additions of computer software amortization is calculated for the full year irrespective of the date of purchase, while for disposals no depreciation is charged for the year of disposal.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως, όπως επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό για το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσης (παρούσα αξία χρηματορρών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της Διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία εκτός από υπεραξία που έχουν υποστεί απομείωση, επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης.

Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, από τη στιγμή που η Αρχή καθίσταται ένα μέρος εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες

Οι απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες αρχικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Κατάλληλες προβλέψεις για εκτιμώμενα μη ανακτήσιμα ποσά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι το περιουσιακό στοιχείο έχει απομειωθεί. Η αναγνωριζόμενη πρόβλεψη επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο που ίσχυε κατά την αρχική αναγνώριση.

Δάνεια που παραχωρήθηκαν

Τα δάνεια που δημιουργούνται από την Αρχή με την παροχή χρημάτων απευθείας στον δανειζόμενο ταξινομούνται ως δάνεια και παρουσιάζονται σε αποσβεσθείσα τιμή κτήσης. Αυτή η τιμή είναι η δίκαιη αξία των χρημάτων που δόθηκαν για να δημιουργήσουν τα δάνεια όπως προσδιορίζεται από τις τιμές της αγοράς την ημερομηνία που δημιουργείται το δάνειο. Όλα τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν παραχωρούνται τα χρήματα στον δανειζόμενο.

Γίνεται πρόβλεψη για απομείωση στην αξία του δανείου όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Αρχή δεν θα είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που της οφείλουν σύμφωνα με τους αρχικούς συμβατικούς όρους των δανείων. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων ταμειακών ροών συμπεριλαμβανομένων και των ανακτήσιμων ποσών από εγγυήσεις και εξασφαλίσεις προεξοφλημένα με το αρχικό επιτόκιο των δανείων.

Επενδύσεις

Η Αρχή ταξινομεί τις επενδύσεις της σε μετοχές και μολόγια στις ακόλουθες κατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση των επενδύσεων εξαρτάται από τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν οι επενδύσεις. Η Αρχή αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων κατά την αρχική αναγνώριση και επαναξιολογεί αυτό τον καθορισμό σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Αυτή η κατηγορία έχει δύο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία και αυτά που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση. Τα περιουσιακά στοιχεία στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αν είναι προς εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.
- Επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη
Επενδύσεις με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη τις οποίες η Αρχή έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη τους, εκτός από δημιουργούμενα δάνεια και εισπρακτέα, ταξινομούνται ως επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη. Αυτές οι επενδύσεις περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εκτός από αυτές που έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης που περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση
Επενδύσεις που αποκτούνται για απεριόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίες μπορεί να πωληθούν λόγω ανάγκης ρευστότητας ή αλλαγών στα επιτόκια, ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εκτός αν η Αρχή έχει τη δεδουλευμένη πρόθεση να κρατήσει τις επενδύσεις αυτές για λιγότερο από δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης ή εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για αύξηση του λειτουργικού κεφαλαίου που σε τέτοια περίπτωση περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

3. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Impairment of non-financial assets

Assets that have an indefinite useful life are not subject to amortization and are tested annually for impairment as well as whenever events or changes in circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable. Assets that are subject to depreciation are reviewed for impairment when there are indications that the carrying amount may not be recoverable. An impairment loss is recognised for the amount by which the asset's carrying amount exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the higher of an asset's fair value less costs to sell and value in use (present value of cash flows expected to be generated based on management's estimates of future economic and operating conditions). For the purposes of assessing impairment, assets are grouped at the lowest levels for which there are separately identifiable cash flows. Non-financial assets, other than goodwill, that have suffered impairment are reviewed for possible reversal of the impairment at each reporting date.

Financial instruments

Financial assets and financial liabilities are recognised on HRDA's statement of financial position when HRDA becomes a party to the contractual provisions of the financial instrument.

Trade receivable

Amounts receivable are initially measured at fair value and are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method. Appropriate allowances for estimated irrecoverable amounts are recognised in profit or loss when there is objective evidence that the asset is impaired. The allowance recognised is measured as the difference between the asset's carrying amount and the present value of estimated future cash flows discounted at the effective interest rate computed at initial recognition.

Loans granted

Loans originated by HRDA by providing money directly to the borrower are categorised as loans and are carried at amortised cost. This is defined as the fair value of the cash consideration given to originate those loans as it is determined by reference to market prices at origination date. All loans are recognised when cash is advanced to the borrower.

An allowance for loan impairment is established if there is objective evidence that HRDA will not be able to collect all amounts due according to the original contractual terms of loans. The amount of the provision is the difference between the carrying amount and the recoverable amount, which is the present value of expected cash flows including amounts recoverable from guarantees and collateral, discounted at the original effective interest rate of the loans.

Investments

HRDA classifies its investments in equity and debt securities in the following categories: financial assets at fair value through profit or loss, held to maturity investments and available for sale financial assets. The classification depends on the purpose for which the financial assets were acquired. HRDA determines the classification of financial assets at initial recognition and re-evaluates this determination at every reporting date.

- Financial assets at fair value through profit or loss
This category has two sub categories: financial assets held for trading and those designated at fair value through profit or loss at initial recognition. Assets in this category are classified as current assets if they are either held for trading or are expected to be realised within twelve months from the reporting date.
- Held-to-maturity investments
Investments with fixed or determinable payments and fixed maturity that HRDA has the positive intent and ability to hold to maturity, other than loan and receivables, are classified as held to maturity investments. Such investments are included in non current assets, except for those investments with maturities within twelve months from the balance sheet date which are classified as current assets.
- Available-for-sale financial assets
Investments intended to be held for an indefinite period of time which may be sold in response to needs for liquidity or changes in interest rates, are classified as available for sale; these are included in non current assets unless management has the expressed intention of holding the investment for less than twelve months from the date of the statement of financial position or unless they will need to be sold to raise operating capital, in which case they are included in current assets.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Επενδύσεις (συνέχεια)

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Αρχή δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τις επενδύσεις έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί και η Αρχή έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, παρουσιάζονται μετέπειτα σε δίκαιη αξία. Τα δάνεια και εισπρακτέα και οι επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη, παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Οι επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην ονομαστική τους αξία πλέον τη διαφορά υπέρ το άρτιο ή μείον την έκπτωση που δεν έχει αποσβεστεί. Οποιαδήποτε διαφορά υπέρ το άρτιο ή έκπτωση που προκύπτει από την αγορά τέτοιων επενδύσεων, αποσβένεται με σταθερή βάση στο διάστημα από την ημερομηνία απόκτησης μέχρι την ημερομηνία λήξης.

Πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές που προέρχονται από αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, περιλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην περίοδο που προκύπτουν. Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Όταν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση πωληθούν ή υποστούν απομείωση στην αξία, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στη δίκαιη αξία συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η δίκαιη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε μια ενεργό αγορά βασίζεται στη χρηματιστηριακή τιμή προσφοράς. Εάν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν είναι ενεργός, όπως επίσης και για μη εισηγμένες μετοχές, η Αρχή προσδιορίζει τη δίκαιη αξία χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, αναφορά σε παρόμοιους τίτλους και μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών κάνοντας μέγιστη χρήση δεδομένων της αγοράς και ελάχιστη χρήση εσωτερικών δεδομένων της Αρχής. Οι μετοχές των οποίων η δίκαιη αξία δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, αναγνωρίζονται σε κόστος μείον οποιαδήποτε απομείωση στην αξία.

Η Αρχή αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς κατά πόσον υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση στην αξία.

Στην περίπτωση τίτλων που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμοι προς πώληση, μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στη δίκαιη αξία της μετοχής κάτω από το κόστος της, λαμβάνεται υπόψη ως ένδειξη πιθανής απομείωσης στην αξία. Αν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, η συσσωρευμένη ζημιά η οποία προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της παρούσας δίκαιης αξίας μείον ζημιές απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για μετοχικούς τίτλους, δεν αντιστρέφονται μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που παρουσιάζονται σε αναπόσβεστο κόστος, γίνεται αξιολόγηση κατά πόσον υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσής τους, είτε για το κάθε στοιχείο ξεχωριστά, είτε για ομάδες στοιχείων συλλογικά. Αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης, το ποσό της ζημιάς υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των υπολογιζόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (μη περιλαμβανομένων μελλοντικών αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί). Η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά και καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, οι οποίες είναι εύκολα μετατρέψιμες σε ένα γνωστό ποσό μετρητών και υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

Υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες

Οι υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

3. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Financial instruments (continued)

Investments (continued)

Regular way purchases and sales of investments are recognised on trade date which is the date on which HRDA commits to purchase or sell the asset. Investments are initially recognised at fair value plus transaction costs for all financial assets not carried at fair value through profit or loss. Investments are derecognised when the right to receive cash flows from the investments has expired or has been transferred and HRDA has transferred substantially all risks and rewards of ownership. Available for sale financial assets and financial assets at fair value through profit or loss are subsequently carried at fair value. Loans and receivables and held to maturity investments are carried at amortised cost using the effective interest method.

Held-to-maturity investments are recognised in the statement of financial position at their nominal value plus any premium or minus any discount that has not been amortised. Any premium or discount arising from the acquisition of such investments is amortised on a fixed basis for the period from the date of acquisition to maturity.

Realised and unrealised gains and losses arising from changes in the fair value of financial assets at fair value through profit or loss are included in the income statement in the period in which they arise. Unrealised gains and losses arising from changes in the fair value of available for sale financial assets are recognised in reserves. When available for sale financial assets are sold or impaired, the accumulated fair value adjustments are included in the income statement.

The fair values of quoted investments are based on current bid prices. If the market for a financial asset is not active (and for unlisted securities), HRDA establishes fair value by using valuation techniques. These techniques include the use of recent arm's length transactions, reference to other instruments that are substantially the same and discounted cash flow methods, making maximum use of market inputs and relying as little as possible on HRDA's specific inputs. Equity investments for which fair values cannot be measured reliably are recognised at cost less impairment.

HRDA assesses at each balance sheet date whether there is objective evidence that a financial asset or a group of financial assets is impaired.

In the case of equity securities classified as available-for-sale, a significant or prolonged decline in the fair value of the security below its cost is considered as an indicator that the securities may be impaired. If any such indication exists for available for sale financial assets, the cumulative loss which is measured as the difference between the acquisition cost and the current fair value, less any impairment loss on that financial asset previously recognised in profit or loss, is removed from reserves and recognised in the income statement. Impairment losses recognised in the income statement on equity instruments are not reversed through the income statement.

For financial assets carried at amortised cost, HRDA assesses whether objective evidence of impairment exists individually for financial assets that are individually significant, or collectively for financial assets that are not individually significant. If there is objective evidence that an impairment loss has been incurred, the amount of the loss is measured as the difference between the asset's carrying amount and the present value of estimated future cash flows (excluding future expected credit losses that have not yet been incurred). The present value of the estimated future cash flows is discounted at the financial asset's original effective interest rate.

Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents comprise cash on hand and demand deposits and other short term highly liquid investments that are readily convertible to a known amount of cash and are subject to an insignificant risk of changes in value.

Amounts payable

Amounts payable are initially measured at fair value and are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Επιμέτρηση σε εύλογη αξία

Εύλογη αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να πωληθεί ή μια υποχρέωση να διακανονιστεί μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς, στο πλαίσιο μιας συναλλαγής που διεξάγεται σε καθαρά εμπορική βάση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

Η Αρχή επιμετρά την εύλογη αξία ενός στοιχείου χρησιμοποιώντας τις χρηματιστηριακές τιμές σε μια ενεργό αγορά για εκείνο το στοιχείο, αν είναι διαθέσιμες. Μια αγορά θεωρείται ενεργός αν χρηματιστηριακές τιμές είναι κανονικά διαθέσιμες και αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές σε καθαρά εμπορική βάση.

Αν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργός, η Αρχή καθορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας μια μέθοδο αποτίμησης. Αυτές οι μέθοδοι μπορεί να βασίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Ωστόσο, συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται με βάση μεθόδους που χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα σημαντικά δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα. Οι μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα απαιτούν περισσότερη κρίση από πλευράς της Αρχής για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας, σε σχέση με αυτή που απαιτείται για μεθόδους που στηρίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, χρησιμοποίηση μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν και άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά, καθώς και παραδοχές για την καμπύλη απόδοσης επιτοκίων, τις μεταβλητότητες και τον ρυθμό μη πληρωμής οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσω με τη μέθοδο σύγκρισης με άλλα παρόμοια μέσα, η Αρχή λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και τη διαβάθμιση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για τα οποία η εύλογη αξία επιμετρείται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται στην ιεραρχία εύλογης αξίας ως ακολούθως:

- Στην κατηγορία Επίπεδο 1, περιλαμβάνονται επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές.
- Στην κατηγορία Επίπεδο 2, περιλαμβάνονται επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση άλλα μοντέλα κατά τα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.
- Στην κατηγορία Επίπεδο 3, περιλαμβάνονται επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα κατά τα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει επενδύσεις σε μη εισηγμένες μετοχές.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Αρχή έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από προηγούμενα γεγονότα, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης και το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όταν η Αρχή αναμένει η πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα με βάση ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνο όταν η αποπληρωμή είναι σχεδόν βεβαία.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν ποσά τα οποία είναι πληρωτέα πέραν των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

3. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Financial instruments (continued)

Fair value measurement

Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date.

HRDA measures the fair value of a financial instrument using quoted prices in an actively traded market for that asset, if available. A market is considered to be active when quoted prices are regularly available and they represent real and frequent transactions on a strictly commercial basis.

If the market for the financial instrument is not active, a valuation technique is used to measure fair value. These techniques could only use observable market data. However, certain financial instruments are valued on the basis of valuation techniques that feature one or more significant inputs that are not observable. Valuation techniques that rely on non-observable inputs require a higher level of management judgement to calculate a fair value than those based wholly on observable inputs.

Valuation techniques used to calculate fair values includes comparisons with similar financial instruments for which market observable prices exist, discounted cash flow analysis and other valuation techniques commonly used by market participants. Valuation techniques incorporate assumptions that other market participants would use in their valuations, including assumptions about interest rate yield curves, volatilities and default rates. When valuing instruments by reference to comparable instruments, HRDA takes into account the maturity, structure and rating of the instrument with which the position held is being compared.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorised within the fair value hierarchy as follows:

- Level 1 includes investments measured at fair value based on quoted (unadjusted) market prices in active markets.
- Level 2 includes investments measured at fair value based on other valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable.
- Level 3 includes investments measured at fair value based on valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable. This category includes non-quoted equity shares.

Provisions

Provisions are recognised when HRDA has a present, legal or constructive obligation as a result of past events, it is probable that an outflow of resources will be required to settle the obligation, and a reliable estimate of the amount can be made. Where HRDA expects a provision to be reimbursed, for example under an insurance contract, the reimbursement is recognised as a separate asset only when the reimbursement is virtually certain.

Non-current liabilities

Non-current liabilities represent amounts that are due in more than twelve months from the reporting date.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνέχεια)

Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου χρειάζεται, τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

4. ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ

Διάφορα έσοδα

Αποκοπές εργοδοτούμενων που απασχολούνται με σύμβαση για σκοπούς καταβολής φιλοδωρήματος (Σημ.23)

Χρεόλυσση έκπτωσης επενδύσεων

Πλεόνασμα από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

2016 €	2015 €
11.915	62.012
-	915
-	96
-	50
<u>11.915</u>	<u>63.073</u>

5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Προγράμματα Αρχικής Κατάρτισης

Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης

Ενίσχυση των Υποδομών Κατάρτισης

Αξιολόγηση και Πιστοποίηση των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης

Σχέδια Συγχρηματοδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων και την Αρχή

Έρευνες και Μελέτες

2016 €	2015 €
4.999.977	3.588.952
9.848.032	8.822.831
37.770	155.458
35.973	70.170
7.517.545	6.594.704
<u>26.216</u>	<u>2.856</u>
<u>22.465.513</u>	<u>19.234.971</u>

Από τις δαπάνες ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού που έχουν καταβληθεί στο πλαίσιο των Συγχρηματοδοτούμενων Σχεδίων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων και την Αρχή, έχει ανακτηθεί ποσό ύψους €6.774.794 κατά τη διάρκεια του έτους (€6.182.664 κατά το 2015).

6. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Μισθοί

Έκτακτες υπηρεσίες

Διάφορα επιδόματα και υπερωρίες

Εισφορές στα διάφορα Ταμεία και Σχέδια

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης μόνιμων υπαλλήλων (Σημ. 22)

Επιβάρυνση για καταβολή φιλοδωρήματος σε εργοδοτούμενους που απασχολούνται με σύμβαση (Σημ.23)

2016 €	2015 €
3.084.207	3.143.658
283.225	298.138
11.244	5.947
927.135	1.034.047
1.024.748	938.865
15.621	-
<u>5.346.180</u>	<u>5.420.655</u>

Ο συνολικός αριθμός εργοδοτούμενων στην Αρχή στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν 84 (86 στις 31 Δεκεμβρίου 2015).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

3. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Comparatives

Where necessary, comparative figures have been adjusted to conform to changes in the presentation in the current year.

4. OTHER INCOME

	2016 €	2015 €
Sundry income	11.915	62.012
Deductions from employees employed under contract for gratuity benefits purposes (Note 23)	-	915
Amortisation of investments	-	96
Surplus from disposal of assets	-	50
	<u>11.915</u>	<u>63.073</u>

5. HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT COSTS

	2016 €	2015 €
Initial Training Programmes	4.999.977	3.588.952
Continuing Training Programmes	9.848.032	8.822.831
Training Infrastructure Support	37.770	155.458
Assessment and Certification of Training Providers	35.973	70.170
Schemes Co-funded by the European Social Fund, Youth Employment Initiative and HRDA	7.517.545	6.594.704
Research and Studies	26.216	2.856
	<u>22.465.513</u>	<u>19.234.971</u>

In relation to the subsidies paid for the schemes that are co-funded by the European Social Fund, the Youth Employment Initiative and HRDA, an amount of €6.774.794 has been recovered during the year (€6.182.664 during 2015).

6. PERSONNEL COST

	2016 €	2015 €
Salaries	3.084.207	3.143.658
Temporary staff services	283.225	298.138
Various allowances and overtime	11.244	5.947
Contributions to various Funds and Schemes	927.135	1.034.047
Retirement benefit charge for permanent employees (Note 22)	1.024.748	938.865
Gratuity benefit charge for employees under contract (Note 23)	15.621	-
	<u>5.346.180</u>	<u>5.420.655</u>

The total number of HRDA's employees on 31 December 2016 was 84 (86 at 31 December 2015).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

7. ΑΜΟΙΒΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αμοιβή Διοικητικού Συμβουλίου

2016 €	2015 €
11.597	8.524

Στον Πρόεδρο και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καταβάλλεται αμοιβή σύμφωνα με τη νομοθεσία. Το ύψος της καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

8. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2016 €	2015 €
753	1.601

Το πιο πάνω ποσό αφορά στη συμμετοχή της Αρχής στο 4th Transnational Meeting στο πλαίσιο του ERASMUS και ECVET.

9. ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Ταχυδρομικά τέλη
Τηλέφωνα
Φωτισμός, θέρμανση και καύσιμα
Καθαριότητα γραφείου
Ενοίκια και Κοινόχρηστα
Τέλη και τέλη Υδατοπρομήθειας
Εφημερίδες και περιοδικά
Εκδόσεις και δημοσιεύσεις
Γραφική ύλη
Υλικά ηλεκτρονικού υπολογιστή
Μικροεξοπλισμός γραφείου
Βιβλιοθήκη
Ασφάλεια Γραφείων
Άλλα

2016 €	2015 €
2.014	3.133
23.722	26.212
80.800	91.005
68.209	69.330
12.840	13.360
12.359	16.361
2.024	2.023
16.476	6.640
13.267	11.405
23.481	28.942
448	408
4.063	3.395
16.324	16.217
1.359	24.211
<u>277.386</u>	<u>292.642</u>

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

7. BOARD OF DIRECTORS REMUNERATION

Board of Directors' remuneration

2016 €	2015 €
11.597	8.524

Remuneration is paid to the Chairperson and Members of the Board, in accordance to legislation. The amount of remuneration is determined by the Council of Ministers.

8. COOPERATION WITH INTERNATIONAL ORGANISATIONS

Participation in European Union Programs

2016 €	2015 €
753	1.601

The above amount relates to the participation of HRDA at the 4th Transnational Meeting in the content of ERASMUS and ECVET.

9. OFFICE EXPENSES

Postage
Telephone
Lighting, heating and fuel
Cleaning expenses
Rents and charges
Waterboard and other fees
Newspapers and magazines
Publications
Stationery
Computer supplies
Office minor equipment
Library
Office security
Other

2016 €	2015 €
2.014	3.133
23.722	26.212
80.800	91.005
68.209	69.330
12.840	13.360
12.359	16.361
2.024	2.023
16.476	6.640
13.267	11.405
23.481	28.942
448	408
4.063	3.395
16.324	16.217
1.359	24.211
<u>277.386</u>	<u>292.642</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

10. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ

	2016 €	2015 €
Προμήθεια για είσπραξη του Τέλους Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	165.735	165.735
Αμοιβή συμβούλων και δικαιώματα για προσφερόμενες υπηρεσίες	66.042	49.375
Τέλη και έξοδα μηχανογράφησης	2.886	2.801
Δημοσιότητα	26.951	19.426
Ασφάλιστρα	35.162	33.204
Διεθνής συνεργασία και υπηρεσιακές επισκέψεις στο εξωτερικό	16.070	7.322
Εκπαίδευση προσωπικού	28.760	16.766
Στολές Βοηθών Γραφείου	843	849
Συνδρομές σε οργανισμούς του εξωτερικού	566	565
Φιλοξενία	9.934	13.477
Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	1.338	-
Αγορά υπηρεσιών	110.235	122.320
Απόσβεση διαφοράς τιμής αγοράς ομολόγων υπέρ το άρτιο	46.578	2.518
Άλλα	14.081	2.304
	<u>525.181</u>	<u>436.662</u>

11. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

	2016 €	2015 €
Συντήρηση κτηρίων	33.612	59.326
Επιδιορθώσεις και συντήρηση εξοπλισμού γραφείων, επίπλων και σκευών	10.228	17.646
Επιδιορθώσεις και συντήρηση εξοπλισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή	3.857	1.786
Συντήρηση προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή	72.126	82.037
Συντήρηση και λειτουργία μηχανοκίνητων οχημάτων	2.135	2.972
Συντήρηση κήπων	6.043	5.633
	<u>128.001</u>	<u>169.400</u>

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

10. SUNDRY EXPENSES

	2016	2015
	€	€
Commission for the collection of Human Resource Development Levy	165.735	165.735
Consulting and other services provided	66.042	49.375
Office automation	2.886	2.801
Publicity	26.951	19.426
Insurance	35.162	33.204
International cooperation and official visits abroad	16.070	7.322
Staff training	28.760	16.766
Office Assistants uniforms	843	849
Subscriptions to organisations abroad	566	565
Hospitality	9.934	13.477
Conferences, seminars and other events	1.338	-
Purchase of services	110.235	122.320
Bonds premium amortisation	46.578	2.518
Other	14.081	2.304
	<u>525.181</u>	<u>436.662</u>

11. INSTALLATIONS, REPAIRS, MAINTENANCE AND OPERATION

	2016	2015
	€	€
Buildings maintenance	33.612	59.326
Repair and maintenance of office equipment, furniture and fittings	10.228	17.646
Repair and maintenance of computer equipment	3.857	1.786
Computer software maintenance	72.126	82.037
Maintenance and running costs of motor vehicles	2.135	2.972
Garden maintenance	6.043	5.633
	<u>128.001</u>	<u>169.400</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

12. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	Γη	Κτήρια	Εξοπλισμός Γραφείου, Έπιπλα και Σκεύη	Εξοπλισμός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή	Μηχανοκίνητα Οχήματα	Εκπαιδευτικός και Εργαστηριακός Εξοπλισμός	Έργα Τέχνης	Σύνολο
	€	€	€	€	€	€	€	€
ΚΟΣΤΟΣ								
1 Ιανουαρίου 2015	654.394	5.259.759	555.564	371.668	59.850	91.516	16.955	7.009.706
Προσθήκες	-	417	10.271	23.158	-	-	-	33.846
Εκποιήσεις/ Διαγραφές	-	-	(11.006)	(569)	-	-	-	(11.575)
31 Δεκεμβρίου 2015	654.394	5.260.176	554.829	394.257	59.850	91.516	16.955	7.031.977
1 Ιανουαρίου 2016	654.394	5.260.176	554.829	394.257	59.850	91.516	16.955	7.031.977
Προσθήκες	-	654	25.965	106.952	-	-	-	133.571
Εκποιήσεις/ Διαγραφές	-	-	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2016	654.394	5.260.830	580.794	501.209	59.850	91.516	16.955	7.165.548
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ								
1 Ιανουαρίου 2015	-	2.617.735	540.508	309.989	59.850	91.516	-	3.619.598
Επιβάρυνση έτους	-	157.582	7.673	33.585	-	-	-	198.840
Εκποιήσεις/ Διαγραφές	-	-	(10.905)	(569)	-	-	-	(11.474)
31 Δεκεμβρίου 2015	-	2.775.317	537.276	343.005	59.850	91.516	-	3.806.964
1 Ιανουαρίου 2016	-	2.775.317	537.276	343.005	59.850	91.516	-	3.806.964
Επιβάρυνση έτους	-	157.602	9.717	52.804	-	-	-	220.123
Εκποιήσεις/ Διαγραφές	-	-	-	-	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2016	-	2.932.919	546.993	395.809	59.850	91.516	-	4.027.087
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ								
31 Δεκεμβρίου 2016	654.394	2.327.911	33.801	105.400	-	-	16.955	3.138.461
31 Δεκεμβρίου 2015	654.394	2.484.859	17.553	51.252	-	-	16.955	3.225.013

Η γη και τα κτήρια αποτελούν ελεύθερα ιδιοκτησία της Αρχής και χρησιμοποιούνται για τη στέγαση των εργασιών της.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

12. PROPERTY, PLANT AND EQUIPMENT

	Land	Buildings	Furniture and Fittings and Office Equip-ment	Computer equipment	Motor Vehicles	Laboratory and Educational equipment	Art work	Total
	€	€	€	€	€	€	€	€
COST								
1 January 2015	654.394	5.259.759	555.564	371.668	59.850	91.516	16.955	7.009.706
Additions	-	417	10.271	23.158	-	-	-	33.846
Disposals/ Write-offs	-	-	(11.006)	(569)	-	-	-	(11.575)
31 December 2015	654.394	5.260.176	554.829	394.257	59.850	91.516	16.955	7.031.977
1 January 2016	654.394	5.260.176	554.829	394.257	59.850	91.516	16.955	7.031.977
Additions	-	654	25.965	106.952	-	-	-	133.571
Disposals/ Write-offs	-	-	-	-	-	-	-	-
31 December 2016	654.394	5.260.830	580.794	501.209	59.850	91.516	16.955	7.165.548
DEPRECIATION CHARGE								
1 January 2015	-	2.617.735	540.508	309.989	59.850	91.516	-	3.619.598
Charge for the year	-	157.582	7.673	33.585	-	-	-	198.840
Disposals/Write-offs	-	-	(10.905)	(569)	-	-	-	(11.474)
31 December 2015	-	2.775.317	537.276	343.005	59.850	91.516	-	3.806.964
1 January 2016	-	2.775.317	537.276	343.005	59.850	91.516	-	3.806.964
Charge for the year	-	157.602	9.717	52.804	-	-	-	220.123
Disposals/Write-offs	-	-	-	-	-	-	-	-
31 December 2016	-	2.932.919	546.993	395.809	59.850	91.516	-	4.027.087
CARRYING AMOUNTS								
31 December 2016	654.394	2.327.911	33.801	105.400	-	-	16.955	3.138.461
31 December 2015	654.394	2.484.859	17.553	51.252	-	-	16.955	3.225.013

The land and buildings are freehold property of HRDA and are used for the housing of its operations.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

13. ΑΨΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Προγράμματα Ηλεκτρονικού Υπολογιστή
	€
ΚΟΣΤΟΣ	
1 Ιανουαρίου 2015	1.991.964
Προσθήκες	2.380
Εκποιήσεις/Διαγραφές	-
31 Δεκεμβρίου 2015	1.994.344
1 Ιανουαρίου 2016	1.994.344
Προσθήκες	54.685
Εκποιήσεις/Διαγραφές	-
31 Δεκεμβρίου 2016	2.049.029
ΧΡΕΟΛΥΣΕΙΣ	
1 Ιανουαρίου 2015	1.725.848
Επιβάρυνση έτους	139.999
Εκποιήσεις/Διαγραφές	-
31 Δεκεμβρίου 2015	1.865.847
1 Ιανουαρίου 2016	1.865.847
Επιβάρυνση έτους	103.933
Εκποιήσεις/Διαγραφές	-
31 Δεκεμβρίου 2016	1.969.780
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ	
31 Δεκεμβρίου 2016	79.249
31 Δεκεμβρίου 2015	128.497

14. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2016 €	2015 €
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.037.588	1.229.993
Μείωση στη δίκαιη αξία των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ	(8.518)	(72.405)
Μείωση στη δίκαιη αξία των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου 2 της Ελληνικής Τράπεζας Δ.Ε. Λτδ	(180.000)	(120.000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	849.070	1.037.588

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών, στη "ροή μετρητών από εργασίες", ως μέρος των αλλαγών στο κεφάλαιο κίνησης.

Αλλαγές στις δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων του έτους. Κατά το 2016, η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Αρχής που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσίασε μείωση €188.518 (€192.405 για το 2015).

Μέσα στον Ιανουάριο 2017, στη βάση σχετικού Σχεδίου Διακανονισμού μεταξύ της Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ, της Bank of Cyprus Holdings Plc και των κατόχων μετοχών της Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ, οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ που κατείχε η Αρχή κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, αντικαταστάθηκαν από Παραστατικά Δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν νέες μετοχές της Bank of Cyprus Holdings Plc.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

13. INTANGIBLE ASSETS

	Computer Software
	€
COST	
1 January 2015	1.991.964
Additions	2.380
Disposals/Write-offs	-
31 December 2015	<u>1.994.344</u>
1 January 2016	1.994.344
Additions	54.685
Disposals/Write-offs	-
31 December 2016	<u>2.049.029</u>
AMORTISATION	
1 January 2015	1.725.848
Charge of the year	139.999
Disposals/Write-offs	-
31 December 2015	<u>1.865.847</u>
1 January 2016	1.865.847
Charge for the year	103.933
Disposals/Write-offs	-
31 December 2016	<u>1.969.780</u>
CARRYING AMOUNTS	
31 December 2016	<u>79.249</u>
31 December 2015	<u>128.497</u>

14. INVESTMENTS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT AND LOSS

	2016 €	2015 €
Balance 1 January	1.037.588	1.229.993
Reduction in the fair value of Bank of Cyprus P.C. Ltd shares	(8.518)	(72.405)
Reduction in the fair value of Convertible Capital Securities 2 of Hellenic Bank P.C. Ltd	(180.000)	(120.000)
Balance 31 December	<u>849.070</u>	<u>1.037.588</u>

Investments at fair value through profit and loss are presented in the statement of cash flows, in "cash flows from operations", as part of working capital changes.

Changes in the fair value of investments at fair value through profit and loss are recognised in the statement of comprehensive income. During 2016, a reduction of €188.518 occurred in the fair value of HRDA's investments at fair value through profit and loss (2015: €192.405).

In January 2017, based on the Scheme of Arrangement between Bank of Cyprus P.C. Ltd, Bank of Cyprus Holdings Plc and the shareholders of Bank of Cyprus P.C. Ltd, the shares of Bank of Cyprus P.C. Ltd that were held by HRDA on 31 December 2016, were replaced with Depository Interests representing Bank of Cyprus Holding Plc's shares.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

15. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τόκοι από Κρατικά Ονομαστικά Χρεόγραφα Αναπτύξεως	-	740
Τόκοι από Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας	671.513	52.257
Τόκοι από καταθέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών	1	1
Τόκοι από Γραμμάτια του Δημοσίου	-	608.078
Τόκοι από εμπρόθεσμες καταθέσεις	517.745	367.180
Τόκοι από τρεχούμενους λογαριασμούς και λογαριασμούς προειδοποίησης	5.950	8.819
Τόκοι από εκπαιδευτικά δάνεια σε υπαλλήλους	187	181
Τόκοι από στεγαστικά δάνεια σε υπαλλήλους	57	245

Τραπεζικά έξοδα

2016	2015
€	€
-	740
671.513	52.257
1	1
-	608.078
517.745	367.180
5.950	8.819
187	181
57	245
<u>1.195.453</u>	<u>1.037.501</u>
<u>[1.673]</u>	<u>[532]</u>
<u>1.193.780</u>	<u>1.036.969</u>

16. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Αμυντική εισφορά τρέχοντος έτους
Χρέωση έτους

2016	2015
€	€
<u>358.220</u>	<u>309.858</u>
<u>358.220</u>	<u>309.858</u>

Με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 8(13) του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου [Ν.118(Ι)/2012], όπως έχει τροποποιηθεί, το ετήσιο πλεόνασμα της Αρχής δεν φορολογείται.

Με βάση τις πρόνοιες του περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικού) Νόμου του 2013 [Ν.29(Ι)/2013], η Αρχή κατέβαλε Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα ύψους 30% επί των τόκων που έλαβε κατά τη διάρκεια του έτους.

17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΡΑΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	7.914.942	21.689.346
Αποπληρωμή Κρατικών Ονομαστικών Χρεογράφων Αναπτύξεως 2015	-	(1.500.000)
Αγορά Γραμματίων του Δημοσίου	-	5.566.777
Αποπληρωμή Γραμματίων του Δημοσίου	-	(25.756.219)
Αγορά 4,25% Ομολόγου Κυπριακής Δημοκρατίας 2025	5.239.247	7.917.460
Αγορά 3,25% Ομολόγου Κυπριακής Δημοκρατίας 2023	3.004.096	-
Αγορά 3,75% Ομολόγου Κυπριακής Δημοκρατίας 2023	5.199.377	-
Απόσβεση διαφοράς τιμής αγοράς Ομολόγων υπέρ το άρτιο	(46.578)	(2.518)
Χρεόλυση έκπτωσης επενδύσεων	-	96
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u>21.311.084</u>	<u>7.914.942</u>

2016	2015
€	€
7.914.942	21.689.346
-	(1.500.000)
-	5.566.777
-	(25.756.219)
5.239.247	7.917.460
3.004.096	-
5.199.377	-
(46.578)	(2.518)
-	96
<u>21.311.084</u>	<u>7.914.942</u>

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

4,25% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2025(*)	13.114.548	7.914.942
3,25% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2023(*)	3.003.538	-
3,75% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2023(*)	5.192.998	-
	<u>21.311.084</u>	<u>7.914.942</u>

2016	2015
€	€
13.114.548	7.914.942
3.003.538	-
5.192.998	-
<u>21.311.084</u>	<u>7.914.942</u>

(*) Το ποσό τιμής υπέρ το άρτιο το οποίο δεν έχει αποσβεστεί στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε €552.084 (€155.942 στις 31 Δεκεμβρίου 2015).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

15. NET FINANCE INCOME

Interest from Government Registered Development Stock
Interest from Government Bonds
Interest from deposits held with the Ministry of Finance
Interest from Treasury Bills
Interest from fixed term deposits
Interest from current and notice accounts
Interest from educational loans to employees
Interest from housing loans to employees

Bank charges

2016	2015
€	€
-	740
671.513	52.257
1	1
-	608.078
517.745	367.180
5.950	8.819
187	181
57	245
<u>1.195.453</u>	<u>1.037.501</u>
<u>(1.673)</u>	<u>(532)</u>
<u>1.193.780</u>	<u>1.036.969</u>

16. TAX

Defense contribution - current year
Charge for the year

2016	2015
€	€
<u>358.220</u>	<u>309.858</u>
<u>358.220</u>	<u>309.858</u>

Under the provisions of Article 8(13) of the Income Tax Law [N.118(I)/2012], as amended, the annual surplus of HRDA is not subject to tax.

Under the provisions of the Special Defense Contribution (Amendment) Law of 2013 [N.29(I)/2013], HRDA paid Special Defense Contribution of 30% on interest received.

17. HELD-TO-MATURITY INVESTMENTS

Balance 1 January
Repayment of Government Registered Development Stock 2015
Purchase of Treasury Bills
Repayment of Treasury Bills
Purchase of 4,25% Government Bonds 2025
Purchase of 3,25% Government Bonds 2023
Purchase of 3,75% Government Bonds 2023
Bonds premium amortisation
Amortisation
Balance 31 December

2016	2015
€	€
7.914.942	21.689.346
-	(1.500.000)
-	5.566.777
-	(25.756.219)
5.239.247	7.917.460
3.004.096	-
5.199.377	-
(46.578)	(2.518)
-	96
<u>21.311.084</u>	<u>7.914.942</u>

Non-current assets

4,25% Government Bonds 2025(*)
3,25% Government Bonds 2023(*)
3,75% Government Bonds 2023(*)

2016	2015
€	€
13.114.548	7.914.942
3.003.538	-
5.192.998	-
<u>21.311.084</u>	<u>7.914.942</u>

(*) The unamortised amount of premium at 31 December 2016 amounts to €552.084 (€155.942 at 31 December 2015).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΡΑΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ (συνέχεια)

Το 3,25% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2023 είναι εισηγμένο στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, ενώ το 4,25% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2025 και το 3,75% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2023 είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου. Το συνολικό ποσό της δίκαιης αξίας των επενδύσεων που κρατούνται μέχρι τη λήξη και που αντιπροσωπεύεται από τις τιμές στα εν λόγω χρηματιστήρια στις 31 Δεκεμβρίου 2016, είναι κατά 1,6% περίπου ψηλότερη από τη λογιστική αξία που εμφανίζεται πιο πάνω.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων που κρατούνται μέχρι τη λήξη αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Αρχή δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Το κόστος της αγοράς περιλαμβάνει και το κόστος συναλλαγής. Οι επενδύσεις παρουσιάζονται μετέπειτα στην αποσβεσθείσα τιμή κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης.

Οι επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης ή εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για άντληση λειτουργικού κεφαλαίου.

18. ΑΛΛΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΠΟΣΑ

Δάνεια εισπρακτέα:

Προκαταβολές σε υπαλλήλους της Αρχής για αγορά οχήματος
Εκπαιδευτικά δάνεια σε υπαλλήλους της Αρχής
Στεγαστικά δάνεια σε υπαλλήλους της Αρχής

Μείον κυκλοφορούν μέρος
Μη κυκλοφορούν μέρος

Τα δάνεια είναι αποπληρωτέα ως ακολούθως:

Εντός ενός έτους
Μεταξύ δύο και πέντε ετών
Πέραν των πέντε ετών

	2016 €	2015 €
22.793	22.793	51.763
393.932	393.932	368.298
-	-	3.675
416.725	416.725	423.736
(87.535)	(87.535)	(101.456)
329.190	329.190	322.280
	87.535	101.456
	215.744	231.183
	113.446	91.097
	416.725	423.736

Προκαταβολές σε υπαλλήλους της Αρχής για αγορά οχήματος

Η προκαταβολή σε υπαλλήλους της Αρχής για αγορά οχήματος παραχωρείται με βάση καθορισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις σε κατηγορίες μόνιμου και ωρομίσθιου προσωπικού που εγκρίνονται κατ' αξίαν από το Υπουργείο Οικονομικών, υπό τη μορφή δανείου επταετούς διάρκειας με τόκο 3% και σύμφωνα με τους περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 1977 έως 2009. Κατά τη διάρκεια του 2016 και 2015, δεν παραχωρήθηκαν νέες προκαταβολές.

Εκπαιδευτικά δάνεια

Τα εκπαιδευτικά δάνεια παραχωρούνται σύμφωνα με τους περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Εκπαιδευτικά Δάνεια στους Υπαλλήλους και τα Τέκνα τους) Κανονισμούς του 1990. Κατά τη διάρκεια του 2016 και 2015, τα εκπαιδευτικά δάνεια επιβαρύνθηκαν με επιτόκιο 0,05%.

Στεγαστικά δάνεια

Τα στεγαστικά δάνεια παραχωρούνται σύμφωνα με τους περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Στεγαστικά Δάνεια στους Υπαλλήλους) Κανονισμούς του 1987 έως 1998. Κατά τη διάρκεια του 2016 και 2015, τα στεγαστικά δάνεια επιβαρύνθηκαν με τα ακόλουθα επιτόκια:

Περίοδος	2016 Επιτόκιο	Περίοδος	2015 Επιτόκιο
1/1/2016-15/3/2016	3,55%	1/1/2015-31/12/2015	3,55%
16/3/2016-31/12/2016	3,50%		

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, δεν υπήρχαν στεγαστικά δάνεια σε εκκρεμότητα (€3.675 κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

17. HELD-TO-MATURITY INVESTMENTS (continued)

The 3,25% Government Bond 2023 is listed on the Cyprus Stock Exchange, while the 4,25% Government Bond 2025 and the 3,75% Government Bond 2023 are listed on the London Stock Exchange. The total amount of the fair value of investments held to maturity, which is represented by the value in the above mentioned stock exchanges on 31 December 2016, is about 1,6% higher than the carrying amount of these investments shown above.

Purchase and sales of held to maturity investments are recognised on the trade date, which is the date that HRDA commits to purchase or sell the asset. The cost of the purchase includes transactions costs. The investments are subsequently carried at amortised cost using the effective yield method.

Investments held-to-maturity are classified as non current assets, unless they mature within twelve months from the reporting date or unless they will need to be sold to raise operating capital.

18. OTHER RECEIVABLES

Loans receivable:

Advances to HRDA's employees for car purchase
Educational loans to employees
Housing loans to employees

Less current portion
Non-current portion

The loans are repayable as follows:

Within one year
Between two and five years
After five years

	2016 €	2015 €
Advances to HRDA's employees for car purchase	22.793	51.763
Educational loans to employees	393.932	368.298
Housing loans to employees	-	3.675
	<u>416.725</u>	<u>423.736</u>
Less current portion	<u>(87.535)</u>	<u>(101.456)</u>
Non-current portion	<u>329.190</u>	<u>322.280</u>
	<u>87.535</u>	<u>101.456</u>
	<u>215.744</u>	<u>231.183</u>
	<u>113.446</u>	<u>91.097</u>
	<u>416.725</u>	<u>423.736</u>

Advances to HRDA's employees for car purchase

Advances to HRDA's employees for car purchase are granted to permanent and hourly paid staff, based on specific criteria and conditions approved by the Ministry of Finance, in the form of a 7-year loan, with an interest rate of 3% and in accordance with the Human Resource Development Authority (Employees' Terms of Service) Regulations of 1977 to 2009. During 2016 and 2015, no new advances have been granted.

Educational loans

Educational loans are granted in accordance with the Human Resource Development Authority (Educational Loans to Employees and their Children) Regulations of 1990. During 2016 and 2015, educational loans were charged with an interest rate of 0,05%.

Housing loans

Housing Loans are granted in accordance with the Human Resource Development Authority (Housing Loans to Employees) Regulations of 1987 to 1998. During 2016 and 2015, housing loans were charged with the following interest rates:

Period	2016	Interest Rate	Period	2015	Interest Rate
1/1/2016-15/3/2016		3,55%	1/1/2015-31/12/2015		3,55%
16/3/2016-31/12/2016		3,50%			

There were no housing loans due on 31 December 2016 (€3.675 on 31 December 2015).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

19. ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

	2016 €	2015 €
Καταθέσεις στην Τράπεζα Κύπρου Δ.Ε. Λτδ	1.103.000	3.992.903
Καταθέσεις στην Alpha Bank Cyprus Ltd	5.699.175	3.692.845
Καταθέσεις στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης	4.765.737	2.763.711
Καταθέσεις στο Συνεργατικό Ταμειούτριο Λεμεσού Λτδ	1.626.930	1.602.188
Καταθέσεις στην Ελληνική Τράπεζα Δ.Ε. Λτδ	-	350.000
Καταθέσεις στην Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Δ.Ε. Λτδ	3.044.126	4.000.000
Καταθέσεις στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) Λτδ	-	4.000.000
Καταθέσεις στην RCB Bank Ltd	3.000.000	3.000.000
Καταθέσεις στην Eurobank Cyprus Ltd	1.015.091	4.000.000
Καταθέσεις στην USB Bank Plc	1.014.709	-
	<u>21.268.768</u>	<u>27.401.647</u>

Οι πιο πάνω καταθέσεις έχουν διάρκεια 12-18 μήνες (3-12 μήνες για το 2015) και φέρουν σταθερό επιτόκιο, το οποίο συμφωνείται προηγουμένως. Για το 2016, τα επιτόκια που προσφέρθηκαν κυμάνθηκαν από 1,05% μέχρι 2,15% (1,05% μέχρι 3,45% για το 2015).

20. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΣ

	2016 €	2015 €
Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	1.529.354	1.098.381
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - Συγχρηματοδοτούμενα Σχέδια Άλλα	-	2.772.554
Λογαριασμός εκκρεμοτήτων προγραμμάτων	58.233	13.609
Προπληρωμές εξόδων	2.508	2.508
Προκαταβολή σε Ανάδοχο	5.549	5.670
	<u>356.976</u>	<u>-</u>
Τόκοι από καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο	1.952.620	3.892.722
Τόκοι από Ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας	228.483	280.915
	<u>220.181</u>	<u>52.257</u>
	<u>2.401.284</u>	<u>4.225.894</u>

Η προκαταβολή σε Ανάδοχο ύψους €356.976 για το 2016 καταβλήθηκε στην IBM Italia S.p.A στο πλαίσιο της σύμβασης με την Αρχή για την "Προμήθεια, Σχεδιασμό και Ανάπτυξη, Εγκατάσταση, Παραμετροποίηση και Συντήρηση του Πληροφοριακού Συστήματος της Αρχής".

21. ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

	2016 €	2015 €
Καταθέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών	1.266	1.266
Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο	10.719.993	12.145.950
Μετρητά στο Ταμείο	600	601
	<u>10.721.859</u>	<u>12.147.817</u>

Για αντιμετώπιση των τρεχουσών αναγκών της Αρχής, τηρούνται τρεχούμενοι λογαριασμοί και λογαριασμοί προειδοποίησης (μέχρι 3 μήνες) στα ακόλουθα πιστωτικά ιδρύματα: Τράπεζα Κύπρου Δ.Ε. Λτδ, Ελληνική Τράπεζα Δ.Ε. Λτδ, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) Λτδ, Συνεργατικό Ταμειούτριο Λεμεσού Λτδ και Alpha Bank Cyprus Ltd. Οι λογαριασμοί αυτοί φέρουν κυμαινόμενα επιτόκια βάσει των εκάστοτε επιτοκίων που καθορίζει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα για κάθε είδος λογαριασμού. Τα επιτόκια που προσφέρθηκαν κυμάνθηκαν από 0,0% μέχρι 1,25% για το 2016 (0,0% μέχρι 1,75% για το 2015).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

19. FIXED TERM BANK DEPOSITS

	2016 €	2015 €
Deposits at Bank of Cyprus P.C. Ltd	1.103.000	3.992.903
Deposits at Alpha Bank Cyprus Ltd	5.699.175	3.692.845
Deposits at Housing Finance Corporation	4.765.737	2.763.711
Deposits at Limassol Cooperative Savings Bank Ltd	1.626.930	1.602.188
Deposits at Hellenic Bank P.C. Ltd	-	350.000
Deposits at Cyprus Development Bank. P.C. Ltd	3.044.126	4.000.000
Deposits at National Bank of Greece (Cyprus) Ltd	-	4.000.000
Deposits at RCB Bank Ltd	3.000.000	3.000.000
Deposits at Eurobank Cyprus Ltd	1.015.091	4.000.000
Deposits at USB Bank Plc	1.014.709	-
	<u>21.268.768</u>	<u>27.401.647</u>

The above deposits have 12-18 months duration (3-12 months for 2015) and bare a fixed interest rate, which is agreed prior to each deposit. During 2016 the interest on HRDA's fixed term deposits ranged from 1,05% to 2,15% (1,05% to 3,45% for 2015).

20. AMOUNTS RECEIVABLE AND PREPAYMENTS

	2016 €	2015 €
Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance - Human Resource Development Levy	1.529.354	1.098.381
European Social Fund - Co-funded Schemes	-	2.772.554
Other	58.233	13.609
Advances for training programs	2.508	2.508
Prepayments	5.549	5.670
Advance to Contractor	<u>356.976</u>	-
	1.952.620	3.892.722
Interest from deposits at credit institutions in Cyprus	228.483	280.915
Interest from Government Bonds	220.181	52.257
	<u>2.401.284</u>	<u>4.225.894</u>

The advance to Contractor amounting to €356.976 for 2016 was deposited to IBM Italia S.p.A. according to the terms of the contract for the "Supply, Design and Development, Implementation, Customisation and Maintenance of HRDA's Integrated Information System".

21. CASH AND CASH EQUIVALENTS

	2016 €	2015 €
Deposits held with the Ministry of Finance	1.266	1.266
Deposits at credit institutions in Cyprus	10.719.993	12.145.950
Cash in hand	600	601
	<u>10.721.859</u>	<u>12.147.817</u>

To address its working capital needs, HRDA has current accounts and notice accounts (up to 3 months) with the following credit institutions: Bank of Cyprus P.C. Ltd, Hellenic Bank P.C. Ltd, National Bank of Greece (Cyprus) Ltd, Limassol Cooperative Savings Bank Ltd and Alpha Bank Cyprus Ltd. These accounts bear floating interest rates based on current interest rates set by each credit institution for each type of deposit. During 2016 these interest rates ranged from 0,0% to 1,25% (0,0% to 1,75% during 2015).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

22. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Η Αρχή λειτουργεί Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων για τους μόνιμους υπαλλήλους της βασιζόμενο πάνω στις συντάξιμες απολαβές και τα χρόνια υπηρεσίας (σχέδιο καθορισμένων παροχών) σύμφωνα με τους περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Συντάξεις και Χορηγήματα στους Υπαλλήλους) Κανονισμούς του 1985 έως 1995. Οι εισφορές της Αρχής γίνονται με συγκεκριμένο ποσοστό πάνω στις συντάξιμες απολαβές των υπαλλήλων με βάση αναλογιστική μελέτη που διεξάγεται από ανεξάρτητο αναλογιστή κάθε τρία χρόνια. Από 1η Οκτωβρίου 2011, τερματίστηκε η ένταξη των νεοεισερχομένων υπαλλήλων στο Σχέδιο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2012 [Ν.216(Ι)/2012].

Για μεταβίβαση της σύνταξης σε περίπτωση θανάτου, γίνονται μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2011 εισφορές από τους υπαλλήλους με ποσοστό 0,75% πάνω στις ασφαλιστές αποδοχές και 1,75% πάνω σε οποιοδήποτε ποσό πέραν των ασφαλιστέων αποδοχών. Από 1η Οκτωβρίου 2011, με βάση τον πιο πάνω Νόμο, το ποσοστό της εισφοράς ανέρχεται σε 2% επί του συνόλου των συντάξιμων απολαβών των υπαλλήλων.

Από 1η Οκτωβρίου 2011, αποκόπεται από τις μηνιαίες συντάξιμες απολαβές των υπαλλήλων μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησης/παραίτησής τους, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με 3% των συντάξιμων απολαβών τους, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2012 [Ν.216(Ι)/2012]. Από 1η Οκτωβρίου 2011 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2012, οι αποκοπές αυτές καταβάλλονταν στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ενώ από 1η Οκτωβρίου 2012 καταβάλλονται σε ειδικό λογαριασμό για το Σχέδιο.

Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική μελέτη που διεξάχθηκε τον Μάρτιο του 2017 από ανεξάρτητο αναλογιστή, το ύψος της αναλογιστικής υποχρέωσης για ωφελήματα αφυπηρέτησης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, ανήρχετο σε €29.123.805 (€26.254.600 στις 31 Δεκεμβρίου 2015).

Τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης σχετικά με το Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων στους Υπαλλήλους της Αρχής (σχέδιο καθορισμένων παροχών), παρουσιάζονται πιο κάτω:

Παρούσα αξία των υποχρεώσεων του Σχεδίου
Υποχρέωση για ωφελήματα αφυπηρέτησης που φαίνεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

2016 €	2015 €
29.123.805	26.254.600
<u>29.123.805</u>	<u>26.254.600</u>

Τα ποσά που παρουσιάζονται στα κέρδη/ζημιές σχετικά με το Σχέδιο (Σημ.6), έχουν ως εξής:

Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας
Τόκος επί των υποχρεώσεων του Σχεδίου

2016 €	2015 €
397.865	321.845
626.883	617.020
<u>1.024.748</u>	<u>938.865</u>

Τα ποσά που παρουσιάζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα σχετικά με το Σχέδιο, έχουν ως εξής:

Αναλογιστική Ζημιά - Δημογραφικές παραδοχές
Αναλογιστική Ζημιά - Οικονομικές παραδοχές
Αναλογιστική Κέρδος/(Ζημιά) - Εμπειρία

2016 €	2015 €
(1.834.977)	-
(697.514)	(216.451)
21.217	(520.429)
<u>(2.511.274)</u>	<u>(736.880)</u>

Σημειώνεται ότι, η αναλογιστική ζημιά που οφείλεται στις διαφοροποιήσεις των δημογραφικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη, αφορά κατά κύριο λόγο τη βελτίωση στο προσδόκιμο ζωής των Κυπρίων και κατ' επέκταση των μελών του Σχεδίου, βάσει των τελευταίων εκτιμήσεων της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat).

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

22. RETIREMENT BENEFIT OBLIGATION FOR PERMANENT EMPLOYEES

HRDA operates a Pension and Gratuities Scheme for its permanent employees based on their pensionable earnings and years of service (defined benefit plan) in accordance with the Human Resource Development (Employees Pensions and Gratuities) Regulations of 1985 to 1995. Contributions are made by HRDA using a specific percentage over the pensionable earnings of employees based on the actuarial valuation carried out by an independent actuary every three years. From 1 October 2011, the entry of new employees in the Scheme was terminated in accordance with the provisions of the Pension Benefits of Government Officials and Employees of the Broader Public Sector including Local Authorities (General Application Provisions) Law of 2012 [L.216(I)/2012].

Up to 30 September 2011, contributions were made by employees to the Scheme at a rate of 0,75% on insurable earnings and 1,75% on any amount in excess of insurable earnings, for the purpose of transferring pension rights in case of death. As from 1 October 2011, according to the above mentioned Law, the rate of contribution is 2% on total pensionable earnings of employees.

From 1 October 2011, an amount equal to a percentage of 3% of pensionable earnings is deducted from the monthly pensionable earnings of employees, up to the date of retirement/resignation, in accordance with the provisions of the Pension Benefits for Government Employees and Broader Public Sector including Local Authorities (General Application Provisions) Law of 2012 [L.216(I)/2012]. From 1 October 2011 until 30 September 2012, these deductions were deposited to the Consolidated Fund of the Republic, and from 1 October 2012 they are deposited in a separate account for the Scheme.

According to the latest actuarial valuation that was carried out in March 2017 by an independent actuary, the amount of the actuarial obligation for retirement benefits at 31 December 2016 amounted to €29.123.805 (€26.254.600 at 31 December 2015).

The amounts included in the statement of financial position in relation to the Employees' Pension and Gratuities Scheme of HRDA (defined benefit plan), are shown below:

	2016 €	2015 €
Present value of Scheme's liabilities	29.123.805	26.254.600
Retirement benefit obligation in the statement of financial position	<u>29.123.805</u>	<u>26.254.600</u>

The amounts recognised in the income statement related to the Scheme (Note 6) are shown below:

	2016 €	2015 €
Current service cost	397.865	321.845
Interest cost on Scheme's liabilities	626.883	617.020
	<u>1.024.748</u>	<u>938.865</u>

The amounts recognised in other comprehensive income related to the Scheme are shown below:

	2016 €	2015 €
Actuarial Loss - Demographic assumptions	(1.834.977)	-
Actuarial Loss - Economic assumptions	(697.514)	(216.451)
Actuarial Gain/(Loss) - Experience	21.217	(520.429)
	<u>(2.511.274)</u>	<u>(736.880)</u>

It is noted that the actuarial loss due to changes in the demographic assumptions made, are mainly due to the improvement in the life expectancy of Cypriots, and the Scheme's members at the same time, based on European Statistical Service (Eurostat) latest estimates.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

22. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (συνέχεια)

Η κίνηση στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων του Σχεδίου έχει ως εξής:

	2016 €	2015 €
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	26.254.600	25.468.283
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	397.865	321.845
Τόκος επί των υποχρεώσεων του Σχεδίου	626.883	617.020
Συντάξεις και φιλοδωρήματα που πληρώθηκαν	(802.571)	(1.004.147)
Αποκοπές υπαλλήλων έναντι συνταξιοδοτικών ωφελημάτων	82.632	85.524
Εισφορές υπαλλήλων για μεταβίβαση της σύνταξης	53.122	56.420
Αποζημίωση για μεταφορά συνταξιοδοτικών ωφελημάτων	-	(27.225)
Αναγνωρισμένη αναλογιστική ζημιά	2.511.274	736.880
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u>29.123.805</u>	<u>26.254.600</u>

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τις αναλογιστικές εκτιμήσεις είναι οι εξής:

	2016 €	2015 €
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	2,40%
Πληθωρισμός	1,50%	2,50%
Γενική αύξηση μισθών	0,50%	2016: 0% 2017+: 0,25%
Ολική αύξηση μισθών	1,25%	2016: 0% 2017+: 1,50%
Αύξηση συντάξεων	1,00%	2016: 0% 2017+: 1,25%
Αύξηση Βασικών Ασφαλιστέων Αποδοχών	2,50%	2,00%
Πίνακας Θνησιμότητας	60% του PA90	75% του PA90

Τα ποσά που αναμένονται να παρουσιαστούν στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων σχετικά με το Σχέδιο για το 2017, είναι τα εξής:

	2017 Πρόβλεψη €
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	536.013
Τόκος επί των υποχρεώσεων του Σχεδίου	465.981
	<u>1.001.994</u>

Διαφοροποιήσεις στις παραδοχές θα είχαν την πιο κάτω επίδραση στην αναλογιστική υποχρέωση:

	Αύξηση παραδοχής κατά 0,50%	Μείωση παραδοχής κατά 0,50%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	Μείωση 8,7%	Αύξηση 10,1%
Αυξήσεις μισθών	Αύξηση 6,8%	Μείωση 6,2%
Αυξήσεις συντάξεων	Αύξηση 11,3%	Μείωση 10,2%
	Αύξηση κατά 1 έτος	Μείωση κατά 1 έτος
Προσδόκιμο ζωής	<u>Αύξηση 3,7%</u>	<u>Μείωση 3,7%</u>

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

22. RETIREMENT BENEFIT OBLIGATION FOR PERMANENT EMPLOYEES (continued)

Movements in the present value of the Scheme's liabilities are as follows:

	2016 €	2015 €
Balance 1 January	26.254.600	25.468.283
Current service cost	397.865	321.845
Interest cost on Scheme's liabilities	626.883	617.020
Pensions and gratuities paid	(802.571)	(1.004.147)
Employee deductions for retirement benefits	82.632	85.524
Employee contributions for pension transfer	53.122	56.420
Compensation for transfer of pension benefits	-	(27.225)
Recognised actuarial loss	2.511.274	736.880
Balance 31 December	<u>29.123.805</u>	<u>26.254.600</u>

The main assumptions used in the actuarial valuations are the following:

	2016 €	2015 €
Discount Rate	1,60%	2,40%
Inflation	1,50%	2,50%
General annual salary increases	0,50%	2016: 0% 2017+: 0,25%
Total annual salary increases	1,25%	2016: 0% 2017+: 1,50%
Increase in pensions	1,00%	2016: 0% 2017+: 1,25%
Increase in basic insurable earnings	2,50%	2,00%
Mortality Table	60% of PA90	75% of PA90

The amounts expected to be presented in the statement of comprehensive income for 2017 related to the Scheme are shown below:

	2017 Projection €
Current service cost	536.013
Interest cost on Scheme's liabilities	<u>465.981</u>
	<u>1.001.994</u>

Changes in the assumptions would have the following impact on the actuarial obligation:

	Assumption increase by 0,50%	Assumption decrease by 0,50%
Discount rate	Decrease 8,7%	Increase 10,1%
Salary increases	Increase 6,8%	Decrease 6,2%
Pension increases	Increase 11,3%	Decrease 10,2%
	Increase by 1 year	Decrease by 1 year
Life expectancy	<u>Increase 3,7%</u>	<u>Decrease 3,7%</u>

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

23. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, στη συνεδρία του στις 8 Φεβρουαρίου 2016, αποφάσισε όπως παραχωρήσει το δικαίωμα σε καταβολή φιλοδωρήματος κατά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, στους υπαλλήλους που εργοδοτούνται με σύμβαση στην Αρχή. Ως εκ τούτου, η αναλογιστική υποχρέωση για τα ωφελήματα των υπαλλήλων που εργοδοτούνται με σύμβαση στην Αρχή, αναγνωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Η καταβολή του φιλοδωρήματος γίνεται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής και τις διατάξεις του περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που Απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα Περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2014 [Ν. 14(Ι)/2014], όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Επιπρόσθετα, η Αρχή καταβάλει φιλοδώρημα και στον Γενικό Διευθυντή, ο οποίος εργοδοτείται στην Αρχή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου.

Η Αρχή αποκόπει από τις μηνιαίες απολαβές κάθε εργοδοτούμενου που απασχολείται με σύμβαση ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με 3% επί των μηνιαίων απολαβών.

Σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που διεξάχθηκε τον Μάρτιο του 2017 από ανεξάρτητο αναλογιστή, το ύψος της αναλογιστικής υποχρέωσης για καταβολή φιλοδωρήματος σε εργοδοτούμενους που απασχολούνται με σύμβαση ανήρχετο κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, σε €148.756 (€0 στις 31 Δεκεμβρίου 2015).

Τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης σχετικά με την καταβολή φιλοδωρήματος σε εργοδοτούμενους που απασχολούνται με σύμβαση (σχέδιο καθορισμένων παροχών), παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2016 €	2015 €
Παρούσα αξία των υποχρεώσεων για καταβολή φιλοδωρήματος	148.756	-
Υποχρέωση για καταβολή φιλοδωρήματος που φαίνεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης	148.756	-

Τα ποσά που παρουσιάζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα σχετικά με την καταβολή φιλοδωρήματος, έχουν ως εξής:

	2016 €	2015 €
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	15.621	-
	15.621	-

Τα ποσά που παρουσιάζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα σχετικά με την καταβολή φιλοδωρήματος, έχουν ως εξής:

	2016 €	2015 €
Αναλογιστική Ζημιά - Εμπειρία	112.029	-
	112.029	-

Η κίνηση στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων για την καταβολή φιλοδωρήματος έχει ως εξής:

	2016 €	2015 €
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	-	-
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	15.621	-
Αποκοπές υπαλλήλων	21.106	-
Αναγνωρισμένη αναλογιστική ζημιά	112.029	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	148.756	-

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

23. OBLIGATION FOR GRATUITY BENEFITS FOR EMPLOYEES EMPLOYED UNDER CONTRACT

The Board of Directors of HRDA, at its meeting of 8 February 2016, decided to pay gratuity benefits to contractual employees when leaving the service. As a result HRDA's actuarial obligation for gratuity benefits of employees employed under contract is recognised in HRDA's financial statements for the year ended 31 December 2016.

The payment of the gratuity will be in accordance to the conditions specified by the Board of Directors of HRDA and the provisions of the Payment of Gratuities to Employees Employed Under Contract by the Government and the Broader Public Sector (General Application Provisions) Law of 2014 [L.14(I)/2014], and its amendments thereon. In addition, HRDA pays a gratuity to the Director General who is employed by HRDA under a private law contract.

HRDA deducts from the monthly salary of each employee employed under contract, an amount corresponding to a percentage equal to 3% on monthly salaries.

According to the latest actuarial valuation that was carried out in March 2017 by an independent actuary, the amount of the actuarial obligation for gratuity benefits to employees employed under contract at 31 December 2016 amounted to €148.756 (€0 at 31 December 2015).

The amounts included in the statement of financial position in relation to gratuity benefits to employees employed under contract (defined benefit plan), are shown below:

	2016 €	2015 €
Present value of Scheme's liabilities	148.756	-
Retirement benefit obligation in the statement of financial position	<u>148.756</u>	<u>-</u>

The amounts recognised in the income statement related to the Scheme (Note 6) are shown below:

	2016 €	2015 €
Current service cost	15.621	-
	<u>15.621</u>	<u>-</u>

The amounts recognised in other comprehensive income related to the Scheme are shown below:

	2016 €	2015 €
Actuarial Loss - Experience	112.029	-
	<u>112.029</u>	<u>-</u>

Movements in the present value of the Scheme's liabilities are as follows:

	2016 €	2015 €
Balance 1 January	-	-
Current service cost	15.621	-
Employee deductions	21.106	-
Recognised actuarial loss	112.029	-
Balance 31 December	<u>148.756</u>	<u>-</u>

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

23. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ (συνέχεια)

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τις αναλογιστικές εκτιμήσεις είναι οι εξής:

	2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,80%
Πληθωρισμός	1,50%
Γενική αύξηση μισθών	0,50%
Ολική αύξηση μισθών	1,25%

Τα ποσά που αναμένονται να παρουσιαστούν στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων σχετικά με την καταβολή φιλοδώρηματος για το 2017, είναι τα εξής:

	2017 Πρόβλεψη €
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	19.365
Τόκος επί των υποχρεώσεων	2.678
	<u>22.043</u>

Διαφοροποιήσεις στις παραδοχές θα είχαν την πιο κάτω επίδραση στην αναλογιστική υποχρέωση:

	Αύξηση παραδοχής κατά 0,50%	Μείωση παραδοχής κατά 0,50%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	Μείωση 12,9%	Αύξηση 15,0%
Αυξήσεις μισθών	Αύξηση 11,9%	Μείωση 10,4%

24. ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ

	2016 €	2015 €
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο/Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων – Συγχρηματοδοτούμενα Σχέδια	371.877	-
Ανεξαργύρωτες επιταγές	23	432
Προμηθευτές	160.587	51.906
Πρόσθετη ιατροφαρμακευτική περιθαλψη στους υπαλλήλους	33.534	35.514
Άλλοι	6.104	2.694
	<u>572.125</u>	<u>90.546</u>
Εισφορά Άμυνας πάνω στους τόκους	134.672	100.079
	<u>706.797</u>	<u>190.625</u>

25. ΕΚΚΡΕΜΟΥΣΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΤΕΛΟΥΣ ΑΠΟ ΕΠΙΔΙΚΑΣΜΕΝΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για λογαριασμό της Αρχής, σε τακτά χρονικά διαστήματα εντοπίζουν τους εργοδότες οι οποίοι έχουν υποχρέωση καταβολής εισφορών Τέλους Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και οι οποίοι δεν ανταποκρίθηκαν στις υποχρεώσεις τους, και ασκούν, εκεί όπου κρίνεται απαραίτητο, ποινικές διώξεις για είσπραξη των οφειλόμενων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, οι εκκρεμούσες επιδικασμένες οφειλές από εργοδότες στο Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ανέρχονταν στα €2.864.959, εκ των οποίων τα €2.526.191 αφορούσαν εισφορές και οι €338.768 χρηματικές ποινές. Αντίστοιχα, στις 31 Δεκεμβρίου 2015, οι εκκρεμούσες επιδικασμένες οφειλές από εργοδότες στο Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, ανέρχονταν στα €2.826.126, εκ των οποίων τα €2.470.939 αφορούσαν εισφορές και €355.187 χρηματικές ποινές.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

23. OBLIGATION FOR GRATUITY BENEFITS FOR EMPLOYEES EMPLOYED UNDER CONTRACT (continued)

The main assumptions used in the actuarial valuations are the following:

	2016
Discount Rate	1,80%
Inflation	1,50%
General annual salary increases	0,50%
Total annual salary increases	1,25%

The amounts expected to be presented in the statement of comprehensive income for 2017 related to gratuity benefits are shown below:

	2017 Projection €
Current service cost	19.365
Interest cost on Scheme's liabilities	2.678
	<u>22.043</u>

Changes in the assumptions would have the following impact on the actuarial obligation:

	Assumption increase by 0,50%	Assumption decrease by 0,50%
Discount rate	Μείωση 12,9%	Αύξηση 15,0%
Salary increases	Αύξηση 11,9%	Μείωση 10,4%

24. AMOUNTS PAYABLE AND ACCRUALS

	2016 €	2015 €
European Social Fund/Youth Employment Initiative – Co-funded Schemes	371.877	-
Unpresented cheques	23	432
Suppliers	160.587	51.906
Additional medical care benefits to employees	33.534	35.514
Other	6.104	2.694
	<u>572.125</u>	<u>90.546</u>
Defense contribution on interest	134.672	100.079
	<u>706.797</u>	<u>190.625</u>

25. OUTSTANDING AMOUNTS RECEIVABLE FROM ADJUDICATED CASES

Social Insurance Services, on behalf of HRDA, identify at regular intervals employers who have failed to meet their obligation to the Human Resource Development Fund and, where appropriate, proceed with prosecutions for the collection of the outstanding amounts.

On 31 December 2016, the outstanding adjudicated amounts due by employers to the Human Resource Development Fund, amounted to €2.864.959, of which €2.526.191 related to contributions and €338.768 related to fines. On 31 December 2015, the corresponding adjudicated amounts outstanding amounted to €2.826.126, of which €2.470.939 related to contributions and €355.187 to fines.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

26. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

(α) Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, οι ανελημμένες υποχρεώσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες της Αρχής για τις οποίες δεν έγινε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις ανέρχονταν σε €1.702.602 (€0 στις 31 Δεκεμβρίου 2015), οι οποίες αναλύονται ως ακολούθως:

	2016 €	2015 €
Εντός ενός έτους	1.066.788	-
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	635.814	-
Πέραν των πέντε ετών	-	-
	<u>1.702.602</u>	<u>-</u>

(β) Υποχρεώσεις για επιχορηγήσεις προγραμμάτων κατάρτισης

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, είχαν υποβληθεί και βρίσκονταν ακόμη υπό εξέταση αιτήσεις για καταβολή επιχορήγησης υπολογιζόμενου ύψους €1.605.540 (€926.900 στις 31 Δεκεμβρίου 2015), για τις οποίες δεν έγινε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

(γ) Νομικές διαδικασίες

Τόσο στις 31 Δεκεμβρίου 2016, όσο και στις 31 Δεκεμβρίου 2015, υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές και προσφυγές εναντίον της Αρχής. Η Αρχή πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι οποιασδήποτε επιδιωκόμενης απαίτησης και δεν αναμένεται ότι η Αρχή θα υποστεί οποιοδήποτε σημαντικό κόστος. Ως εκ τούτου, δεν έγινε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις γι' αυτές τις υποθέσεις.

27. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Η Αρχή, στο πλαίσιο του Σχεδίου Μονοεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Κατάρτισης στην Κύπρο, κατέβαλε κατά την περίοδο 2010-2011 στις Κυπριακές Αερογραμμές Δημόσια Λτδ ("Κυπριακές Αερογραμμές") επιχορηγήσεις για κατάρτιση εργαζοτούμενων της ύψους €269.318. Σύμφωνα με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδόθηκε στις 9 Ιανουαρίου 2015, το πιο πάνω ποσό θα πρέπει να ανακτηθεί, καθώς κατά τον ουσιαστικό χρόνο οι Κυπριακές Αερογραμμές ήταν προβληματική επιχείρηση και, ως εκ τούτου, δεν εδικαιούτο οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση.

Σε συνέχεια της αναστολής των εργασιών των Κυπριακών Αερογραμμών και της ενεργοποίησης της διαδικασίας για εκούσια εκκαθάριση, η Αρχή υπέβαλε στις 6 Μαρτίου 2015 αίτημα απαίτησης προς τους εκκαθαριστές των Κυπριακών Αερογραμμών για επιστροφή του πιο πάνω ποσού, για το οποίο δεν έγινε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Παράγοντες οικονομικού κινδύνου

Η Αρχή εκτίθεται στους ακόλουθους κινδύνους, που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος αγοράς
- Κίνδυνος συστημάτων και εσωτερικών ελέγχων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την υιοθέτηση και επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης του χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Οι πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων υιοθετούνται για να εντοπίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Αρχή, να τίθενται κατάλληλα όρια κινδύνων και ελέγχων, να παρακολουθούνται οι κίνδυνοι και να τηρούνται τα όρια αυτά. Οι πολιτικές και τα συστήματα διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων αναθεωρούνται συχνά για να αντανακλούν τις αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς και τις δραστηριότητες της Αρχής.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

26. COMMITMENTS AND CONTIGENCIES

(a) Capital commitments

On 31 December 2016, the commitments for capital expenditure of HRDA for which no provision was made in the financial statements amounted to €1.702.602 (€0 on 31 December 2015), which are analysed as follows:

	2016 €	2015 €
Within one year	1.066.788	-
Between two and five years	635.814	-
After five years	-	-
	<u>1.702.602</u>	<u>-</u>

(b) Commitments for training programmes subsidies

As at 31 December 2016, applications for subsidies of an estimated amount of €1.605.540 (€926.900 at 31 December 2015) were submitted but not yet reviewed. No provision has been made for these in the financial statements.

(c) Litigation

As at 31 December 2016, as well as at 31 December 2015, there were pending lawsuits and claims against HRDA. HRDA believes that there is sufficient defense against these claims and no loss is expected to arise for HRDA. Therefore, no provision has been made in the financial statements in relation to these claims.

27. POSSIBLE REFUND OF PAID SUBSIDIES

During the period 2010-2011, HRDA paid a total amount of subsidies of €269.318 to Cyprus Airways Public Ltd ("Cyprus Airways"), as part of the Scheme of Single-Company Continuing Training Programmes in Cyprus, for the training of its employees. According to the European Commission's decision published on 9 January 2015, this amount must be claimed back, since at the time that the subsidies were paid Cyprus Airways was a firm in difficulty and therefore it was not eligible for any state aid.

Following Cyprus Airways' suspension of operations and the activation of the procedure for voluntary liquidation, HRDA has submitted, on 6 March 2015, a claim request from the company's liquidators for the above mentioned amount, for which no provision has been made in the financial statements.

28. FINANCIAL RISK MANAGEMENT

Financial risk factors

HRDA is exposed to the following risks arising from the financial instruments it holds:

- Credit risk
- Liquidity risk
- Market risk
- Systems and internal controls risk

The Board of Directors has the overall responsibility for the establishment and oversight of HRDA's risk management framework.

HRDA's risk management policies are established to identify and analyse the risks faced by HRDA, to set appropriate risk limits and controls, to monitor risks and ensure adherence to the limits set. Risk management policies and systems are reviewed regularly to reflect changes in market conditions and HRDA's activities.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

Παράγοντες οικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η Αρχή εφαρμόζει διαδικασίες που περιορίζουν την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με κάθε χρηματοοικονομικό οργανισμό στον οποίο κρατούνται τραπεζικά υπόλοιπά της.

Η Αρχή δεν έχει εμπορικούς χρεώστες και το μεγαλύτερο ποσό αφορά στις οφειλόμενες εισπράξεις Τέλους Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, ήταν:

	2016 €	2015 €
Επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 17)	21.311.084	7.914.942
Επενδύσεις σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 14)	849.070	1.037.588
Εμπρόθεσμες καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο (Σημ. 19)	21.268.768	27.401.647
Διάφοροι χρεώστες (Σημ. 20)	2.401.284	4.225.894
Άλλα εισπρακτέα ποσά (Σημ. 18)	416.725	423.736
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο (Σημ. 21)	10.721.859	12.147.817
	<u>56.968.790</u>	<u>53.151.624</u>

(β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Η Αρχή εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών, όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την αναμενόμενη χρονολογική λήξη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Αρχής. Οι πίνακες έχουν ετοιμαστεί με βάση τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και της ενωρίτερης ημερομηνίας κατά την οποία η Αρχή μπορεί να υποχρεωθεί να πληρώσει.

	Λογιστική αξία	Συμβατικές ταμειακές ροές	Εντός 3 μηνών	Μεταξύ 3 και 12 μηνών	1-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
	€	€	€	€	€	€
<u>31 Δεκεμβρίου 2016</u>						
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	(160.587)	(160.587)	(160.587)	-	-	-
<u>31 Δεκεμβρίου 2015</u>						
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	(51.906)	(51.906)	(51.906)	-	-	-

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

28. FINANCIAL RISK MANAGEMENT (continued)

Financial risk factors (continued)

(a) Credit risk

Credit risk arises when a failure by counter parties to discharge their obligations could reduce the amount of future cash inflows from financial assets on hand at the reporting date. HRDA has policies to limit the amount of credit exposure to any financial institution in which its cash balances are held.

HRDA has no trade receivables and a significant portion of amount receivable relates to Human Resource Development Levy due from Social Insurance Services.

The carrying amount of financial assets represents the maximum exposure to credit risk. The maximum exposure to credit risk at 31 December 2016 was:

	2016 €	2015 €
Held-to-maturity investments (Note 17)	21.311.084	7.914.942
Investments at fair value through profit or loss (Note 14)	849.070	1.037.588
Fixed deposits held with credit institutions in Cyprus (Note 19)	21.268.768	27.401.647
Sundry debtors (Note 20)	2.401.284	4.225.894
Other receivables (Note 18)	416.725	423.736
Cash at bank and in hand (Note 21)	10.721.859	12.147.817
	<u>56.968.790</u>	<u>53.151.624</u>

(b) Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that arises when the maturity of assets and liabilities does not match. An unmatched position potentially enhances profitability, but can also increase the risk of losses. HRDA has procedures with the objective of minimising such losses such as maintaining sufficient cash and other highly liquid current assets and by having available an adequate amount of committed credit facilities.

The following table details HRDA's remaining contractual maturity for its financial liabilities. The table has been drawn up based on the undiscounted cash flows of financial liabilities and on the earliest date on which HRDA can be required to pay.

	Carrying amount	Contractual cash flows	Within 3 months	3-12 months	15 years	More than 5 years
	€	€	€	€	€	€
<u>31 December 2016</u>						
Trade and other payables	(160.587)	(160.587)	(160.587)	-	-	-
<u>31 December 2015</u>						
Trade and other payables	(51.906)	(51.906)	(51.906)	-	-	-

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

Παράγοντες οικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(γ) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος από αλλαγές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων και τιμές μετοχών και αξιογράφων. Η Αρχή εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου και κίνδυνο από μεταβολές των τιμών των μετοχών και αξιογράφων.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Η Αρχή δεν διαθέτει δάνεια πληρωτέα και ο μοναδικός κίνδυνος επιτοκίου προκύπτει από μείωση στα επιτόκια κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων. Η Αρχή παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2016 €	2015 €
<u>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σταθερού επιτοκίου</u>		
4,25% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2025 (Σημ. 17)	13.114.548	7.914.942
3,25% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2023 (Σημ. 17)	3.003.538	-
3,75% Ομόλογο Κυπριακής Δημοκρατίας 2023 (Σημ. 17)	5.192.998	-
Μετατρέψιμα Αξιογράφα Κεφαλαίου 2 της Ελληνικής Τράπεζας Δ.Ε. Λτδ	700.000	880.000
Εμπρόθεσμες καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο (Σημ. 19)	21.268.768	27.401.647
	<u>43.279.852</u>	<u>36.196.589</u>
<u>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου</u>		
Καταθέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών (Σημ. 21)	1.266	1.266
Καταθέσεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς και λογαριασμούς προειδοποίησης σε πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο (Σημ. 21)	10.719.993	12.145.950
	<u>10.721.259</u>	<u>12.147.216</u>
	<u>54.001.111</u>	<u>48.343.805</u>

Η Ελληνική Τράπεζα Δ.Ε. Λτδ, στη βάση των προνοιών του Ενημερωτικού Δελτίου ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 2013, ειδοποίησε στις 9 Δεκεμβρίου 2013 τους κατόχους ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2 για εφαρμογή των προνοιών υποχρεωτικής ακύρωσης πληρωμής τόκου ως αποτέλεσμα της μη ύπαρξης των απαιτούμενων Διαθέσιμων προς Διανομή στοιχείων για τέτοια πληρωμή τόκου και κατά την απόλυτη κρίση της. Η υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου θα ισχύει μέχρις ότου η Τράπεζα ειδοποιήσει τους κατόχους ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2 διαφορετικά. Μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων, δεν υπήρξε οποιαδήποτε άλλη ειδοποίηση από την Τράπεζα.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η αύξηση των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2016, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες, θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	<u>Ίδια κεφάλαια</u>		<u>Αποτελέσματα</u>	
	2016 €	2015 €	2016 €	2015 €
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	107.213	121.472	107.213	121.472
	<u>107.213</u>	<u>121.472</u>	<u>107.213</u>	<u>121.472</u>

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

28. FINANCIAL RISK MANAGEMENT (continued)

Financial risk factors (continued)

(c) Market risk

Market risk is the risk of changes in market prices, such as foreign exchange, interest rate and equity and securities prices. HRDA is exposed to interest rate risk and equity and securities price risk.

Interest rate risk

Interest rate risk is the risk that the value of financial instruments will fluctuate due to changes in market interest rates. HRDA has no borrowings, thus the interest rate risk relates to negative fluctuations of interest rates on interest-bearing current financial assets. HRDA monitors the interest rate fluctuations on a continuous basis and acts accordingly.

At 31 December 2016, the interest rate profile of interest-bearing financial instruments was:

	2016 €	2015 €
Fixed rate financial assets		
4,25% Government Bond 2025 (Note 17)	13.114.548	7.914.942
3,25% Government Bond 2023 (Note 17)	3.003.538	-
3,75% Government Bond 2023 (Note 17)	5.192.998	-
Hellenic Bank P.C. Ltd Convertible Capital Securities 2	700.000	880.000
Fixed-term deposits with credit institutions in Cyprus (Note 19)	<u>21.268.768</u>	<u>27.401.647</u>
	<u>43.279.852</u>	<u>36.196.589</u>
Variable rate financial assets		
Deposits held with the Ministry of Finance (Note 21)	1.266	1.266
Deposits in current and notice accounts held with credit institutions in Cyprus (Note 21)	<u>10.719.993</u>	<u>12.145.950</u>
	<u>10.721.259</u>	<u>12.147.216</u>
	<u>54.001.111</u>	<u>48.343.805</u>

Hellenic Bank P.C. Ltd, on the basis of the provisions of the prospectus dated 30 September 2013, informed the holders of CCS 1 and CCS 2 on 9 December 2013 about the implementation of the provisions of obligatory cancellation of interest payment, as a result of the non-existence of sufficient available to distribute assets in its absolute judgement. The obligatory cancellation of interest payment will be effective until the holders of CCS 1 and CCS 2 are otherwise informed. Until the date that these financial statements were prepared, there was no other announcement by the Bank.

Sensitivity analysis

An increase of 100 basis points in interest rates at 31 December 2016 would have increased/(decreased) reserves and profit or loss by the amounts shown below. This analysis assumes that all other variables remain constant. For a decrease of 100 basis points there would be an equal and opposite impact on the profit and other equity

	Equity		Profit or Loss	
	2016 €	2015 €	2016 €	2015 €
Variable rate financial assets	<u>107.213</u>	<u>121.472</u>	<u>107.213</u>	<u>121.472</u>
	<u>107.213</u>	<u>121.472</u>	<u>107.213</u>	<u>121.472</u>

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (συνέχεια)

(γ) Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος από μεταβολές των τιμών μετοχών και αξιογράφων

Η Αρχή εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς ο οποίος προέρχεται από αβεβαιότητες αναφορικά με τις μελλοντικές τιμές των επενδύσεων της σε μετοχές και αξιόγραφα. Επιστημαίνεται ότι, η κατοχή μετοχών και αξιογράφων ήταν απόρροια των προνοιών του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013 και των περί Αναδιάρθρωσης Χρηματοοικονομικών Οργανισμών Νόμων του 2011 έως 2013. Η Αρχή δεν προτίθεται, με μελλοντικές της αποφάσεις, να εκτεθεί περισσότερο σε κίνδυνο από μεταβολές των τιμών μετοχών και αξιογράφων.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η αύξηση των τιμών των μετοχών και αξιογράφων κατά 15% στις 31 Δεκεμβρίου 2016, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/ (μείωση) στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των τιμών των μετοχών και αξιογράφων κατά 15%, θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα:

	<u>Ίδια κεφάλαια</u>		<u>Αποτελέσματα</u>	
	2016 €	2015 €	2016 €	2015 €
Μετοχές Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ	22.360	23.638	22.360	23.638
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2 της Ελληνικής Τράπεζας Δ.Ε. Λτδ	105.000	132.000	105.000	132.000
	<u>127.360</u>	<u>155.638</u>	<u>127.360</u>	<u>155.638</u>

(δ) Κίνδυνος συστημάτων και εσωτερικών ελέγχων

Ο κίνδυνος συστημάτων και εσωτερικών ελέγχων είναι ο κίνδυνος που απορρέει από αδυναμία των συστημάτων τεχνολογίας και ελέγχων της Αρχής, καθώς και ο κίνδυνος που προέρχεται από ανθρώπινο λάθος και φυσικές καταστροφές. Τα συστήματα της Αρχής ελέγχονται, συντηρούνται και αναβαθμίζονται σε συνεχή βάση.

Διαχείριση κεφαλαίου

Η Αρχή διαχειρίζεται τα κεφάλαια της ούτως ώστε να διασφαλίζει ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί ως δρώσα οικονομική μονάδα και ταυτόχρονα θα έχει την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη εφαρμογή του σκοπού της, ο οποίος είναι η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σε όλες τις βαθμίδες και τομείς απασχόλησης μέσα στα πλαίσια και προτεραιότητες της εκάστοτε οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Δημοκρατίας. Η γενική στρατηγική της Αρχής δεν έχει αλλάξει από το προηγούμενο έτος.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

28. FINANCIAL RISK MANAGEMENT (continued)

(c) Market risk (continued)

Equity and securities price risk

HRDA is exposed to market risk which derives from uncertainties about future values of its investments in shares and securities. It is noted that the possession of shares and securities was a result of the provisions of the Law on the Resolution of Credit and Other Institutions of 2013 and the Law on the Restructuring of Financial Institutions of 2011 to 2013. HRDA has no intention to make any future decisions that will increase its exposure to equity and securities price risk.

Sensitivity analysis

An increase in the price of shares and securities by 15% on 31 December 2016, would result in an increase/ (decrease) in reserves and profit or loss by the amounts shown below. This analysis assumes that all other variables remain constant. A decrease in the price of shares and securities by 15% would result in an equal but opposite impact on reserves and profit or loss:

	<u>Equity</u>		<u>Profit or Loss</u>	
	2016 €	2015 €	2016 €	2015 €
Bank of Cyprus P.C. Ltd Shares	22.360	23.638	22.360	23.638
Hellenic Bank P.C. Ltd Convertible Capital Securities 2	105.000	132.000	105.000	132.000
	<u>127.360</u>	<u>155.638</u>	<u>127.360</u>	<u>155.638</u>

(d) Systems and internal controls risk

Systems and internal controls risk derives from the deficiencies relating to HRDA's information technology and control systems as well as the risk of human error and natural disasters. HRDA's systems are evaluated, maintained and upgraded continuously.

Capital risk management

HRDA manages its capital to ensure that it will be able to continue as a going concern while maximizing the efficiency and effectiveness in accomplishing its mission, which is the development of human resources in Cyprus at all levels and in all sectors within the framework and priorities of the economic and social policy of the Republic. HRDA's overall strategy remains unchanged from the previous year.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

29. ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Αρχής είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Η Αρχή εκτίμησε ότι οι εύλογες αξίες καταθέσεων στις τράπεζες, των μετρητών και αντίστοιχων μετρητών, των χρεωστών και πιστωτών, προσεγγίζουν τη λογιστική αξία λόγω κυρίως της βραχυπρόθεσμης φύσης τους.

Οι λογιστικές αξίες που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες αφορούν στις επενδύσεις σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και κατηγοριοποιούνται με βάση την ιεραρχία τριών επιπέδων ανάλογα με το είδος των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας. Τα επίπεδα ιεράρχησης της εύλογης αξίας, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία που κατανέμονται σε κάθε επίπεδο, είναι τα ακόλουθα:

- Επίπεδο 1: Περιλαμβάνεται η επένδυση σε Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2 της Ελληνικής Τράπεζας Δ.Ε. Λτδ και η επένδυση σε μετοχές της Τράπεζας Κύπρου Δ.Ε. Λτδ, οι οποίες επιμετρούνται στην εύλογη αξία βάσει χρηματιστηριακές τιμές. Περαιτέρω πληροφορίες δίνονται στη Σημείωση 14 πιο πάνω.
- Επίπεδο 2: Περιλαμβάνονται περιουσιακά στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία επιμετρείται βάσει στοιχείων εκτός χρηματιστηριακών τιμών, τα οποία μπορούν να παρατηρηθούν για το περιουσιακό στοιχείο, είτε άμεσα είτε έμμεσα. Η Αρχή δεν κατέχει περιουσιακά στοιχεία που να κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 2.
- Επίπεδο 3: Περιλαμβάνονται περιουσιακά στοιχεία των οποίων η αξία επιμετρείται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα των οποίων οι παράμετροι δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς. Η Αρχή δεν κατέχει περιουσιακά στοιχεία που να κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3.

30. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της κατάστασης οικονομικής θέσης που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2016

---

29. FAIR VALUES

The fair values of HRDA's financial assets and liabilities approximate their carrying amounts at the reporting date.

HRDA estimates that the fair value of bank deposits, cash and cash equivalents, payables and receivables, approximate their accounting value due to their short term nature.

Accounting values measured at fair value relate to investments at fair value through profit or loss and are categorised within the fair value hierarchy based on the lowest level input that is significant in the fair value measurement. The fair value hierarchy levels, as well as the assets categorised at each level, are the following:

- Level 1: It includes the investment in Hellenic Bank P.C. Ltd Convertible Capital Securities 2 and the investment in Bank of Cyprus P.C. Ltd shares, which are measured at fair value based on quoted prices. Further information is given in Note 14 above.
- Level 2: It includes investments measured at fair value based on valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable. HRDA does not have any investments categorised at Level 2.
- Level 3: It includes investments measured at fair value based on valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable. HRDA does not have any investments categorised at Level 3.

30. POST BALANCE SHEET EVENTS

There were no material events after the reporting period which have a bearing on the understanding of the financial statements.

Γενική Επιμέλεια / Συντονισμός
Διεύθυνση Διοίκησης και Προσωπικού
Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου
Αναβύσσου 2, Στρόβολος, Τ.Θ. 25431, 1392 Λευκωσία
Τηλέφωνο: 22 515000, Τηλεμοιότυπο: 22 496949

Ιστοσελίδα
www.anad.org.cy

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο
hrda@hrdauth.org.cy

Σχεδιασμός και Τεχνική Επιμέλεια
Marketway Publicis Cyprus

Edited by
Administration and Personnel Directorate
Human Resource Development Authority Cyprus

Human Resource Development Authority of Cyprus
2 Anavissou Str., Strovolos, P.O. Box 25431, 1392 Nicosia
Telephone: 22 515000, Fax: 22 496949

Website
www.anad.org.cy

E-mail
hrda@hrdauth.org.cy

Designed by
Marketway Publicis Cyprus

Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος,
Τ.Θ. 25431, 1392 Λευκωσία
Τηλέφωνο: 22515000,
Τηλεομοιότυπο: 22496949

2 Anavissou Str., 2025 Strovolos,
P.O.Box 25431, 1392 Nicosia
Telephone: 22515000
Fax: 22496949

hrda@hrdauth.org.cy
www.anad.org.cy